

બરકાતે ખવાજા (માસિક)
તા. ૦૧-ફેબ્રુઆરી-૨૦૨૦
જમાદિલ અવ્યાપ્તિ-જમાદિલ આખર
ટિંજરી સન : ૧૪૪૧
વર્ષ : ૧૭, અંક : ૦૨, સાંગ અંક : ૧૬૪

સ્થાપક અને પ્રકાશક
ઈસ્લામિક વેલ્ફેર મિશન-દયાદરા
ઓફિસ : બરકાતે ખવાજા (માસિક)
C/o. ફય્યાજાને રજા મંજિલ, દયાદરા-૩૮૨૦૨૦
તા. જિ. ભરૂચ, ગુજરાત, ફોન: ૦૨૬૪૨-૨૮૦૦૧૧
Mo. 9427464411 (PhonePe/Paytm)
Web. :www.barkatekhwaja.net
Email : anjuman2006@hotmail.com
લેક ઓફ બરોડા-દયાદરા બાન્ય
A/c. No. 34620100000303
Razvi Kitab Ghar
IFSC Code : BARB0DAYADR

★ લવાજમ ★		
છુટક નકલ	રૂ.	૨૦/-
વાર્ષિક લવાજમ	રૂ.	૨૦૦/-
વિદેશ માટે	રૂ.	૧,૫૦૦/-
પેટ્રન ફી (૧૧ વર્ષ માટે)	રૂ.	૨,૨૦૦/-
આજુવન	રૂ.	૫,૦૦૦/-
વિદેશ માટે પેટ્રન	રૂ.	૧૨,૦૦૦/-
વિદેશ માટે આજુવન	રૂ.	૨૦,૦૦૦/-

: માનદ તંત્રી :
 પટેલ શાહીર અલી રાફી દયાદરી (B.Sc.)

અનુક્રમણિકા

01 સબ્ર અને ખૌફે ખુદા અપનાવો	04
02 દરગુજરવાળા બનો દુનિયા તમારી થઈ જશે !	05
03 કન્જુલ ઈમાન વ ખજાઈનુલ ઈફ્ફન	10
04 (દર્સે હઠીષ) મિર્યાત (ઉદ્દ્વ) શર્હ મિશ્કત	13
05 હશ્ત બહિશત : મલ્કુત્તાતે ખવાજગાને ચિશત	15
06 તાજુશરીઅહ રહેલી જીવનચરિત્રની જલકો	19
07 તજકેરતુલ અવલિયા : હિન્દુરતન ઈખ્રાહીમ અદહમ	22
08 જીદૂની હકીકત તથા તેનો ઈલાજ	24
09 જનત નિશાન જમ્મુ કાશમીર	28
10 અલ્લાહ પાકની નેઅમત 'આંખ'	32
11 CAA એટલે સિટીઝનશિપ એમેન્ડમેન્ટ એક્ટ ૨૦૧૮	41
12 બરકાતે ખવાજાની ટપાલ	49

કરમ મુઝ પર ભી બસ ઈતના મેરે સરકાર હો જાએ

કરમ મુઝ પર ભી બસ ઈતના મેરે સરકાર હો જાએ
 ભંવર મેં હૈ ફસાં મેરા સફીના પાર હો જાએ
 તમના હૈ મેરી ઈતની કે મરતે વક્ત બાલ્યો પર
 રસૂલુલ્હાં કા યા રખ મુજે દીદાર હો જાએ
 તુમ્હી તો શાફિએ મેહશર હુઆ સુન લો ગરીબો કી
 કે ઉમત કે ગુનહગારોં કા બેળા પાર હો જાએ
 રહે મેહશર હમારે વાસ્તે આસાન હો આકા
 વહાબી કે લિયે યે રાહ ભી હુશવાર હો જાએ
 મિલેં સુની કો ઈશ્કે અહમદ કી લજૂઝતે યા રખ
 વહાબી ઈશ્કે શૈતાં મેં મગર ભીમાર હો જાએ
 હુમેં દોનો જહાંમેં એ ખુદા તૂ ઈશ્કે દેના મગર વો
 દેવ કા બંદા જલીલો ખવાર હો જાએ
 યહી હૈ આરજૂ આકા બુલાલો અબ મદીને મેં
 મજારે પાક કા 'નગમી' કો ભી દીદાર હો જાએ

સૈયદ હસ્નેનમિયાં નગમી મારહરવી

کوئی نہ مُکْدَس اَلْلَه
کوئی نہ مُکْدَس کِتَابِ ہے جے مَانْ
دِرِک سَمَّاَنْ مَا تَرْ مَارْجَدَرْشَنْ آپَدَلْ
ہے۔ جَمَانْ کَوْ وَ پَشَّا ہَوَیْ،
ہَلَالَاتَ کَتَلَایَ کَثِنَ کَمَنَ ہَوَیْ،
جَوَیْ ہَنْسَانَ کوئی نہ مُکْدَس نَیْ
تِلَالَاتَ کَرَے اَنَے تَمَانْ وِیَارَشَنَ کَرَے
تَوَ تَنَے اَلْلَاهَ کوئی نہ تَرَکَھَیْ۔

مَارْجَدَرْشَنْ مَنَیْ ہَلَیْ ہے۔ اَتَیَارَنَا سَمَّاَنْ مُسَلَّمَانَ اَنَے وِیَارَشَرِیْ
رَہَوَیْ ہے کَے آپَشَوَیْ شَعَرَوَنْ کَرَوَنْ جَوَیْ اَنَے جَرَیْنَہُوَنَیْ ہَلَلَالَوَیْ اَنَے
دُعَشَنَوَنَیْ یَلَوَیْ بَیْ بَیْ شَکَیْنَہُوَنَیْ کوئی نہ مُکْدَس مَانْ آپَشَوَیْ
بَدَانَوَنَیْ بَالِیْکَیْ اَنَے مَالِیْکَیْ رَبَیْ ہَرْشَانَدَ فَمَارْیَوَیْ ہے :

وَ إِنْ تَصْبِرُوا وَ تَتَقْوُوا لَا يَضْرُكُمْ كَيْنُدُهُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ بِإِيمَانِكُمْ مُحِيطٌ

"انے جو تَمَے سَبَرَ اَنَے پَرَہَلَگَارِیَ کَرَتَا رَہَوَ تَوَ تَمَنَوَ دَافَ وَ تَمَاؤْ کَانَدَ پَشَّا بَغَادَیَ شَکَشَوَ نَہَیَ بَشَکَ !
تَمَنَا بَدَانَوَ کَامَوَ بُوْدَانَا وَرَامَانَ ہَوَیْ۔"

(سُو. آلاَمِ ۱۷۰، ۳/۹۲۰، کَنْجُولَ ۱۷۰)

سَبَرَ اَنَے پَرَہَلَگَارِیَ مَانْ اَلْلَاهَ تَآلَّا اَنَے
اوَّلَلَیْ تَکَاتَ رَأَبَیْ ہے کَے سَبَرَنَا بَدَلَانَ مَانْ اَلْلَاهَ
کوئی نہ مَدَنَوَنَوَ سَاَثَ مَنَیْ ہَلَیْ ہے۔ جَمَمَ کَتَے شَوَیْ فَمَارْیَوَیْ،
جَوَیْ "سَبَخَوَانَا اَوَ سَاَثَ اَلْلَهَ مَعَ الصَّبِرِیْنَ"
(سُو. بَکَرَہ، ۲/۱۴۵، کَنْجُولَ ۱۷۰) اَنَے تَکَوَوَ کَرَوَانَوَانَا اَوَ
سَاَثَ پَشَّا اَلْلَاهَ کوئی نہ مَدَنَوَنَوَ سَاَثَ ہے۔ جَمَمَ کَتَے شَوَیْ
فَمَارْیَوَیْ : إِنَّ اللَّهَ مَعَ الْذِينَ أَنْقَوْا وَ الْذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ

"بَشَکَ ! اَلْلَاهَ تَمَنَیْ سَاَثَ ہے جَوَیْ اَوَ دَرَ ہے اَنَے
جوَیْ اَنَکَیَ اَوَ کَرَے ہے۔" (سُو. نَہَلَ، ۱۶/۹۲۸، کَنْجُولَ ۱۷۰)

آپَشَوَیْ جَوَیْ رَہَوَیْ کَے وَرْتَمَانَکَانَمَانْ مُسَلَّمَانَ
اَوَّلَجَ بُوْلَانَدَ کَرَیْ رَہَوَیْ، مُسَلَّمَانَ گَمَنَیْنَ ہے، گَمَوَمَانْ
دُوْبَلَانَ ہے۔ اَسَلَامَنَا مَانَوَانَوَانَا اَوَمَانْ مُنْجَوَشَنَہُوَنَیْ
ہے۔ اَنَے مُسَلَّمَانَوَنَیْ دُعَبَ تَثَاَنَیْ سَاَشَ جَوَیْ وَارَیْ رَہَیْ
ہے پَرَنْتُ جَوَیْ آپَشَوَیْ آپَشَوَیْ پَرَشَانَیْ اَنَے نَیْ
اَلْلَاهَ کوئی نہ تَرَکَ پَلَتَیْ اَنَے کوئی نہ بَتَانَے لَنُسَبَّا
پَرَ اَمَلَ کَرَیْ اَنَے تَوَ جَوَیْ رَیْ اَپَشَوَیْ اَرَسَلَ (پُورَجَ
بُوْلَوَنَیْ) پَرَ اَلْلَاهَ تَآلَّا اَنَے کَرَمَنَیْ نَجَرَ فَمَارْیَوَیْ ہَتَیْ

سَبَرَ اَنَے ہُوْکَیَ بُوْدَانَا اَپَنَانَا

اَتَیَارَ مُسَلَّمَانَ بَرَیْنَ ہے، گَمَوَمَانْ مَارَکَادَیْلَوَ
ہے اَنَے تَمَنَانَمَانْ مُنْجَوَشَنَہُوَنَیْ رَہَیْ ہے۔
پَرَنْتُ آپَشَوَیْ آپَشَوَیْ تَکَلَّیْشَنَہُوَنَیْ نِیَارَشَنَ
مَارَ اَلْلَاهَ کوئی نہ تَرَکَ پَلَتَیْ اَنَے تَوَ اَلْلَاهَ
کَرَمَنَیْ نَجَرَ فَمَارْیَوَیْ۔

تَوَیِّی جَ آپَشَوَیْ عَوَرَ پَشَّا کَرَمَنَیْ
نَجَرَ فَمَارْیَوَشَوَیْ۔ اَمَّا مَؤَکَّا پَرَ
تَمَامَ مُسَلَّمَانَوَنَیْ مَارَوَ سَبَالَ
ہے کَے شَعَرَ اَپَشَوَیْ اَجَانَانَ بَرَادَ
مَارَوَلَمَانَ مُنْجَوَشَنَہُوَنَیْ ہَوَدَیْ ؟
اَنَے شَعَرَ تَنَے ہَوَدَوَانَوَوَ پَاَکَوَ
ہَرَادَوَ کَرَوَیْ ؟ تَنَوَ جَوَابَ
سَامَانَیْتَ : نَکَارَمَانْ ہَشَوَیْ !

مُسَلَّمَانَوَوَوَ ہُرَوَدَ شَرِیْکَ اَنَے اَمَّاَتَ کَرَیَمَانَوَوَوَ وِرَدَ کَرَیَ
رَہَوَیْ ہے جَوَیْ بَرَکَتَوَانَ ہَوَیْ، پَرَنْتُ وَرْتَمَانَ سَمَّاَنْ
آپَشَوَیْ گَنَانَہُوَنَیْ ہَوَدَوَیْ پَرَ وَدَارَهَوَهَیْ چَنَانَ اَپَوَانَیْ
جَزَرَتَ ہے۔ آپَشَوَیْ اَلْلَاهَ کَوَنَیْ بَارَغَادَمَانَ سَبَرَ اَنَے
پَرَہَلَگَارِیَنَیْ بَیْ بَیْ مَارَیَیْ، اَلْلَاهَ تَآلَّا سَبَرَنَے
کَارَشَوَیْ بَلَهِسَابَ بَدَلَوَ اَپَوَیْ ہے۔ اَلْلَاهَ تَآلَّا سَبَرَنَے
سَبَرَنَیْ تَدَنَّیْنَ مُسَيِّبَتَنَانَا سَمَّاَنَ مَانْ آپَشَشَ مَهَانَ نَبَیْ
عَلَیْهِ السَّلَامُ نَے پَشَّا فَمَارْیَوَیْ :

فَاصْبِرْ كَسَّا صَبَرْ أَوْ لُوا الْعَزْمٌ مِنَ الرُّسْلِ وَ لَا تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ

"تَوَ تَمَے سَبَرَ کَرَوَ جَوَیْ رَیْ اِیَمَتَوَانَا نَبَیَوَوَ اَوَ سَبَرَ کَرَوَیْ اَنَے تَنَے مَارَیَوَنَ نَکَرَوَیْ."

(سُو. اَبَدَکَافَ، ۴۶/۱۷۵، کَنْجُولَ ۱۷۰)

جَیَارَهَ اَسَلَامَنَا دُعَشَنَوَنَے نَبَیَوَنَ نَے کَرَیَمَانَوَوَوَ وِرَدَ کَرَیَ
دِلَ مُبَالَعَکَ پَرَ شَبَدَنَانَ تَیَارَ چَلَالَیَّاَنَ تَوَ تَیَارَ پَشَّا رَبَ
تَآلَّا سَبَرَنَے وَ اَصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ رَبَنَیْ "اَنَے کَانِدَرَیْنَیْ وَاتَوَ پَرَ
سَبَرَ کَرَوَیْ." (سُو. بُوْلَجَمِیْلَ، ۷۰/۱۰) فَمَارْیَوَیْ، اَمَّاَ
آپَشَوَیْ جَوَیْ سَبَنَانَا وِیَشَوَیْ کوئی نَہَانَیْ پَاَکَنَیْ اَمَّاَتَ
پَتَیَوَیْ تَوَ بَدَیَیْ جَ مُسَيِّبَتَنَانَا یَلَاجَ سَبَرَمَانَ
دِبَاشَوَیْ۔ جَوَیْ آپَشَوَیْ سَبَرَ اَنَے پَرَہَلَگَارِیَ
اَپَنَانَیْ تَوَ یَنَّا اَلْلَاهَ ! کَوَدَ ہَوَکَابَانَنَوَ
دِکَوَیْ آپَشَانَنَوَ نُوكَسَانَ پَلَهِیَادَیَ شَکَشَوَ نَہَیْ۔
وَرْتَمَانَ سَمَّاَنْ ہے ہَلَالَاتَ چَلَالَیَّاَنَ رَہَوَیْ ہے آپَشَوَیْ تَمَانَ سَبَرَ
تَثَاَنَیَ تَکَوَوَ (پَرَہَلَگَارِیَ) اَپَنَانَیْ تَوَ ہَلَالَاتَ چَلَالَیَّاَنَ
اَلْلَاهَ پَاَکَ پَوَتَانَا مَهَبُوْبَیَ پَاَکَ دِلَ مُبَالَعَکَ سَدَکَانَ مَانْ آپَشَانَنَوَ
پَوَتَانَا ہِیْکَلَوَیْ اَمَانَمَانَ رَابَے، بَدَیَیْ جَمَنَیْ اَسَمَانَنَوَ
اَفَتَ بَلَادَوَنَیْ بَیَّ بَیَّاَنَے... اَمَّاَنَنَوَ

(سُو. نَبَیَیْ دَاعَیَتَهَ اَسَلَامَنَا مَنْثَلَیَ مِنْبَلَی-کَلَبَلَی-۲۰۲۰)

□ اَمَّاَتَ : ہَرَادَ مُؤَلَّفَ مُعَمَّدَشَارِیْ کَنْجُولَ ۱۷۰ □ اَنُوْپَادَکَ : ہَلَالَ مُعَمَّدَسَاجَاجَ ۱۷۰

દરગુજરવાળા બનો

કુનિયા તમારી થઈ જશે !

પત્ર પત્રાંદીએ.....

ધ્યારા દીની ભાઈઓ બહેનો ! આજે આપણે આપણા સમાજનું નિરીક્ષણ કરીએ તો મોટાભાગે ભાઈ ભાઈ વર્ચ્યે, ભાઈ બહેન વર્ચ્યે, નાણંદ ભોજાઈ, દેરાણી જેઠાણી વર્ચ્યે, સાસુ વહુ વર્ચ્યે, કાકા મોટા વર્ચ્યે, બલ્કે બાપ બેટા વર્ચ્યે, માં બેટા વર્ચ્યે, પાડોશી પાડોશી વર્ચ્યે કુસંપ, કલેશ તથા અનબન અને ઝઘડાઓનો માહોલ જોવા મળે છે. ક્યાંક માલ મિલકતનો ઝઘડો હોય છે તો ક્યાંક

મામૂલી બોલવા ચાલવામાં એક બીજાને કટુવાણીથી સંબોધવાને લીધે ઝઘડો થતો હોય છે. એણે આમ કહું ને તેમ કહું, વાત ખાસ હોતી નથી. હે નબી પાક ﷺ નબી ગુલામો ! જ્યારે તમે મુસલમાન છો તો શું ઈસ્લામ તમારાથી આ જ અપેક્ષા કરે છે કે તમે આપસમાં એકબીજાથી ધૂષા કરો, તિરસ્કાર કરો અને અદાવતમાં જીવો ?! નહીં ! નહીં ! ઈસ્લામનું આગમન તો કુટુંબો જ નહીં પણ પૂરા વિશ્વમાં અમ્નો અમાનની સ્થાપના માટે થયેલ છે. ઈસ્લામનો જરા અભ્યાસ તો કરો અને પછી તેના પર અમલ કરી દરગુજરવાળા બનો તો તમારું ઘર કુટુંબ જનતનો નમૂનો બની જશો. અલ્લાહના રસૂલ ﷺ એ ગુલામને પણ ૭૦ વખત હિવસમાં માફ કરવા કહું છે ! આપણે મુસલમાન છીએ તો કેવળ કલમો પઢવા પૂરતા જ મુસલમાન ન રહીએ બલ્કે અલ્લાહ વ રસૂલનાં ફર્માનોને ગળે લગાડી ઈસ્લામી જીવન જીવીએ તો દુનિયા તથા આખેરતમાં કામયાબી તથા અમ્નો સુફૂન આપણા ફૂદમો ચુમશે.

શું તમે ચાહો છો કે અલ્લાહ તમારાથી મહોભબત ફર્માવે ?

રબ તઆલા ફર્માવે છે : ﴿وَالْكَلِبُّيْنَ الْغَيْنَىْنَ وَالْعَافَىْنَ عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِيْنَ﴾ "અને ગુસ્સો પીવાવાળા અને લોકોથી દરગુજર કરવાવાળા અને નેક લોકો "અલ્લાહના મહબૂબ" છે." (સ્વ. આલે ઈમરાન, ૩/૧૩૪) લોકો આજે પોતાનો અહમ છોડવા તૈયાર નથી. પોતાનું "હું પઢ" અને પોતાની મોટાઈનો ઘમંડ તેમને માફી તથા દરગુજર કરવાથી રોકે છે, માફ કરવાથી રોકે છે. નબી કરીમ ﷺ એ ફર્માવ્યું, "માફ કરવાથી ઈજજત વધે છે જેથી તમે દરગુજરની આદત અપનાવો તો અલ્લાહ તથાલા તમને ઈજજત અતા કરશો." તેમજ ફર્માવ્યું, "કાયામતના દિવસે અલ્લાહ તથાલા માફ કરનારાઓને વિના હિસાબે જન્મતમાં જવાનો હુકમ આપશો." (નુઅહતુલ મજાલિસ)

જ્યારે આપણે અલ્લાહ વ રસૂલ ﷺ ચાહક છીએ તો પછી તેમના એક એક હુકમ પ્રતિ આપણું લક્ષ હોવું જોઈએ અને શૈતાની ખયાલોને ત્યજને એકબીજા સાથે પ્રેમભાવ પેદા કરીને, ત્યાગભાવના અપનાવીને ઘરના, મહોલા તથા સમાજના માહોલને ખુશનુમા બનાવવો જોઈએ. આવો ! આપણા મહાન બુજુર્ગોનો તરીકો શું હતો તેને જોઈને તેના પરથી બોધ ગ્રહણ કરીએ.

આપસના સંબંધો વિશે મહત્વનું ફર્માને રસૂલ ﷺ

આજે વાત વાતમાં ઘરોમાં કુટુંબ ફિલીલાઓમાં કલેશ ઉભા થઈ જતા આપણે જોઈએ છીએ. કોઈ નમવા કે દરગુજર કરવા તૈયાર જ નથી ! જ્યારે તેમને સમાધાન માટે સમજાવવામાં આવે તો સામી વ્યક્તિ કે પક્ષની શિકાયતો શરૂ કરી આપે છે. ધ્યારા દીની ભાઈઓ બહેનો ! શું તમે કોઈની વાત ન માનો પણ આપણા ધ્યારા

برک خواجات

રસૂલ ﷺ કે જે આપણી કૃયામતમાં શક્યાત્મક કરશે અને જન્તમાં દાખલ ફર્માવશે તેમની વાત પણ નહીં માનો?! સાંભળો આપણા પ્યારા નબી પાક ﷺ ફર્માવે છે : "સૌથી ફઝીલતવાળું કામ એ છે કે જે તમારાથી સંબંધ તોડે તેની સાથે તમે સંબંધ લેડો, જે તમને આપવાથી મના કરે તેને આપો, અને તમને ભલું ભુલું તેનાથી દરગુજર કરો. (મુસ્ના અહમદ, ૨૪/૭૮૩, પયગંબરે રહમત તથા તેમની તા'વીમાત)

હજુ પણ જો કોઈને માઝી આપવામાં કે કોઈનાથી સમાધાન કરવામાં ખચકાટ અનુભવો તો બીજુ કોણ તમને સમજાવવા આવશે?! તમે અલ્લાહના રસૂલનું નહીં માનો તો કોનું માનશો?! જો દરેક મુસલમાન રસૂલુલ્લાહ ﷺની આ એક જ વાત પર અમલ કરી લે તો ઘરો તથા કુટુંબો જન્તનાં નમૂના બની જાય. પણ લોકો સામાન્યતઃ રસૂલે પાક ﷺ ની વાત ન માનીને શૈતાની વસવસાઓમાં રહી ઘરની જ વ્યક્તિઓ કુટુંબની જ વ્યક્તિઓથી ગુસ્સો તથા વેર રાખીને પોતે પણ દુઃખી તથા બેઈજજત થાય છે અને સામેવાળાને પણ દુઃખી, બેઈજજત તથા બેચેનીનો શિકાર બનાવે છે. માબાપનું વર્તન જોઈને બાળકો પણ એ જ રવિશ પર ચાલવા લાગે છે.

વળી કેટલાક લોકોની વૃત્તિ એવી હોય છે કે ચાડી ચુંગલી કરીને પતિ પત્ની કે સાસુ વહુ વરચ્યે કે મા દીકરા વરચ્યે કે નાણંદ ભાત્તી વરચ્યે કે ભાઈ ભાઈ, કાકા મોટા વરચ્યે ઝડપો ઉભો કરાવી તેમની વરચ્યે જુદાઈ કરાવે છે, તેઓ આ ફર્માને રસૂલ વાંચીને તૌબા કરી લે, અને તોડવાનું નહીં પણ જોડવાનું કામ કરે. નફરતો ન ફેલાવે બલ્કે મહોષ્યતની ખુશબુદ્ધિ ફેલાવે અને માહોલને ખુશનુમા બનાવે. સાંભળો! રસૂલે પાક ﷺ એ ફર્માવ્યું : "જે શખ્સ મા તથા દીકરાની વરચ્યે અથવા ભાઈ ભાઈની વરચ્યે જુદાઈ પેઢા કરે, રસૂલુલ્લાહ ﷺ એ તેના પર લઅનત કરી છે. (સુનને ઇબ્ને માજહ, ૨/૭૫૮) લાનત એટલે અલ્લાહની રહમતથી દૂર થવું.

સારાંશ, ભાઈએ કોઈ ભૂલ કરી તો માફ કરી દો. નાનો એવું સમજાને માફ કરી દે કે મોટાભાઈ છે, અને મોટો એવું સમજાને માફ કરે કે નાનો ભાઈ છે. ભાઈ બહેન સૌ એ રીતે જ માફ કરે. મારો ભાઈ છે, મારી બહેન છે, મારું ખૂન છે, અમારું કુટુંબ છે, અને બસ ! એ જ રીતે સાસુ વહુ તથા નાણંદ ભોજાઈ તથા કાકા મોટા દરેક સંબંધોમાં દરગુજરની વૃત્તિ રાખે. કોઈએ કોઈ કટુવાણી કહી તો તેનું રિઅન્ક્રિશન જો આપવામાં ન આવે તો ઝડપો કે કલેશ આગળ વધશે જ નહીં, થોડીક પળોની તમારી સબ્ર હ્મેશાંની શાંતિ તથા ખુશીને બરફ્કરાર રાખશો. અને જો સબ્રથી કામ નહીં લો તો ઘર યુધ્ધનું મેદાન બની જશે અને મહોલ્લા રણક્ષેત્રો બની જશે. ન કોઈની ઈજજત રહેશે ન કોઈની માન મર્યાદા રહેશે અને એમાં દરેકની જિંદગી બેચેનીવાળી બની જશે. જેથી સબ્રવાળા બની સમાજને ખુશીઓથી ભરવા કોશિશ કરવી જોઈએ, અને એ જ ઈસ્લામનો હેતુ છે, નહીં તો શૈતાનનો હેતુ તો સૌને આપસમાં લડાવવાનો જ છે.

ભાઈ ભાઈથી મહોષ્યતની બરકતો

હજરત અબૂ રહીન رضي الله عنه થી મરવી છે કે સરવરે આલમ عليه السلام એ ઈર્શાદ ફર્માવ્યો, "જ્યારે કોઈ શખ્સ પોતાના ભાઈથી મુલાકાત કરવાના માટે પોતાના ઘરેથી નીકળે છે તો સિતેર હજાર ફરિશતા તેને ઘેરી લે છે. તમામે તમામ તેના માટે રહમતની દુઆ કરે છે અને કહે છે, "હે અલ્લાહ તેણે તારી રજાને માટે સંબંધ જોડયો છે તો તું એની સાથે સારો મામલો કર." જો તમે તમારા શરીરને આ કામમાં મશગૂલ કરી શકતા હોવ તો કરી

برک خواجات

લો. (શોઅબુલ ઈમાન લિલ્બયહકી, ૧૧/૩૨૮) જ્યારે ભાઈ સાથે મુલાકાતના આટલા ફાયદા છે તો પછી ભાઈની સાથે એહસાન તથા ભલાઈ કરવાના કેટલા પ્રમાણમાં ફાયદા હશે ?! એક અન્ય હદીષમાં છે :

હજરત અબૂ હુરૈરહ رضي الله عنه રિવાયત કરે છે કે સૈયદે કૌનેન رسول عليه السلام એ આદેશ આપ્યો, "જે કોઈ શખસ પોતાના ભાઈની મદદ કરે છે એ અલ્લાહ તેની મદદ કરે છે." (સહીએ મુસ્લિમ, ૪/૨૦૭૪)

બીજી હદીષમાં છે : અબૂ સઈદ ખુદરી رضي الله عنه રિવાયત કરે છે કે સરવરે કાઈનાત رسول عليه السلام એ ફર્માવ્યું : "જે કોઈ મુસ્લિમાન બંદો પોતાના ભાઈનું કરજ અદા કરે તો ફાયદા તથા તેની ગારદન આગાદ કરશો." (શરહુસુનાહ લિલ્બગવી, ૮/૨૧૪)

આ હદીષો તો મો'મિન ભાઈઓ સાથેના સંબંધની વાત છે કે આટલી બરકતો આપસમાં સહકારની છે તો પછી સગાં ભાઈ બહેનો, કુટુંબીજનો સાથે સહકાર તથા મદદની ફળીલત કેટલી હશે.

ગ્રાન્ડ દિવસથી વધુ અબોલા દુરુસ્ત નથી

હજરત અનસ બિન માલિક رضي الله عنه વર્ષાવે છે કે આકાએ નેઅમત رسول عليه السلام એ ઈર્શાદ ફર્માવ્યો : "આપસમાં એક બીજાથી અદાવત, હસદ તથા સંબંધ કટ ન કરો, બલ્કે હે ખુદાના બંદાઓ ! આપસમાં ભાઈચારગીની સાથે રહો. કોઈ મુસ્લિમાને પોતાના ભાઈને ત્રણ દિવસોથી વધુ છોડેલો રાખવું જાઈજ નથી." (સહીએ બુખારી, ૮/૧૮)

જેથી જો કોઈ વાતે અનબન થઈ જાય કે ખોટું લાગી આવે, તો નફસને કયડીને વહેલી તકે પોતાની જાત પર ફાખું મેળવવો જોઈએ અને અભોલા દૂર કરવા જોઈએ. જે કોઈ મતભેદને ખત્મ કરવામાં પ્રથમ શરૂઆત કરશે તેને પયગંબરે રહમત رسول عليه السلام એ સૌથી બેહતર ઠરાવેલ છે. હજરત અબૂ અયૂબ અન્સારી رضي الله عنه રિવાયત છે કે રસૂલે અકરમ رسول عليه السلام એ ફર્માવ્યું, "કોઈ શખસના માટે પોતાના ભાઈને ગ્રાન્ડ દિવસોથી વધુ છોડેલ રાખવું જાઈજ નથી, કે બંનેવ મળે તો આમતેમ મૌં ફેરવી લે. એ બંનેવમાં બેહતર તે છે જે પ્રથમ સલામ કરે. (સહીએ બુખારી, પેજ-૨૧)

જેથી આપણે જોઈએ કે કોઈના પરની રીસને લાંબી ન ખેંચતા રહીએ બલ્કે વહેલી તકે ખુદા વ રસૂલને ખાતર દરગુજર કરીને તેની સાથે મહોબતભર્યો માહોલ પેદા કરીએ.

આપણા બુઝુર્ગોથી બોધપાઠ લઈએ

જગડાનું મૂળ કોઈ વાતે ગુસ્સે થઈ જવું છે અને જ્યારે માણસ ગુસ્સે થઈ જાય છે તો "શૈતાન તેની સાથે દડાની જેમ ખેલે છે" જેથી તે ન બોલવાનું અને ન કરવાનું કરી બેસે છે, જે તેને ગુસ્સો ઠંડો થયા બાદ અફસોસમાં ફેંકી દે છે, પણ ત્યારે ઘણું મોહુ થયું હોય છે કે, અબ પછિયાયે કયા હોવત હે...! જેથી ગુસ્સાને ફાખુમાં રાખવો જોઈએ. આવો ! બુઝુર્ગોનો તરીકો એવા પ્રસંગે કેવો હતો તે જુઓ :-

એકવાર હજરત અલીયે મુરતજા رضي الله عنه કરમ એ પોતાના ગુલામને બોલાવ્યો, તો તેણે જવાબ ન આપ્યો. આપે ફરી બૂમ પાડી છતાં તે ન આવ્યો. જેથી જલ્દીથી આપ તેની પાસે પહોંચ્યા તો તે હસી રહ્યો હતો ! આપે પૂછ્યું કે મારા અવાજને તે સાંભળ્યો ન હતો ? તે કહેવા લાગ્યો કે સાંભળ્યો હતો ! આપે પૂછ્યું, તો જવાબ કેમ

برک خواجات

ن آپیو ؟ تےણો કહું, મને ખબર છે કે મારી આવી હરકત પર પણ આપ સંયમ જાળવશો, આપના તરફથી સજા મળવા બાબતે હું નચિંત હતો જેથી ખામોશ રહ્યો. આપે એ જ વાત પર તેને આજાદ કરી આપ્યો. (સુભાનલ્હાહ !)

બીજો પ્રસંગ હજરત ઈમામ જ્યાનુલ આબિદીન رضي الله عنه નો છે. આપને કોઈએ ભલુભુરુ કહું. તો આપે ફર્માવ્યું, "જો તું સાચો છે તો અલ્હાહ મને માફ કરે અને જો તું જ્ઞાનો છે તો ખુદા તને માફ કરે." સુભાનલ્હાહ ! કેટલી ઉમદા હુાં છે ! એ જ પ્રમાણો આપ એકવાર મસ્જિદે તશરીફ લઈ જઈ રહ્યા હતા એવામાં કોઈએ આપને અયોગ્ય શબ્દો કહ્યા. આપે ફર્માવ્યું, મારો હાલ તને ખબર નથી ! શું તારે કોઈ જરૂરત છે ? તો તે શાખસ શર્મિંદો થયો. પછી આપે તેને એક હજાર દિરહમ તથા કપડાં અતા કરી આપ્યાં, અને તે એવું કહેતાં જઈ રહ્યો હતો કે હું ગવાહી આપું છું કે આપ નબી ﷺ નવાસા છે ! (નુજુદતુલ મજાહિસ, ١/٥٤٢) આ પ્રસંગોમાં આપણો ઘણું શીખવાનું છે.

ધ્યારા દીની ભાઈઓ બહેનો ! આપણો જો આપણા રસૂલ ﷺ તથા અહ્લે બયત તથા બુજુગાને દીનનાં ફર્માનો તથા તેમની અમલી જિંદગીને જોઈશું તો તેમની દરિયાહિલી તથા દરગુજર વૃત્તિ પર ફિદા થઈ જઈશું, તો આપણો પણ એ જ નમૂના પર અમલ કરવો જોઈએ જેથી સર્વ સાથે ધ્યાર મહોષ્ભત અને મેળ મેળાપવાળું ખુશનુમા વાતાવરણ બાકી રહે. ત્યાગવૃત્તિ, કુર્બાનીની વૃત્તિ તથા માઝી આપવાવાળા બનીને અલ્હાહ વ રસૂલ ખુર્બાનીની રૂર્જી જોઈએ.

હજરત ઉમર رضي الله عنه કરતાં તો વધારે જલાલી નથી ને તમો ?!

હજરત ઉમર رضي الله عنه જલાલી હતા પણ દીનના મામલામાં હતા. અલ્હાહ વ રસૂલ صلوات الله عليه وسلم હુર્રૂજી જોઈએ તેમનાં પત્નીને શિક્ષા કરતા હતા. નફસના માટે કાંઈ કરતા જ ન હતા. એકવાર એક નશાખોર પાસેથી આપ પસાર થયા. આપે તેને શિક્ષા કરવાનો ઈરાદો કર્યો તો તે આપની શાનમાં બેહુદા શબ્દો બોલવા લાગ્યો, તો આપે તેને છોડી મૂક્યો. કોઈએ છોડી મૂકવાનો સબબ પૂછ્યો તો આપે ફર્માવ્યું કે શિક્ષા તો શર્દી કાનૂન હેઠળ હતી પણ હવે એમાં મારો ગુસ્સો નફસની તરફથી ભળી ગયો જેથી છોડી મૂક્યો ! સારાંશ ત્યાં નફસ માટે કાંઈ હતું જ નહીં ! રિવાયત છે કે એકવાર એક જણો અમીરુલ મો'મિનીન હજરત ઉમર رضي الله عنه તેમનાં પત્નીને ઉંચા અવાજે વાત કરતાં સાંભળ્યાં તો આશ્રય થયું. પૂછ્યાં હજરત ઉમર رضي الله عنه એ જવાબ આપ્યો કે, એનાં મારા પર ઘણા એહસાનો છે કે એ મારી રસોયણ છે, ઘોબણ છે, મારાં છોકરાની રખેવાળ છે, મારાં સર્વ કામો કરે છે અને સૌથી મોટી વાત કે તેણી મારા તથા જહન્નમના વચ્ચે આડ છે, (એના સબબે હું ગુનાહોથી બચ્યો જઉ છું) તો એનો મારા પર હક્ક છે, એ મને બોલી શકે છે ! અને મારે સંયમ કરવો જ જોઈએ.

આજે વાત વાતમાં પત્નીને ધમકાવનારા તથા મારજુડ કરનારાઓએ આ પ્રસંગથી સબક લેવો જોઈએ. અને પત્નીઓ સાથે દરગુજર કરીને મહોષ્ભતનું વાતાવરણ ખડુ કરવું જોઈએ. એ જ પ્રમાણો પત્નીએ પણ દરગુજરથી રહેવું જોઈએ તો જિંદગીમાં ખુશનુમા વસંત ખીલેલી રહેશે.

سُوئیہ عِمداً اَمْلَ کیوں ؟

ہُنجر عَلَيْهِ الْحَمْدُ وَالْكَبْرُ فرمائی ہے : "تما رامانی ماری نچک سُوئیہ پیارے انے کھامتانا دیسا سے سُوئیہ نچک تے ہشے جے نا اخلاک سُوئیہ سارا ہشے۔ انے ماری نچک سُوئیہ ناپساندیدا انے کھامتاماً مارا ثی دُور تے ہشے جے بُدھا خلاک (کٹوواشی۔ ورتنا) وارا ہشے" (تمیری بہو والی جہاد نمبر، پہلے۔ پہلے)

ریواخت ہے کہ ایک شاہس بارگاہے ریسا لات مआب عَلَيْهِ الْحَمْدُ وَالْكَبْرُ مانہ ہاجر ثہنے پूछوا لایو کے سُوئیہ عِمداً اَمْل کیوں ؟ آپے فرمائیں، سارا اخلاک ! تے ہشے بیچ بآجڑی اے جے سوا لکھنے تو آپے فرمائیں، سارا اخلاک ! تے سامہتی تथا پاچنی ای او تو آپے درے ک وختے فرمائیں، "سارا اخلاک ! ساری آہات ! سارے ورتاوا !" رسویل لعلیا عَلَيْهِ الْحَمْدُ وَالْكَبْرُ اے فرمائیں کے، "جناتاماً برا ب ورتائیں ک رنار دا بھل نہیں یا۔" (تمیری)

نبی کریم عَلَيْهِ الْحَمْدُ وَالْكَبْرُ بیدماتاماً کوئی ساہابی اے ارج کری، مانے اے وو املا بھتا وو جے جناتاماً جوانا سے بھبھ بنے۔ آپ عَلَيْهِ الْحَمْدُ وَالْكَبْرُ اے فرمائیں، "کدی گوسسے ن کرو، آا اے املا جے جناتنا ماء پورتو ہے۔" (تمیری بہو والی جہاد نمبر، ۱/۵۴۴)

ہاجر ات اخہل لعلیا عَلَيْهِ الْحَمْدُ وَالْكَبْرُ اے اخہب اس عَلَيْهِ الْحَمْدُ وَالْكَبْرُ فرمائی ہے کہ جے نی امثرا تری گوشے ہوئے تے ویلایت نو ہکھدار ہے :

(۱) سانیم ساہن شیل تا جے کمینا نا کمینا پشا پر اپنا وفا مانہ آવے۔ (۲) تکھو، جے گونا ہوئی دُور را بھے انے (۳) سدھ ویواہ جے لوکو نی بھشینا سے بھبھ بنے۔ (نوجہت لعلیا ماجھیس، ۱/۵۴۴)

آپوں ایسا لامی عَزَّوَجَلَّ وَصَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَسَلَّمَ ہے جے مانا ثی دُور رہے وانی تاکید کری تے مانے گاں لگا دی اے ہی اے انے جے مانا ثی مافی تथا دار گوئر کری ماحول بھتثی رہنے وو جے اے تے مانا ثی نفرت کری اے ہی اے۔ بھدا و رسویلنا گوستا بھوئی، بدمجہ بھو، وہا بھی، دے و بندھی و گوئی بھی دُور رہنے وو جے اے تے نے بھلے شادی ویواہ، مہیت مہیت مانہ تے مانے جڈر نیم بھی اے ہی اے بلکے تے مانا ثی دیکرا دیکری وہنے وار جے ہرام ہے تے رہا جے کرتا جید اے ہی اے انے آپشا پوتانی جے بھائی اومی بگا کلوا رہی نے پوتانی پس منا مانہ تے مانی ہا جری پاٹا پس مند نیتی کرتا ! (لعلیا ماسا اخہل لعلیا !) رسویل لعلیا عَلَيْهِ الْحَمْدُ وَالْكَبْرُ فرمائیں شے ہے ؟ :-

ہاجر ات اخہب ہو رے رہ اے کہنے کے سرکارے اک دس عَلَيْهِ الْحَمْدُ وَالْكَبْرُ اے فرمائیں کے بُدھا بھب جے بھی ما ر پتے تو تے نی بھر بھی ری (ایاہات) ن کرو، جے ماری جای تو تے مانہ جنا جا مانہ شریک ن یا، تے مانی سا یہ بھتی یا تو تے مانے سلا م ن کرو، تے مانی پا سے ن بھسے، تے مانی سا یہ پا یہ ن پی او، تے مانی سا یہ ن یا، تے مانی سا یہ شادی ویواہ ن کرو، تے مانہ جنا جا نا ن پا ہو انے ن تے مانی سا یہ ن مانی پا ہو۔ (مُسْلِیم شریک بہو والی اనوار علیہ السلام) آا ہدیت نے اخہب داعی دے ہاجر ات اے ہاجر ات جباری اے ہاجر ات جباری اے انے اک دلیل اے ہاجر ات ان ساثی ریواخت کری۔ رضوان اللہ تعالیٰ علیہم اجمعین

27 جے کریم تے نا پیارا بھی بھی عَزَّوَجَلَّ نا سدھا مانہ آپشا نے بھدا و رسویل عَزَّوَجَلَّ وَصَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَسَلَّمَ اے فرمائیں پر یا لفانی تو فیکھ بھسو۔ (آمیں)

کوئں نے پاکنی تفسیر

کلیل الہماؤ و علام ایحیل الکریل

:: آم ::

آں لاءِ ہجرت یہ مام احمد رضا رحمۃ اللہ علیہ

:: انوناڈک ::

مولانا حسنان آدم کولونوی رحمۃ اللہ علیہ

سُورَةِ نِسَاءِ

انے جو تم نے پتی پتی نی لداઈ نی بھیک
ہوئے، تو اےک پانچ پوری خواجہ اے ترکشی
مکالو اے اےک پانچ ستری خواجہ اے ترکشی^{۳۴}
اے جنے جو سو لئے کراووا یہ شوشے تو
اے لٹلائے تمنا مام میں کری آپشو، بے شک!
اے لٹلائے جا شنا ر ببر دار ہے^{۳۵} (۳۴) انے
اے لٹلائے بندگی کرو، انے تمنے بادھ دار
کوئی نے ن ہراوے^{۳۶} انے ما، باپ سا شے بلالا^{۳۷}
کرو، انے سگا اے^{۳۸}، انے یتی میو، انے
مہوتا جو^{۳۹}، انے ناچ کنا پادو شی اے،
انے دوڑنا پادو شی اے^{۴۰} انے پاسو نا سا شی^{۴۱} انے
و تے مار^{۴۲}، انے پوتا نا باندی گولام سا شی^{۴۳}،
بے شک! اے لٹلائے نا شی گماتو کوئی یت ران ر
ب دا ای مار نا ر^{۴۴} (۳۶) جو اے پوتے ب بھی لای
کرے، انے بیجا اے نے ب بھی لای کر وان^{۴۵} کھے^{۴۶}،
انے اے لٹلائے اے مانے جو آپ یون پوتا نا فوج لاثی
تمنے چو پا وے^{۴۷} انے کا فکرو مارے اے مے
ب دی جھ تینو اے ابا تے یار کری را بھو ہے (۳۷)
انے تے اے جو پوتا نا مال لو کو نے دے بھا دوا بھو
ہے^{۴۸}، انے اے لٹلائے پر یت مان نا شی لافتا،
انے ن کھا مات پر، انے جو نو سا شی دار شی تا ن
थے^{۴۹}، تو کوئی لو ب را ب سا شی دار ہے (۳۸)

سُورَةِ نِسَاءِ می دینا تاخی بام ایتاری،
ام ایتاری ۷۶ آیاتو، ۲۴ روکھ اے.

وَ إِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَابْعَثُوا حَكَمًا مِّنْ أَهْلِهِ وَ
حَكَمًا مِّنْ أَهْلِهِمَا إِنْ يُرِيدَا إِصْلَاحًا يُوْقِتُ اللَّهُ كَيْنُهُمَا
إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْنَا خَبِيرًا وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوَا
بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدِينِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَى وَالْيَتَامَى
وَالْمُسْكِنِينَ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَى وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَ
الصَّاحِبِ بِالْجُنُبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ
أَيْمَانُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا
إِلَّذِينَ يَعْكِلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَيَكْتُبُونَ
مَا أَتَهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَأَعْتَدُنَا لِلْكُفَّارِ يَنْعَذُ
مُهِينًا وَالَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ رِءَاءَ النَّاسِ وَلَا
يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَكُنْ الشَّيْطَنُ
لَهُ قَرِينًا فَسَاءَ قَرِينًا وَمَا ذَا عَلَيْهِمْ لَوْ أَمْنُوا بِاللَّهِ وَ

અને તેમનું શું નુકસાન હતું, જો ઈમાન લાવત
અલ્લાહ અને ફ્રયામત પર ? અને અલ્લાહના
આપેલામાંથી તેના માર્ગમાં ખર્ચ કરતું^{૪૦} ? અને
અલ્લાહ તેમને જાણો છે (૩૮) અલ્લાહ એક ૨૪
માત્ર અત્યાચાર નથી કરતો, અને જો કોઈ નેકી
હોય તો તેને ડબલ કરે છે, અને પોતાની પાસેથી
મહાન સવાબ આપે છે (૪૦) અને કેવી થશે
જ્યારે અમે દરેક ઉમ્મત (માં)થી એક સાક્ષી
લાવીએ^{૪૧}, અને હે મહબૂબ ! તમને એ તમામ
પર સાક્ષી અને રખેવાળ બનાવીને લાવીએ^{૪૨}
(૪૧) તે હિવસે તમના કરશે તેઓ જેમણે કુઝ
કર્યું, અને રસૂલની નાફિમાંની કરી, કેવું સારું થાય
જો તેમને મટોડામાં દબાવીને જમીન સરખી કરી
દેવામાં આવે, અને કોઈ વાત અલ્લાહથી
ઇપાવી શકશે નહીં^{૪૩} (૪૨)

الْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقَهُمُ اللَّهُ ۚ وَكَانَ اللَّهُ بِهِمْ عَلَيْهِمَا ۖ إِنَّ اللَّهَ لَا يَعِظُمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ ۖ وَإِنَّ تَكُ حَسَنَةً يُضِعِّفُهَا ۖ وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ أَجْرًا عَظِيمًا ۖ فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ ۖ وَجِئْنَا بِكَ عَلَى هُوَ لَأَعْ شَهِيدًا ۖ إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِيَوْمِ الْيَوْمِ الْآخِرِ ۖ كَفَرُوا وَعَصَوُا الرَّسُولَ ۖ لَوْ تُسْوِي بِهِمُ الْأَرْضُ ۖ وَلَا يَكُنْتُونَ اللَّهَ حِلْيَشًا ۖ

:: સમજૂતી ::

૩૪ : અને તમે જુઓ કે સમજાવવું, અલગ
સૂવું, મારવું કશું જ કામ લાગતું નથી, અને બંગનો
કુસંપ મટતો નથી.

૩૫ : કારણ કે સંબંધીઓ પોતાના સગાંઓની
ખાનગી હાલતથી માહિતગાર હોય છે, અને પતિ
પત્ની વચ્ચે મેળ બંધાવવાનાં આરજૂમંદ પણ હોય
છે, અને ઉભયને તેમના પર વિશ્વાસ પણ હોય છે.
અને તેમને પોતાના હિલની વાત કહેવામાં સંકોચ પણ
નથી હોતો.

૩૬ : જાણો છે કે પતિ પત્નીમાં જુલ્મી કોણ છે.
મરાલો : પંચોને પતિ પત્નીને અલગ કરી
દેવાનો અધિકાર નથી.

૩૭ : ન તો સજીવને, ન નિર્જીવને, ન તેના
પાલનહાર હોવામાં, ન તેની ઈબાદતમાં.

૩૮ : અદબ અને તા'ઝીમ સાથે, અને તેમની
સેવા માટે તત્પર રહો, અને તેમના માટે ખર્ચ કરવામાં
કમી ન કરો, મુસ્લિમ શરીફની હદીષમાં છે કે સૈયદે
આલમ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ એ ત્રણ વાર ફર્માવ્યું, "તેનું નાક ધૂળમાં
રગડોળાય !" હજરત અબૂ હુસૈન رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ એ પૂછ્યું,
"થા રસૂલલાહ ! કોનું ?" ફર્માવ્યું, "જે ઘરડાં
મા બાપને પામ્યો, અથવા તેમનામાંથી એકને પામ્યો,
અને જન્તી ન બની ગયો."

૩૯ : હદીષ શરીફમાં છે કે સગાંઓ સાથે
સદ્વર્તન રાખનારાને લાંબુ જીવન અને વધારે રોજ
મળે છે. (બુખારી, મુસ્લિમ)

૪૦ : હદીષ : સૈયદે આલમ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ એ ફર્માવ્યું,
હું અને યતીમની દેખરેખ રાખનાર એવા નજીક
હોઈશું, જેવી રીતે કે કલમાની આંગળી અને વચ્ચી
આંગળી. (બુખારી શરીફ)

હદીષ : સૈયદે આલમ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ એ ફર્માવ્યું, વિધવા

برک خواجات

અને મિસ્કીનની મદદ કરનાર અને દેખરેખ રાખનાર
અલ્લાહના માર્ગમાં જિહાદ કરનારની જેમ છે.

૪૧ : સૈયદે આલમ સ્લીલાએ ફર્માવ્યું કે
જિબ્રિલ મને હમેશાં પડોશીઓ સાથે એહસાન
કરવાની તાકીદ કરતા રહ્યા, એટલે સુધી કે વિચાર થતો,
ક્યાંક તેમને વારસદાર બનાવી દેશે. (બુખારી, મુસ્લિમ)

૪૨ : અર્થાત પત્ની, અથવા જે સંગાથમાં રહે
તે, અથવા સફરનો સાથી અથવા સાથે પઠનાર અથવા
મસ્જિદમાં કે મહેફિલમાં સાથે બેસનાર ઉઠનાર.

૪૩ : મુસાફિર અથવા મહેમાન.

હૃદીષ : જે અલ્લાહ અને કૃયામતના દિવસ
પર ઈમાન ધરાવતો હોય, તેણે મહેમાનની ઈજ્જત
કરવી જોઈએ. (બુખારી, મુસ્લિમ)

૪૪ : કે તેમને તેમની શક્તિથી વધુ કષ્ટ ન
આપો અને આકરી વાત ન કહો, અને જમણ તથા
કપડાં લતાં જરૂર જેટલાં આપો.

હૃદીષ : રસૂલુલ્લાહ સ્લીલાએ ફર્માવ્યું કે જન્તમાં
ખરાબ વર્તણુંક કરનાર દાખલ નહીં થાય. (તિમિઝી)

૪૫ : ઘમંડી, આપખૂદ, જે સગાંઓને તુચ્છ
સમજે.

૪૬ : બખીલાઈ એ છે કે પોતે ખાય પણ
બીજાને ન આપે, અને "શહહ" એ છે કે ન ખાય ન
ખાવા દે. "સખા" એ છે કે પોતે ખાય અને બીજાને
ખવડાવે. "જૂદ" એ છે કે પોતે ન ખાય અને બીજાને
ખવડાવે."

શાને નુમૂલ : આ આયત યધૂદીઓ વિશે
ઉતરી, જેઓ સૈયદે આલમ સ્લીલાના ગુણો બયાન
કરવામાં બખીલાઈ કરતા હતા અને છુપાવતા હતા.

મસ્ખાલો : એનાથી જણાયું કે ઈલમને છુપાવવું
સારું નથી.

૪૭ : હઠીષ શરીફમાં છે કે બંદા પર અલ્લાહની
નેઅમત જાહેર થાય એ અલ્લાહને પસંદ છે.

મસ્ખાલો : અલ્લાહની નેઅમત જાહેર કરવામાં
નિખાલસતા હોય તો એ પણ શુક છે. માટે જ માણસે
પોતાની શક્તિ અનુસાર જાઈજ બેહતર લિખાસ
પહેરવો મુસ્તહબ છે.

૪૮ : બખીલાઈ પછી અયોગ્ય ખર્ચની બુરાઈ
બયાન કરી, કે જે લોકો માત્ર દેખાવ માટે અને નામ
કાઢવા ખર્ચ કરે છે, અને અલ્લાહની રાખામંડી તેમનો
હેતુ નથી હોતો. જેવી રીતે કે મુશ્રિકો અને મુનાફિકો,
એ લોકો પણ તેમના જહૂકમમાં છે જેમનો હૂકમ ઉપર
ગુજર્યો.

૪૯ : હુનિયા અને આખેરતમાં, તે એવી રીતે
કે તે શૈતાની કામો કરીને તેને ખુશ કરતો રહ્યો અને
આખેરતમાં એવી રીતે કે દરેક કાફિર એક શૈતાન
સાથે આગની સાંકળમાં બંધાએલો હશે. (ખાલ્જિન)

૫૦ : એમાં ખરેખર એમનો જ ફાયદો હતો.

૫૧ : તેમના નબીને અને તે પોતે ઉમ્મતના
ઈમાન અને કુઝ તેમજ નિશ્ચક તથા તમામ કામોની
સાક્ષી આપે, કારણ કે નબીઓ પોતાની ઉમ્મતનાં
કાર્યોથી માહિતગાર હોય છે.

૫૨ : કારણ કે તમે નબીઓના નબી છો, અને
સમગ્ર જગત તમારી ઉમ્મત છે.

૫૩ : કારણ કે જ્યારે તેઓ પોતાના ગુનાહથી
ફરી જશો, અને કૃસમ ખાઈને કહેશે કે અમે મુશ્રિક ન
હતા, અને અમે ગુનાહ નથી કર્યા, ત્યારે તેમના મોહાંઓ
પર મોહર મારી દેવાશે, અને તેમના શરીરના
ભાગોને અને અવયવોને વાણી આપવામાં આવશે,
એ તેમના વિરુદ્ધ સાક્ષી આપશે. (કમશઃ)

એટલે

મિર્હતુદ્ર મનાછીહ તજ્રૂમખે મિશકતુદ્ર મસાખીહ

મિર્હત (૩૬) શરહે મિશકત

અમ : હઠીમુલ ઉમમત હજરત મુફતી અહમદ યારાજાં નઈમી અશરફી બદાયુની بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

કાર્યાલય

હજરત અબૂ સઈદ ખુદરી رضي الله عنه થી રિવાયત છે. ફર્માવે છે કે રસૂલુલ્લાહ صلوات اللہ علیہ وآلہ وسلم એ ફર્માવ્યું કે ત્રણ મસ્જિદોના સિવાય કોઈ બાજુ કાઠલાન બાંધવામાં આવે : એક મસ્જિદે હરામ, એક મસ્જિદે અકૃસા, અને એક મારી આ મસ્જિદ^૧. (મુસ્લિમ, બુખારી)

૧. એટલે કે આ મસ્જિદો સિવાય કોઈ અન્ય મસ્જિદની તરફ એટલા માટે સફર કરીને જવું કે ત્યાં નમાઝનો સવાબ વધારે છે એ મના છે. જેમ કે અમુક લોકો જુમા પછ્વા બદાયુથી દિલ્હી જાય છે કે જેથી ત્યાંની જામા મસ્જિદમાં વધારે સવાબ મળે, એ ગલત છે. દરેક જગાની મસ્જિદો સવાબમાં સમાન છે. આ સ્પષ્ટતા પર હદીષ તદ્દન સ્પષ્ટ છે. વહાબીઓએ એનો અર્થ એ સમજ્યો કે આ ત્રણ મસ્જિદો સિવાય કોઈ અન્ય મસ્જિદની તરફ સફર કરવી જ હરામ છે. જેથી ઉર્સ, જિયારતે કુભૂર વગેરેના માટે સફર હરામ છે ! જો આ મતલબ છે તો પછી વેપાર, ઈલાજ, દોસ્તોની મુલાકાત, ઈલ્મે દીન શીખવા વગેરે તમામ કામો માટે સફરો હરામ થશે અને રેલ્વે તંત્ર અધધર થઈ જશે ! અને આ હદીષ કુર્અનની વિરુદ્ધ પણ થશે તેમજ અન્ય હદીષોની વિરુદ્ધ પણ થશે.

૨૬ ફર્માવે છે : قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ ثُمَّ انظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْكُفَّارِ بَيْنَ "તમે ફર્માવો, જમીનમાં સૈર કરો પછી જુઓ કે જૂઠલાવનારાઓનો કેવો અંજામ થયો." (સૂ. અન-આમ, આ. ૬/૧૧) મિક્રોટે આ જગ્યાએ અને શામીએ જિયારતે કુભૂરમાં ફર્માવ્યું કે આ ત્રણ મસ્જિદો સિવાય સર્વ મસ્જિદો બરાબર છે, એટલા માટે અન્ય મસ્જિદોની તરફ સફર મના છે અને અવલિયા અલ્લાહની કબરો ફયારો તથા બરકતોમાં અલગ છે, જેથી કબરોની જિયારત માટે સફર જઈએ. શું આ જાહેલો અંબિયાએ કિરામની કબરોની તરફ સફર પણ મના કરશે.

હજરત અબૂ હુરૈરહ رضي الله عنه થી રિવાયત છે. ફર્માવે છે કે રસૂલુલ્લાહ صلوات اللہ علیہ وآلہ وسلم એ ફર્માવ્યું કે મારા ઘર તથા મારા بِمِبْرَانِيَ وَرَبِّي જન્નતના બાગોમાંથી એક બાગ છે^૨ અને મારો મિભર મારા હોજ પર છે.^૩ (મુસ્લિમ, બુખારી)

૧. અમુક રિવાયતોમાં છે કે મારી કબર અને મારા મિભરની દરમિયાન, અમુક રિવાયતોમાં છે કે મારા હુજરા (ઓરડા) તથા મુસલ્લાની દરમિયાન, પણ દરેકનો અર્થ એક જ છે. કેમ કે હુજૂર અન્વર صلوات اللہ علیہ وآلہ وسلم નું ઘર, હુજરા શરીફ તથા કૃષ્ણ અન્વર એક જ જગા છે અને મુસલ્લો એટલે કે મેહરાબુન્નબી અને મિભર શરીફ તદ્દન જોડાયેલ છે, જેવું કે જિયારત કરનારાઓને ખબર છે.

૨. એટલે કે આ જગા પહેલાં જન્નતનો બાગ હતી ત્યાંથી લાવવામાં આવી. અલ્લાહે ખલીલને જન્નતનો સંગે અસ્વદ અતા કર્યો અને પોતાના હબીબના માટે જન્નતનો બાગ મોકલ્યો. અથવા આ જ જગા કાલે જન્નતનો બાગ બનશે, અથવા જે અહીં આવી ગયો તે જાણે જન્નતના બાગમાં આવી ગયો કે ભવિષ્યમાં એની બરકતથી જન્નતમાં જરૂર જશે અથવા આ જગા જન્નતના બાગની જેમ છે. યાદ રાખશો કે હુજૂર અન્વર صلوات اللہ علیہ وآلہ وسلم એ જિન્હુલ્લાહના હલકાઓને અને

برک خواجات

મો'મિનની ફક્તને જન્નતનો બાગ કહ્યો છે. ત્યાં પણ ઘણા બધા ખુલાસા છે.

૩. અહીં પણ તે જ ખુલાસાઓ છે કે આ જગાએ પહેલાં મારી હોજ હતી ત્યાંથી અહીં લાવવામાં આવી, અથવા ભવિષ્યમાં હોજના કિનારા પર હશે અથવા હવે હોજના કિનારા બરાબર છે, અથવા જેને એનો બોસો નસીબ થઈ જાય તે જ્ઞાણ મારા હોજ પર પહોંચી ગયો. યાદ રાખશો કે મિમ્બરથી મુરાદ મિમ્બરની જગા છે, ત્યાં મિમ્બર ગમે તે પ્રકારનો હોય. તેમજ કા'બાનો સંગે અસ્વદ અને રૂકને યમાની અને મદીનાપાકની આ જગા જો કે જન્નતથી આવી છે પરંતુ ત્યાંની તે ખૂબસૂરતી તથા રોનકને ખત્મ કરી હેવામાં આવે છે.

હજરત ઈબ્ને ઉમર رض થી રિવાયત છે ફર્માવે છે કે નખી رض દરેક શનિવારે મસ્જિદે કુબા શરીફમાં^١
પગપાળા તથા સવાર થઈને તશરીફ લઈ જતા અને તેમાં બે રકાતો પદ્ધતા હતા.^٢ (મુસ્લિમ, બુખારી)

૭. કુબા મદીના મુનવ્વરાથી ત્રણ માઈલ દૂર એક વસ્તી છે. ત્યાંની મસ્જિદનું નામ કુબા છે. એ જ જગાએ હુઝૂર رض એ હિજરતના દિવસે મદીના મુનવ્વરામાં આગમન કરતા પહેલાં રોકાણ કર્યું અને આ જ મસ્જિદ પ્રથમ બનાવવામાં આવી. કુઅને કરીમે આ મસ્જિદના મહાન ફાઈલ વર્ણવેલા છે. ફકીરે (લેખક) ઘણીવાર ત્યાંની જિયારત કરી છે.

૮. અમુક રિવાયતોમાં છે કે જે મદીના પાકથી વુગ્ઝ કરીને મસ્જિદે કુબા જાય, ત્યાં બે નફલ પટે તો ઉમરાનો સવાલ પામશો. આજે પણ હાજુઓ વગેરે શનિવારના દિવસે આ અમલ કરે છે. આ પરથી જ્ઞાનવા મળ્યું કે બુઝુગોની મસ્જિદો અને તેમની ફક્તામતગાડો મોતબર્રક છે અને તેની જિયારત સવાબનું કામ છે. કેમ કે મસ્જિદ કુબા અન્સારની મસ્જિદ છે અને તે હજરત અલ્લાહની બારગાહમાં મક્કબૂલ હતા. ત્યાં પેશાનીઓ રગળવી તથા સજદા કરવા ફિલ્મિયતનો જરીયો છે. હુઝૂર ખવાજા અજમેરી رض એ લાહોર આવીને હજરત દાતા સાહબની પગોની બાજુ ચિલ્લો કર્યો, તે આ હદીષથી માખ્જુઝ છે. ડૉ. ઈકબાલે શું સરસ કહું :

સૈયદ હિજરેર મઘ્મુમે અતમ-મર્કુદે ઉ પર સંજર રા ફદમ

યાદ રાખશો કે જ્યાં બુઝુગોના ફદમ પડી જાય તે જગા ફક્તામત સુધી મોતબર્રક થઈ જાય છે. અત્યારે કુબામાં અન્સાર નથી પરંતુ તેની શરાફત તેવી જ છે.

બ ગુફતા મન ગુલે નાચીજ બુદમ-વ લેકેન મુદતે બા ગુલ નસિશતમ

હજરત અબૂ હુરૈરે જી رض થી રિવાયત છે. ફર્માવે છે કે રસૂલુલ્લાહ رض એ ફર્માવ્યું કે આલાદીઓમાં
રબને ઘારી જગા મસ્જિદો છે અને બદતરીન જગા ત્યાંના બજારો છે^٣ (મુસ્લિમ)

૧. કેમ કે મસ્જિદમાં મોટાભાગે જિકુલ્લાહ માટે હાજરી થતી હોય છે અને બજારોમાં મોટાભાગે જૂદ, ધોકો, ગીભત વગેરે. જો કે ક્યારેક મસ્જિદો પર જૂતી ચોર અને બજારોમાં પણ અવલિયા અલ્લાહ ચાલ્યા જાય છે. એટલા માટે ફર્માવવામાં આવ્યું કે તમે એ લોકોમાંથી બનજો કે જેમનું શરીર બજારમાં અને દિલ મસ્જિદમાં છે, તેમનામાંથી ન થશો જેમનું શરીર મસ્જિદમાં અને દિલ બજારમાં હોય છે. યાદ રાખશો કે અહીં શહેરોથી મુરાદ આમ શહેરો છે. મદીના મુનવ્વરા તથા મક્કા મુકર્રમા તેમનાથી અલગ છે, ત્યાંનાં તો ગલી, કૂચા, બજારો સૌ ખુદાને ઘારાં છે. રબ તાલા ફર્માવે છે : ﴿وَهُذَا الْبَلْكِرُ الْأَمْيَنُ﴾ અને ફર્માવે છે : ﴿تَعْلِمُ إِلَيْهِنَا أَلْبَلْكِرٌ أَلْمَيْنٌ﴾ કેમ ન હોય કે આ મહબૂબની નગરીઓ છે. ખાઈ કુઅને ખાકે ગુજર કી ફુસમ-ઉસ કફે પા કી હુર્મત પે લાખો સલામ

અસ્રારુલ અવલિયા

છપો
૧૦

સંપાદક : હિત ખવાજા બદર ઈસહાફ

★ જગ્યાન તથા દિલની એકરસપતા ★

ફર્માવ્યું, હે દુરવેશ ! સર્વ નેકીઓની સરરદાર એ જ વાત છે કે ઈન્સાન પોતાના નફસ પર કાબૂ રાખતો હોય, એ રીતે કે કદ્દી નફસ પોતાની તબીઅતની ડિમાન્ડોના પ્રમાણેની ઈચ્છાઓનો ગુલામ ન બની જાય. અલ્લાહ તાચાલાથી એના બારામાં મદદ માગે. દુરવેશના અમલ આ જ છે. જ્યારે એવો હાલ થઈ જાય છે તો દુરવેશીનું જોહર ઈન્સાનમાં જન્મ લે છે. આલમે અન્વાર તથા અસ્રારની જલ્વારેજી (જાહેર થવું) દિલ પર થાય છે. જ્યારે જીભ તથા દિલનો સમન્વય થઈ જાય છે તો આ ઈશ્ફના અન્વાર સાલિક (રાહે સુલૂકના મુસાફિર)ના દિલમાં ઠહરી જાય છે. અને દિલ તથા જીભ એકબીજાથી વિમુખ હોય તો અન્વારે ઈશ્ફે મહોષ્યત પરત થઈ જાય છે. અને એવા માણસના દિલમાં ચાલ્યાં જાય છે જેનું દિલ તથા જીભ આપસમાં એકમત હોય છે. એકવાર કોઈ વાસિલે હક્કને પૂછવામાં આવ્યું કે ઈશ્ફે હક્કીકીમાં અડગ કોણ છે ? ફર્માવ્યું, તે શખ્સ જેનાં દિલ તથા જીભ એકરૂપ હોય, કેમ કે ઈશ્ફે હક્કીકીના આફતાબનો ઉદ્ય પ્રથમ દિલ પર જ થાય છે પછી જીભ પર. જ્યારે દિલ તથા જીભે ઈશ્ફે હક્કથી ઈન્સિયાજ હાંસલ કર્યો તો મહોષ્યત મજબૂત થઈ ગઈ.

હે દુરવેશ ! જીભ અંગોની બાદશાહ છે, જ્યારે એ સલામત રહેશે તો સર્વ અંગો મેહફૂજ રહેશે. કેમ

૪૨૧ બહિશત

મલ્કુમાતે ખવાજાને ચિશત

(રહમતુલ્લાહિ તાચાલા અલોહિમ અજમઈન)

મલ્કુમાતે ઝાહિદુલ અલ્ફિયા, સિરાજુલ અવલિયા હિત ખવાજા ફરીદુદીન ગંજશકર મરાટિદ અલેધની (પાકપણી) ચિશતી رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلٰيْهِ

અનુપાદક : પટેલ શાખીર અલી રજવી દ્યાદરવી

કે કહેવત મશાહૂર છે કે જ્યારે બાદશાહના મિજાજમાં દીનના મામલામાં ખલેલ પડે છે તો તેના દેશના સર્વ શહેરોમાં ખલેલ ઉપસ્થિત થઈ જાય છે. જ્યાં સુધી બાદશાહ સલામતીમાં છે ત્યાં સુધી સર્વ દેશ સલામત રહેશે. તો હે દુરવેશ ! કાન, આંખ વગેરે સૌ જીબની પયરવી કરનારાં છે. જ્યારે જીબ સલામત રહેશે તો તમામ અંગો પણ સલામત રહેશે.

★ નજરની તોબા ★

નજરની તૌબાની શર્ત એ છે કે માણસ ગુસ્લ કરે, બે રકાત નમાજ અદા કરે અને કિલ્લા તરફ મોં કરીને હુઆ કરે, યા અલ્લાહ ! હું સર્વ જોવી અયોગ્ય હોય એવી ચીજોથી તૌબા કરું છું, હવે કોઈ એવી ચીજને જોઈશ નહીં જેને જોવું મના છે. એ મુદ્દન સુધી સર્વ મના કરેલ ચીજો તથા મનેચણાઓથી દૂર રહે જેથી તેની નજરની તૌબા ફખૂલ થઈ જાય. કેમ કે આ જ નજર છે જે લોકોને હક્ક તાચાલાની હુઝૂરીની નેઅમતથી નસીબવંત કરે છે અને આ નજર જ છે જે માણસને મુસીબતમાં સપડાવે છે. તો હે દુરવેશ ! ઈશ્ફની પ્રથમ મંજિલ નજર જ છે. લોકોએ જોઈએ કે એ હાલમાં જ્યારે કે તે જોવાની નેઅમતથી લિજજત પામી રહ્યા હોય ત્યારે એ વાતની કોશિશ કરે કે તે હક્ક સિવાય અન્ય કાંઈ ન જુએ જેથી એ જોવાની નેઅમત જતી ન રહે.

હે દુરવેશ ! એકવાર રસૂલુલ્હાહ ﷺ હજરત જ્યનબ ના ઘરની સામેથી પસાર થઈ રહ્યા હતા એવામાં હજરત જિબ્રિલ આવ્યા અને અર્જ કરી, હે અલ્લાહના રસૂલ ! ﷺ અલ્લાહ તાલાબાએ હજરત જ્યનબ ના નિકાહ આપનાથી કરી આપ્યા, તેમને તમારા ઘરે લઈ આવો. હજરત રસૂલે અકરમ ﷺ એ ફર્માવ્યું હે કાશ ! હું આ તરફ પસાર ન થતો.

★ અયોગ્ય ચીજ જોવાના સબળે 300 વર્ષ રડયા ! ★

પછી ફર્માવ્યું, સૈયદના દાઉદ ﷺ એક નાદીદની (ન જોવા લાયક ચીજ)ને જોવાને કારણો ત્રણસો વરસો સુધી રડતા રહ્યા. હુકમ થયો, હે દાઉદ ! કેમ રહો છો ? તો અર્જ કરી, આ નજરે મને બલામાં નાખી દીધો જેથી એ ખતાની માફીની તલબ પણ એ નજર જ કરે. હજરત સૈયદના શોઅબ ﷺ એટલું રડયા કે તેમની બીનાઈ જતી રહી. લોકોએ પૂછ્યું કે હજરત ! આટલું શા માટે રડયા કે આપ નાખીના થઈ ગયા અને દાસ્તિ શક્તિ જતી રહી ? ફર્માવ્યું, બ ચીજોના કારણો : એક તો એ કારણો કે ન જોવા પાત્ર ચીજને જોઈ ન શકું અને બીજું એ કે તે નજર જે જમાલે મહબૂબનો નજારો કરે છે અને હુસ્ને યારના મુશાહિદા (દીદાર)ના સુરમાથી મુનવ્વર થાય છે, તો ઘણો અફસોસ થશે કે એના પછી કોઈ અન્યને જુએ. જેથી એનાથી તો એ જ બેહતર છે કે હું આંધળો થઈ જાઉં. જ્યારે કાલે ફ્રામતમાં ઉઠીશ તો મહબૂબના જમાલ પર જ આંખ ખોલીશ. ત્યાર બાદ ૫૦ વરસ જીવતા રહ્યા. કોઈએ તેમને આંખ ખોલતા ન જોયા.

એ વખતે શયખુલ ઈસ્લામ એ ફર્માવ્યું કે આ શેઅર મેં હજરત શયખ કુતુંદીન બખ્તિયાર અવશી ﷺ થી સાંભવ્યો :

دیدر کو جمال دوست برید - تابودزندہ بختلابر

(અર્થात) "તે નજર જોણો મહબૂબના જમાલને જોઈ

લીધો, જ્યાં સુધી જીવંત રહેશે તેમાં ખોવાયેલી રહેશે."

હે દુરવેશ ! હક્ક (રબતઆલા)ની મહોબ્બતમાં સાચો તે જ છે કે જ્યારે તેની નજર હક્કના મુશાહેદા (દીદાર)થી મુનવ્વર થઈ જાય તો આંખને અલ્લાહ સિવાયનાઓથી એ રીતે બંધ કરી લે કે ફ્રામત સુધી કોઈ ચીજને ન જુએ. હશ્રના દિવસે હક્કની તજલીના દીદાર માટે જ ખુલે, પણ જ્યારે મહોબ્બ કહે કે હવે આંખો ખોલી હો. ફર્માવ્યું, નજરની તૌબા ત્રણ પ્રકારની છે : પ્રથમ નાદીદની (ન જોવા પાત્ર ચીજ)થી તૌબા. એટલે કે હરામથી તૌબા. બીજું : મુસલમાન ભાઈની ગીબત કરવાથી તૌબા. મુસલમાન ભાઈનો અયબ જુએ તો તૌબા કરે કે મેં શા માટે જોયો, અને કોઈની સમક્ષ અને જીહેરન કરે. ત્રીજું : કોઈને જુલ્મ કરતાં જુએ તો નજરને મલામત કરે (ભલુભૂરુ કહે) કે તેંબે જુલ્મ થતો કેમ જોયો, એનાથી પણ તૌબા કરે. નજરની તૌબા આ જ છે.

★ કાનની તૌબા ★

કોઈ એવી વાત ન સાંભળો જેને સાંભળવું જઈજ ન હોય. જો સાંભળો તો તરત જ તૌબા કરી લે. સર્વ ન સાંભળવા જેવી બાબતોથી તૌબા કરી લે. કુદરતે ઈન્સાનને સાંભળવાની શક્તિ એટલા માટે અતા ફર્માવી છે કે ખુદાનો જિક સાંભળો, અને જ્યાં ક્યાંક કુર્ચાને હકીમની તિલાવત કરવામાં આવી રહી હોય ત્યાં કાન ધરી લે અને ધ્યાનપૂર્વક સાંભળો કે શું હુકમ થઈ રહ્યો છે. આ શક્તિ (શ્રવણ શક્તિ) એટલા માટે નથી અતા કરવામાં આવી કે બુરાઈ, છક્કા મશકરી, રંગ રાગ અથવા નોંઠા (છાતી ફૂટીને ઝદન)ની અવાજો સાંભળો. કેમ કે હદ્દીઓમાં આવેલ છે કે જે શખસ એ અવાજો પર કાન લગાડશે તો ફ્રામતના દિવસે સીસુ પીગાળીને તેના કાનોમાં ભરવામાં આવશે.

ફર્માવ્યું, એક મહાન દુરવેશ હતા જેમનું નામ અખુલ્હાહ ખફીફ રહ્માન હતું. એકવાર રસ્તામાં જઈ રહ્યા હતા. વાંસળી વગાડવાનો અવાજ તેમના

કાનોમાં આવ્યો તો કાનોમાં આંગળીઓ રાખી દીધી. જ્યારે ઘરે પહોંચ્યા તો ફર્માવ્યું, જાવ ! થોડું સીસુ પીગળીને લાવો અને મારા કાનોમાં ભરી હો. આજે એક ન સાંભળવા પાત્ર અવાજ મારા કાનમાં પડી ગયો. હું ચાહું છું કે ફૂયામતના દિવસે અજાબમાં ન સપણાઉં, જેથી આજે જ એ ગુનાહનો કફકારો અદા કરી દઉં. દુરવેશ લોકોએ જે દુનિયાથી કિનારાકશી તથા એકાંત અપનાવ્યું છે તે એ જ કારણે છે કે તેઓ કોઈ નાજાઈજ વાત ન સાંભળી શકે. એ જ કાનની તૌબા છે.

★ હાથની તૌબા ★

એનો અર્થ એ છે કે માણસ કોઈ એવી ચીજને હાથ ન લગાડે જે શરીરઅતની તથા અખલાકની રૂએ હાથ લગાડવાને પાત્ર નથી, અને એનાથી તૌબા કરે. આ મોફા પર ફર્માવ્યું કે, એકવાર હજરત ખવાજા કુતુંદીન બન્ધિયાર અવશી જીલ્લાએ બદખ્શાનમાં એક દુરવેશને જોયો કે જે બુજુર્ગને દીનપાંથી હતા અને તેમનો લક્ષ્ય શયબ બુરહાનુદીન હતો પરંતુ તેમનો એક હાથ કપાયેલો હતો. ત્રીસ વરસ એક ઈભાદતખાનામાં મોઅતકિફ રહ્યા. મેં તેમને પૂછ્યું, હજરત ! હાથ કાપવાનો સબબ શો છે ? ફર્માવ્યું, એકવાર હું એક મજલિસમાં હાજર હતો. એ દરમ્યાન સાહિબે મજલિસની ઈજાજત વગર એક ઘઉંા દાણાને ઉઠાવી લીધો અને તેના બે ભાગ કર્યા અને જમીન પર રાખી દીધી. ગયબથી નિદા આવી, હે દુરવેશ ! તે આ કેવું કામ કર્યું કે લોકાના ઘઉંને વિના ઈજાજતે બે ભાગમાં કરી દીધો ?! જેવી મેં એ વાત સાંભળી તો તરત જ હાથ કાપીને બહાર ફેંકી દીધો જેથી બીજાવાર ન ઉઠાવવા જેવી ચીજ ઉઠાવી ન શકે. હજરતે અશ્રુમય આંખે ફર્માવ્યું, બુદાના બંદા આવા થયા છે ત્યારે જ તો બુલંદ મકામ પર બિરાજમાન થયા.

(નોંધ : અવલિયા અલ્લાહના ચાહકો ! હવે તમો જાતે પોતે પોતાની જાતનું નિરીક્ષણ કરો કે

આપણો આપણી આંખ, કાન, હાથ વગેરે વડે શું શું જોઈએ, સાંભળીએ તથા કરીએ છીએ, અને કેટલાં હરામ કામો કરીએ છીએ, તો શું આપણા માટે તૌબાનો સમય નથી આવ્યો ?! ખરેખર અવલિયા અલ્લાહના ચાહકો છો તો તૌબા કરો અને જહનમના ભયાનક અજાબથી બચવાનો સામાન કરી લો. —અનુવાદક)

★ પગોની તૌબા ★

પગોની તૌબાથી મુરાદ એવી જગાએ જવાથી તૌબા કરવી જે શરીરઅતની રૂએ અને પાત્ર નથી કે ત્યાં જવામાં આવે, અને નફસાની ખ્વાહિશાત સાથે ત્યાં કૃદમ રાખે. એ જ પગોની તૌબા છે. એકવાર ખવાજા જુન્નૂન મિસરી જીલ્લાએ મુસાફિર હતા. એક જંગલમાં પહોંચ્યા. ત્યાં એક ગુફા હતી. એ ગુફામાં એક ઘણા જ બુજુર્ગ તથા સાહિબે નેઅમત દુરવેશ હતા. તેમનો એક પગ ગુફાની અંદર હતો અને બીજો બહાર અને નજર હવામાં ચોટેલી હતી. પણ જે પગ બહાર હતો તે કપાયેલો પડેલો હતો. ખવાજા જુન્નૂન મિસરી જીલ્લાએ ફર્માવે છે કે હું નજીક ગયો અને પગના કપાય જવાના વિશે પૂછ્યું. ફર્માવ્યું, હે જુન્નૂન ! પગના કપાવાનો હાલ સાંભળો ! એક દિવસે હું ગુફાથી બહાર આવ્યો કે જેથી ફરીથી વુજૂરું. એક સ્ત્રી મારી સામેથી પસાર થઈ. મારા નફસે તડકાઓ કર્યો તો તરત મેં આ પગ બહાર કાઢ્યો કે એ સ્ત્રીને પકડી લઈ તો સ્ત્રી અદશ્ય થઈ ગઈ. છરી હાજર હતી, મેં તરત જ આ પગને કાપીને બહાર ફેંકી દીધો. તો હે દુરવેશ ! ચાલીસ વર્ષો થયાં છે કે આ જ રીતે એક પગ પર ઉભો છું અને શર્મિંદગીના કારણો અફસોસના આલમમાં દૂબેલો છું કે ફૂયામતના દિવસે શું જવાબ આપીશ.

એ જ મોફા પર ફર્માવ્યું કે એક દુરવેશે ખવાજા બાયજીદ બોસ્તામી જીલ્લાને સવાલ કર્યો કે બારગાહના આશિકોને દરેક સમયે હુજૂરી થાય છે કે પછી કોઈ ખાસ સમયે ? ફર્માવ્યું કે દરેક સમયે. કેમ કે જો આશિકે હક્ક ઉભેલો છે હક્કના મુશાહિદામાં

જ ઉભો છે અને જો બેઠો છે તો હક્કના મુશાહિદામાં
જ દૂબેલો છે. અને જો સૂતેલો છે તો પણ હક્કના
મુશાહિદામાં જ દૂબેલો છે. તો હક્કનો મુશાહિદો
આશિકુના માટે દરેક પળે જ થાય છે. પછી ફર્માવ્યું,
હે દુરવેશ ! આશિકુના માટે હુઝૂર (સામે હોવું) તથા
ગાયબ સૌ સમાન છે જેવી રીતે હુઝૂર તેવી જ રીતે
ગાયબ પણ છે. આ શેઅરો મેં હઝરત શયખ
બહાઉદીન ઝકરિયાથી સાંભળ્યા છે :

حضور غيبة عاشق چہرہ دیکાનસ્ત
بغيب مست جماش حضور نيز بھانست

"આશિકુને માટે હુઝૂર તથા ગાયબ બંનેવ એક
સમાન છે. તે ગયબમાં પણ યારના જમાલમાં મસ્ત
હોય છે અને હુઝૂર એને જ કહે છે.

★ નફસની તૌબા ★

માણસે જોઈએ કે નફસને સર્વ ખાવાની ચીજો,
મનેચાઓ તથા લોભ લાલચની દૂર રાખે અને સર્વથી
તૌબા કરે, અને નફસની ઘ્વાહિશ પર કોઈ કામ ન
કરે. કલામુલ્કાહ શરીફની નસ (આયત)થી સાબિત
છે કે જે શખ્સ પોતાના નફસને લોભ લાલચથી રોકી
લે છે તેનું ઠેકાણું જન્મત હોય છે. જેમ કે કલામે પાકમાં
આવે છે : –

وَأَمَّا مِنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسُ عَنِ الْهُوَى فَإِنَّ
الْجَنَّةَ هِيَ الْمُلْكُ الْأَوَّلُ

"અને તે જે પોતાના રબ સમક્ષ ઉભા
રહેવાથી ડર્યો અને નફસને ઘ્વાહિશથી રોકાયો,
તો બેશક ! જન્મત જ ઠેકાણું છે."

(સૂરાને નજીત, ૭૮/૪૦, ૪૧)

એકવાર ખલીફા હારુન રશીદ અભાસીને
મલિકા જુબેદા સાથે બોલાયાલી થઈ ગઈ તો
જુબૈદાએ તેને કહી દીધું, જી ! હે દોખભી ! હારુને
તરત જ કહું કે જો મને કોઈએ જન્મતી ન કહ્યો તો

મારી અને તારી વચ્ચે કઃસમ લાગુ પડી ગઈ. જ્યારે
હારુન આ વાત કહી ચૂક્યા તો પસ્તાયા અને પોતે
પોતાને કહું, હે હારુન ! તેં આ શું કહી દીધું ?! સારું
ન કર્યું ! તમામ ઉલમા તથા ઈમામોને ભેગા કર્યા પણ
કોઈએ એ ફત્વો ન આપ્યો કે તું જન્મતી છે.
મજલિસમાં ઈમામ શાફી પણ મૌજૂદ હતા.
તરત ઉઠયા અને ફર્માવ્યું કે હે હારુન ! શું તું કદી
નફસની ઈચ્છાથી પણ દૂર રહ્યો છે ? તેમણે કહું,
હા ! ફિલાણી મજલિસમાં. ઈમામે ફત્વો આપ્યો કે તું
બહિશતી છે, કેમ કે :-

وَأَمَّا مِنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسُ عَنِ الْهُوَى فَإِنَّ
الْجَنَّةَ هِيَ الْمُلْكُ الْأَوَّلُ

હઝરત શૈખુલ ઈસ્લામે ફર્માવ્યું, હે દુરવેશ !
તૌબાની નણ હાલતો હોય છે : વર્તમાનકાળ, ભૂતકાળ,
અવિષ્યકાળ. વર્તમાનની તૌબા એ છે કે પોતાની
ગુનેહગારી પર પસ્તાવો કરે અને શર્મિંદો બને.
ભૂતકાળની તૌબા એ છે કે દુશ્મનોને ખુશ કરે. જો
કોઈના બે ચાર રૂપિયા છીનવી લીધા અને પછી તૌબા
કરી લીધી તો એ તૌબા નથી. તૌબા એ છે કે તે રકમ
તેને પરત કરે અને તેનાથી માફી માણી લે. જો તે મરી
ચૂક્યો હોય તો ગુલામ આજાદ કરે જાણે કે તેણે મુઠદાને
જીવંત કરી આયો. જો કોઈ કોઈની કનીજ કે નિકાહ
થયેલીથી જિના કરે તો એ માણસ પાસે ન જ્યા બલ્કે
ખુદાએ ગફૂરો રહીમના દરબારમાં આવે અને તૌબા
કરે. જો શરાબી તૌબા કરે તો લોકોને સાફ તથા ઢંડ
પાણી પીવડાવે. મફસદ એ છે કે તૌબાની હાલતમાં
નાફર્માની તથા ગુનાહની માફી ચાહે. ભાવિની તૌબા
એ છે કે નિયત કરે કે એના પછી તે ગુનાહના કામોથી
દૂર થઈ જશે.

જ્યારે શયખુલ ઈસ્લામે આટલે
પહોંચા તો ઉઠયા અને અંદર તશરીફ લઈ ગયા,
અને અમે લોકો પોત પોતાને ઘરે આવી ગયા.
الْحَمْدُ لِلّٰهِ عَلٰيِّ ذَلِكَ

તાજુશરીરાહુણ્ણ

જીવનયરિશની ઝલકો

ફાંસો : ૦૮

આંતર રાષ્ટ્રીય વિરોધ પ્રદર્શન

ઈ.સ. ૧૯૮૬, હિ.સ. ૧૪૦૭માં હજ દરમ્યાન હુઝૂર તાજુશરીઅહ રાખીએ સ઼િદી અરબની હુકૂમતે મક્કા મુકર્મામાં જૂમ વિના કેવળ નજીયતના પ્રભાવની ખાતર ગિરફ્તાર કરીને અગીયાર દિવસો સુધી કેદમાં બંધ રાખ્યા. અને ઉપરથી સિતમ એ કે તેમને હબીબે પાક રાખીએ દ્યારે પાકની હાજરીથી પણ મેહરૂમ કરી આપ્યા, પરંતુ હજરત પોતાના મૌક્ફ તથા મસ્લક પર કાઈભ રહ્યા અને તેમની અડગતામાં ફરક ન પડ્યો.

આપની ગિરફ્તારીથી ઈસ્લામી જગતમાં બેચૈની તથા ગુસ્સાની લહેર દોડી ગઈ હતી. અને કેવળ હિંદુસ્તાન નહીં બલકે હિંદુ બહાર મોટાભાગના ઈસ્લામી તથા ગૈર ઈસ્લામી દેશોમાં પણ સવાદે આ'ઝમ અહલે સુન્નતના વિરોધ પ્રદર્શનોનો લાંબો ક્રમ શરૂ થઈ ગયો. અખ્ખારો તથા મેગેજિનોએ પણ જાનશીને મુફ્તીએ આ'ઝમ હુઝૂર તાજુશરીઅહની અયોગ્ય રીતે ગિરફ્તારીની આલોચના કરી. વર્ક ઈસ્લામિક મિશન-બ્રિટન, રાઝ એકેડમી-મુંબઈ, સુન્ની જમિયતુલ ઉલમા, જમિઅતુલ ઉલમાએ ઈસ્લામ પાકિસ્તાન તથા નાની મોટી અંજુમનો તથા જમાઅતોએ જબરદસ્ત વિરોધ પ્રદર્શનો પૂરા અખંડ

રજૂકર્તા : પટેલ શાલ્બીર અલી રાઝવી (ખલીઝા હુઝૂર તાજુશરીઅહ, તંત્રી : બરકાતે ખવાજા-માસિક)

ભારતમાં કર્યા અને સ઼િદી હુકૂમતથી માફીની માગણી કરી.

★ શાહ ફહુદ, શહીઝાદા અદ્વલ્લાહ તથા તર્કી બિન અદ્વુલ અઝીજ રાજ્ય મંત્રીથી લાંબી મુલાકાતો કરી. જે માં અદ્વલામા અર્શદુલ ફાદરી, મૌલાના અદ્વુસ્તારખાન નિયાજી, મૌલાના શાહ અહમદ નૂરાની, મૌલાના સૈયદ ગુલામ સૈયદહેન, મૌલાના શાહિદ રાઝ નઈમી, શાહ મુહમ્મદ જીલાની સિદ્દીકી, મૌલાના યુનુસ કાશીમીરી, મૌલાના અદ્વુલવહાબ સિદ્દીકી તથા શાહ ફરીદુલ હક્ક તથા અન્ય ઉલમાએ અહલ સુન્નતે સિદી સત્તાવાળાઓનો પુરાજોર અંદાજમાં ગિરફ્તારી પર વિરોધ નોંધાવ્યો અને હરમૈન શરીફીનમાં દરેક મસ્લિકના લોકોને પોતાના અક્રીદા પ્રમાણે નમાજ પઠવા અને અન્ય અરકાન અદા કરવા દેવાની માગણી કરી. જેના પર એ સત્તાવધારી આગેવાનોએ તરત મંજૂર કરી લીધું અને મુસ્લિમ ઉમત માટે સિદી હુકૂમતે એ એલાન બાહાર પાડ્યું કે :

હરમૈન શરીફીનમાં દરેક મસ્લિક તથા મજહબના લોકો હવે સ્વતંત્ર રીતે ઈબાદત કરશે. કન્જુલ ઈમાન પર પાબંદી મારા હુકમથી નથી લગાડવામાં આવી. મને એનો ઈલમ પણ નથી. હવે મીલાદની મેહફિલો આજાદાના તરીકા પર થશે. કોઈના પર કોઈ જબરદસ્તી ન થશે. સુન્ની હાજુઓ સાથે કોઈ જબરદસ્તી થશે નહીં. (રોજનામા અલ અહેરામ, કાહિરા, ૧૨-રબીઉલ અવ્વર હિ. ૧૪૦૭, ઈ.સ. ૧૯૮૭, રોજનામા જંગ-લંડન, ઉ-માર્ય, ઈ.સ. ૧૯૮૭, હિ. ૧૪૦૭)

છેવટે કુર્બાની રંગ લાવી. અહલે સુન્નતના

ફેબ્રુઆરી-૨૦૨૦

વિરોધોએ સગીદી હુક્મતને એ વિચારવા મજબૂર કરી દીધી તથા લંડનમાં સગીદી સત્તાધીશ શાહ ફહેદ એ એલાન કરવું પડ્યું કે હરમેન શરીરેનમાં દરેક મસ્લિકના લોકોએ તેમના તરીકાઓ પર ઈબાદતો કરવાની આજાદી રહેશે. વર્લ્ડ ઈસ્લામિક મિશન ખિટના કાર્યકર્તાઓએ લંડનમાં શાહ ફહેદ તથા તેમના ભાઈ પ્રિન્સ તર્કી ઈબ્ને અબ્દુલ અજીઝ, શહજાદા અબ્દુલ્લાહથી મુલાકાત કરીને વિવાદાસપદ મસાઈલ બાબતે ચર્ચા કરી. અલ્લામા અર્શદુલ કુદારીએ સગીદી સફીરને અરબી ભાષામાં એક મેમોરેન્ડમ પણ આપ્યું.

૨૧—મે ઈ.સ. ૧૯૮૭ હિ.સ. ૧૪૦૭ના સગીદી એલચી કચેરી દિલ્હીથી હજરતના ઘરે એક ફોન આવ્યો અને ખુદ હિંદના સગીદી એમ્બેસેડર મિસ્ટર ફ્લાન સાદિક મુફ્તીએ આપને એ ખબર આપી કે સગીદી અરબની હુક્મતે આપને મદીના મુનવ્વરાની જિયારત તથા ઉમરાના માટે એક મહિનાની ખાસ વિજા આપી અને અમે આપની સાથે થઈ ગયેલ પાઇલા મામલાથી માફી ચાહીએ છીએ.

હજરત ૨૪ મે ઈ.સ. ૧૯૮૭ હિ.સ. ૧૪૦૭ હિજરીના સગીદી ફ્લાઈટથી વાયા જિદા મદીના મુનવ્વરા પહોંચ્યા. સગીદી એલચી કચેરીએ આપના આગમનની ખબર જિદા તથા મદીના એરપોર્ટ પર આપી દીધી હતી. સગીદી એલચી મિ. ફ્લાન સાદિકે આ મામલામાં ઘડી દિલચસ્પી લીધી. મૌલાના અઝહરી (હુગ્રૂર તાજુશરીઅહ) ઉમરા તથા મદીના મુનવ્વરાની જિયારતથી મુશર્રફ થઈને સગીદીમાં ૧૬ દિવસના રોકાણ બાદ વતન પરત આવ્યા. દિલ્હી એરપોર્ટ પર, બરેલી જંકશન પર હજારો અફ્રીદિતમંદો તથા મુરીદોએ આપનું ઉષ્માભેર સ્વાગત કર્યું.

(હયાતે તાજુશરીઅહ, પેજ-૩૧)

★ ઈલ્મી તથા રૂહાની હોદાઓ ★

હજરત મુફ્તિસ્રે આ'જમે હિંદ ઉદ્દેશ્યના તથા

હજરત મુફ્તિએ આ'જમે હિંદ ઉદ્દેશ્યના વિસાલ ફર્માવ્યા પછી જાનશીને આ'લા હજરત, જાનશીને મુફ્તિએ આ'જમે હિંદ, કાળીયુલ કુઝાત ફિલ હિંદ, અરબ તથા અજમમાં એ જ ડેસિયતથી આપની ઓળખ છે. ઈલ્મી તથા રૂહાની બંનેવ કમાલોના એતબારથી ઈસ્લામના દાનિશ્વરોએ આપને "તાજુશરીઅહ" તથા "તાજુલ ઈસ્લામ" ના લક્ખોથી યાદ કર્યા. તાજુશરીઅહ આપનો એવો લક્ખ છે જે વર્તમાનકાળમાં આપના ઈલ્મી કમાલની ડેસિયત દર્શાવે છે. ઉલમાએ અહલે સુન્તત તથા મુફ્તિકરીને ઈસ્લામ નીચે મુજબના લક્ખો વડે પણ આપને યાદ કરે છે : મરજુલ ઉલમા વલ્ફુઝલા, જિમેઉલ ઉલુમ વલ ફુનૂન, વારિષે ઉલુમે આ'લા હજરત, શયખુલ મુહદિધીન, સિરાજુલ મુફ્તિસ્રીન, ઉસ્તાજુલ ફુક્હા, સુલ્તાનુલ ફુક્હા, ફૂકીહે આ'જમ, ફૂકીહે અસર, ફ્લ્યુ અહલે સુન્તત, સનહુલ મુફ્તિયીન, બદરે તરીકત, જામે એ શરીઅતો તરીકત, આરિફે હકીકતો મઅરેફત, અમીરુલ હિંદ, શૈખુલ કુલ, મુર્શિદે કામિલ, આબરુએ અહલે સુન્તત વગેરે.

★ હુગ્રૂર તાજુશરીઅહની રોજનીશી ★

હજરત સમયના ઘણા પાબંદ હતા. જ્યારે બરેલી શરીફમાં હોતા તો નીચે પ્રમાણે કામોમાં સમય પસાર કરતા :

શનિવાર : ફ્રેન્ચની નમાજ બાદ તિલાવત, વર્જીફા. નાશતાથી પરવારીને કિતાબો સાંભળતા અથવા ફતવા લખાવતા અથવા ફતવા સાંભળીને તરફીક કરતા. બપોરના એક વાગ્યા સુધી દ્રોઈંગ રૂમમાં બેસતા. તખસ્સૂસ ફિલ ફિક્હના તલબાને ૧૧ કે ૧૨ વાગ્યા બાદ દર્સ આપતા. ખાણું ખાઈને ફેલુલા કરતા. જહોરની નમાજ બાદ કિતાબો સાંભળતા અથવા કિતાબો લખાવતા. અસરની નમાજ બાદ

દલાઈલુલ ઐરાત પછ્ટા. મગરિબની નમાજ બાદ વળીફાથી ઈશા થઈને ફરી કિતાબો સાંભળતાં કે કિતાબો લખાવતા. પછી ઈશા બાદ ખાવા ખાતા. ત્યાર બાદ થોડીવાર ટહેલતા (ચાલતા) પછી કિતાબો સાંભળતા અથવા લખાવતા. રતના ૧૧ થી ૧૨ વાગ્યા સુધી આ કમ ચાલુ રહેતો. એ દરમિયાન મુલાકાતી મુલાકાત પણ કરતા, મુરીદ થનારા સિલસિલામાં દાખલ થતા, પછી આરામ કરતા.

રવિવાર : એ દિવસે ઈશાની નમાજ બાદ ઇન્ટરનેટ પર ઓન લાઈન સવાલોના જવાબો આપતા. ઈલ્લિશ સવાલનો ઈલ્લિશમાં, અરભીનો અરભીમાં, ઉર્દૂનો ઉર્દૂમાં જવાબ આપતા. બાકીનો કમ શનિવાર જેમ.

પીર (સોમવાર) : શનિવાર જેમ પસાર કરતા.

મંગળવાર : શનિવાર જેમ પસાર કરતા.

બુધવાર : શનિવાર જેમ પસાર કરતા.

જુમેરાત : બપોરના દૌરાએ હઠીપના તલબાને બુખારી શારીફનો દર્સ આપતા. મગરિબની નમાજ બાદ અજહરી ગેસ્ટ હાઉસના હોલમાં (જ્યાં હાલ આપનો મજાર છે) એહેલે સુન્તની અવામના સવાલોના જવાબો આપતા. આસપાસ ઉપરાંત દૂર દૂરથી લોકો હજરતની "મેહફિલે સવાલો જવાબ" માં હજર થતા. બાકીની રોજનીશી શનિવાર જેમ રહેતી.

જુમા : એ દિવસે મોઢેથી ડ્રોઇંગ રૂમમાં તશરીફ લાવતા. લગભગ ૧૦ કે અગીયાર વાગે આવી જતા. મુલાકાતીઓ સાથે મુલાકાત બાદ લેખન કામ કરાવતા. એક વાગ્યે ઘરની અંદર

તશરીફ લઈ જતા પછી જુમાના સમયે તેથાર થઈને બહાર આવતા. મસ્ઝિદમાં ખૂબ્ખો આપતા, નમાજ પઢાવતા. મગરિબની નમાજ બાદ શહેરની કોઈ મસ્ઝિદમાં સવાલ જવાબનો પ્રોગ્રામ રાખવામાં આવતો તો ત્યાં તશરીફ લઈ જતા. પછી પરત આવ્યા બાદ બાકી રાબેતા મુજબ રોજનીશી રહેતી.

તદ્વારા તથા ઉતારા પર શક્ય ત્યાં સુધી હુંજૂર તાજુશરીઅહ આ મામૂલાતમાં ફરક આવવા દેતા ન હતા. તે સમય જે સ્ટેજ અથવા મુલાકાતમાં વપરાય છે તે આનાથી અલગ છે. ઉપરોક્ત લખાણમાં જે રોજનીશી વર્ણન થઈ તે આપના બીમાર થતા અગાઉ હતી. બીમાર થયા બાદ બરેલીમાં રહેતા તો દિવસના ૧૦ વાગ્યાથી દોઢ વાગ્યા સુધી અને મગરિબ બાદથી ઈશા સુધી મુલાકાતીઓથી મુલાકાત કરતા અને કિતાબના લેખન સંપાદનનું કામ કરતા રહેતા.

(કમશઃ)

શું આપ શાદી અંગે
વિચારી રહ્યા છો ?

સુન્ની મુસ્લિમ
મેરેજ બ્યુરો

www.sunnimuslimshaadi.com

ઓનલાઈન મેરેજ બ્યુરોના ફાયદા

- ધારીબધી પસંદગીની તક
- ટાઈમ, ટર્નિંગ, પેસાની બચત
- છોકરી પક્ષવાળા પણ માંગુ નાખી શકે છે.
- વાર્ષિક ફી રૂ. ૧૫૦૦/-

કસ્ટમર કેર :-
૦૦૯૧ ૨૮૫ ૨૯૫૩૦૪૮
૦૦૯૧ ૯૫૫૮૦ ૨૩૩૭૭
ટાઈમ : સાંજે ૬ થી ૮ રવિવારે બંધ

સુચના : અમારી વેબસાઈટ ફક્ત પાત્રની માહિતી આપે છે, બન્ને પક્ષોએ બધી જતની તપાસ પોતાની રીતે કરી લેવી.

હજરત ઈલાહીમ અછહમ ના હાલાત તથા ખૂલ્લીઓ

આજ : હજરત શયખ ફરીદુદ્દીન અતાર رحمۃ اللہ علیہ

અનુવાદક : પટેલ શબ્દીર અલી રજીવી-દ્યાદરવી

★ સાચા વલીઓ પોતાની બેઈજજતી
પર ખુશ થતા ! ★

★ અલ્લાહવાળાઓનો તવક્કુલ આવો
હોય છે ★

લોકોએ જ્યારે આપને સવાલ કર્યો કે શું ફિકીરી હાલતમાં આપને કદી ખુશી પણ હાંસલ થઈ ? તો આપે ફર્માવ્યું, ઘણી વખતે. અને એકવાર હું મેલાં કપડાં અને વધેલા વાળોની હાલતમાં નાવડીમાં સવાર થઈ ગયો. અને નાવડીવાળા મારી મજાક ઉડાડવા લાગ્યા. ત્યાં સુધી કે એક મજાકીયો વારંવાર મારા વાળ બેચ્યતો અને મુક્કા મારતો રહ્યો. જેથી એ વખતે મને મારા નક્કસની બેઈજજતી પર ખૂબ જ ખુશી ઉપજી. પછી એ જ દરમિયાન નદીમાં તોફાન આવી ગયું અને નાવિકે કહું કે આ દીવાનાને નદીમાં ફેકી દો. અને જ્યારે લોકોએ મારો કાન પકડીને ફેકવા ચાહું તો તોફાન રોકાય ગયું, અને મને મારી બેઈજજતી પર બેહદ ખુશી થઈ.

એકવાર એક મસ્ઝિદમાં આરામ કરવા માટે ગયો તો ત્યાંના લોકોએ માર મારીને મસ્ઝિદનાં પગથિયાંથી નીચે ફેકી દીધો. અને દરેકે દરેક પગથિયા પર જ્યારે માથામાં ચોટ લાગતી તો મારા ઉપર અસરારો રૂમૂલ (રહસ્યો) જાહેર થતાં જતાં. વળી એકવાર હું એવી જગાએ જઈને ફસાયો કે જ્યાં એક બેહૂદો મારા પર પેશાબ ફેકતો રહ્યો અને હું મારી બેઈજજતી પર ખુશ થતો રહ્યો. વળી એકવાર કપડામાં જૂઓ પડી જવાના કારણે પરેશાનીની હાલતમાં મને મારી હુક્કમતનો દોર યાદ આવી ગયો અને મને મારી તકલીફ તથા બેઈજજતીથી બેહદ ખુશી થઈ.

આપ ફર્માવ્યા કરતા કે હું તવક્કુલ કરીને એક જંગલમાં પહોંચી ગયો અને પછી ત્યાં કેટલાય હિવસો કાંઈ ન ખાંધા પછી એ ખ્યાલ આવ્યો કે નજીકમાં મારો એક દોસ્ત રહે છે તેને ત્યાં જઈને કાંઈક ખાય લેવામાં આવે. પરંતુ એ જ વખતે એ ખ્યાલ પણ આવ્યો કે આ રીતે તો મારો તવક્કુલ અદશ્ય થઈ જશે ! તો એક મસ્ઝિદમાં પહોંચીને આ કલમાનો વિદ્ય કરવાનું શરૂ કરી દીધું : ﷺ عَلَى الْحَمْرَى لَا يُكَبِّرُ تَمْرٌ એટલે કે, "મારો તવક્કુલ એના પર છે જે જિંદા છે અને કદી મરશે નહીં." ત્યાર બાદ ગયબી નિદા આવી કે અલ્લાહે મુતવક્કિલથી આલમને પાક કરી આપ્યો છે. અને જ્યારે મેં એ સવાલ કર્યો કે આ કેવી નિદા છે ? તો ફરી નિદા આવી કે એને કોઈ રીતે મુતવક્કિલ નથી ધારવામાં આવતો જે દોસ્તોને ત્યાં ખાવાનો ઈરાદો કરતો હોય. આપ મોટાભાગે એ પણ ફર્માવ્યા કરતા કે મુતવક્કિલથી જ્યારે એ પૂછ્યું કે તમારી પાસે ખાવા ક્યાંથી આવે છે ? તો તેણે જવાબ આપ્યો કે આ સવાલ તો અલ્લાહ તાઓલાથી કરો ! મારી પાસે તો આવી બેહૂદા વાતનો જવાબ નથી.

★ સાચો ગુલામ તે આનુનામ ! ★

આપ ફર્માવ્યા કરતા હતા કે મેં એક ગુલામ ખરીદીને તેનું નામ પૂછ્યું તો જવાબ આપ્યો કે તમે ચાહો જે નામથી પુકારો ! પછી મેં જ્યારે એ સવાલ

કર્યો કે તમે ખાવ છો શું ? કહું, જે આપ ખવડાવી દો ! મેં ફરી પૂછ્યું કે તમારી ખ્વાહિશ શું છે ? તો તેણે જવાબ આપ્યો કે જે આપની ખ્વાહિશ હોય ! ગુલામને એ ચીજોથી બહુષ નથી રહેતી. આ સાંભળીને મેં વિચાર્યું કે કાશ ! હું પણ અલ્લાહ તથા લાનો આવો જ આજાંકિત હોત તો કેટલું બેહતર થાત !

(આપણે પણ આશિકે રસૂલ, આશિકે હુસૈન, આશિકે અલી તથા આશિકે અવલિયા હોવાનો દાવો કરીએ છીએ, તો જેમની ગુલામીનો આપણો દાવો છે તેમની મરજીથી વિરુદ્ધ આપણે જો ચાલીએ તો એ દાવામાં આપણે જૂઠા સાખિત થઈએ છીએ. –તંત્રી)

જ્યારે લોકોએ આપને સવાલ કર્યો કે આપ કોણી બંદગી કરો છો ? એ સાંભળીને આપ ધૂજી ઉઠયા અને જમીન પર ગબડી પડયા અને ઘણે મોડે સુધી આપોટતા રહ્યા. પછી બેઠા થઈને આ આયત તિલાવત કરી :

إِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا أَتَى الرَّحْمَنَ عَبْدًا

"આસમાન તથા જમીનમાં રહેનારા તમામે તમામ ખુદાની સામે બંદા બનીને આવનારા છો." (સ્વરચિત, ૧૮/૮૩) અને જ્યારે લોકોએ એ સવાલ કર્યો કે જમીનમાં પડવાથી પહેલાં આપે આ આયત કેમ તિલાવત ન કરી. ફર્માવ્યું, જો હું ખુદને અલ્લાહનો બંદો કહું તો તે બંદગીનો હક્ક તલબ કરશે, અને બંદો હોવાથી નકાર પણ નથી કરી શકતો.

પછી કોઈએ પૂછ્યું કે આપના સમયો કઈ પ્રવૃત્તિમાં પસાર થાય છે ? ફર્માવ્યું કે મારી પાસે ચાર સવારીઓ છે જ્યારે નેઅમત હાંસલ થાય છે તો શુંકની સવારી પર એની સામે જાઉં છું, અને જ્યારે ફર્માબરદારી કરું છું તો ખુલૂસ (નિખાલસતા, નિસ્વાર્થપણા)ની સવારી પર સામે જાઉં છું. અને જ્યારે ગુનાહમાં સપડાઉં છું તો શર્મિંદગી તથા તૌબાની સવારી પર હાજર થાઉં છું, અને મુસીબતોમાં સપડાઉં છું તો સભ્રની સવારીથી કામ લાઉં છું. આપનો

એક ક્રોલ એ પણ છે કે જ્યાં સુધી બંદો બીવી બચ્યાંને છોડીને કુતરાંની જેમ ઘોડાની કમર પર ન આળોટે ત્યાં સુધી કે મુડદાંઓની સફમાં ગણવામાં નથી આવતો. અને આપનો એ ક્રોલ એટલા માટે પણ સહીહ છે કે આપે સલ્તનત છોડીને બેઈજજતી તથા રુસ્વાઈ અપનાવી જેના કારણે ફક્તની દૌલતથી માલામાલ થયા.

કોઈ જગાએ શયખોનો મજમો હતો અને જ્યારે આપે એમની નજીક બેસવા ચાહું તો તેમણે મના કરતાં કહું કે હજુ તમારી અંદરથી હુક્મતની બૂન્ધ નથી ગઈ. એ વાત કેટલી આશ્વર્યજનક છે કે એ શયખોએ જ્યારે આપના જેવી હસ્તીને નિકટતા અર્પણ ન કરી તો બીજાઓના માટે એમનો શો ખ્યાલ હશે ! અને ખુદ તેમના મર્ત્યાઓનો ખુદા સિવાય કોણ અંદાજો કાઢી શકે છે ? કોઈએ આપને સવાલ કર્યો કે દિલો પર પર્દા કેમ પડેલા છે ? ફર્માવ્યું કે ખુદાના દુશ્મનોને આપણા દોસ્ત સમજવા પર અને આખેરતની નેઅમતોને ભૂલાવી દેવાના કારણે.

કોઈએ આપને નસીહત કરવાની ખ્વાહિશ કરી તો ફર્માવ્યું કે ખાલિકને મહબૂબ રાખીને મખ્લૂકથી દૂરી આપનાવી લો, અને બંધને ખોલી દો અને ખુલેલાને બંધ કરી દો. અને જ્યારે તેણે આ વાક્યનો ભાવાર્થ પૂછ્યો તો ફર્માવ્યું કે માલ દોલતની મહોબ્બત છોડીને થેલીનું મુખ પહોળું કરી દો અને બેકાર બાબતોથી બચતા રહો. હજરત અહમદ બિજરવિયાનો ક્રોલ છે કે એકવાર હજરત ઈબ્રાહિમ અદહમ عَلَيْهِ السَّلَامُ એ તવાફની હાલતમાં કોઈને ફર્માવ્યું કે જ્યાં સુધી તમે પોતાના ઉપર અહમત તથા ઈજજત અને ખ્વાબ તથા અમારતનો દરવાજો બંધ કરીને ફક્ત જિલ્લત અને બેદારીનો દરવાજો વિસ્તારશો નહીં ત્યાં સુધી તમને સાલેહીનનો મર્ત્યો હાંસલ નથી થઈ શકતો.

ہلاؤ : ہلاؤ

رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلٰيْهِ
احم : ہجرت مولانا شاہ تورابولہک کڈا دری
انجپادک : پटेल شاہبئر احمدی راجپی دیواندری
(بھائی : ہمیشہ تاریخی، تمنی : بحرکاتہ بھاگ - ماسیک)

★ لوموں جد کے وی ریتے فلایو ? ★

امیڈل بیان، ۱/۳۴۳ پر نکل چے :
ہجرت سُلیمان علیہ السلام نا ہُکم تناہ دُور پھلائیں
سراکشِ جنناۃ شیتاںو آسمانی ہُنیانی نچک
جتا انے تیاں چپاۓ نے فریشتاًوئی واتو سامنہ تا۔
فریشتاًوے پر جے اخلال اتھ تھاںو ہُکم نا جیل
थتو تے اوے اکبیاں نے اخلال اتھ تھاںو ہُکم
پھوئیا تا۔ اوے اے پکارنی واتو ہوتی کے کوئی
کیا رے مرسو ؟ ورساٹ کیا رے وشو ؟ جنناۃ اے واتو
سامنہ تیاں جیوتیو تھا جد گاروئے بھاتا وی دتا۔
جیوتیو تھا جد گارو اے واتو لومو سماکھ وارنہ تا۔
امُک وار اے واتو اسستتھم آوی جتی۔ اوے
جیوتیو جنناۃ تیاں ترکھی ملناری بھرروئی
ساتھ ساتھ پوتاںو پاسے گھنی بھی واتو لومو نے
وارن کرینے تے منانام آندھا کراوی دتا ہتا۔

جد گارو تھا جیوتیو اے واتو نے
کیتا بومان لبھوانی شر کر کرچے تے اوے جنناۃ
ہانسل کرتا ہتا۔ پھی جنناۃ جیوتیو نے
جد نا پکارو شیبھوانیا انے اوے مनتر شیبھوانیا
چنے پھلواڑی سراکشِ جنناۃ، شیتاںو بھش ثاے انے

تے اوے جد گارو مارتے کام کرے۔ آ ریتے شیتاںوئی
مدادی جد گارو اے کیتا بومان لبھی۔ ہجرت سُلیمان علیہ السلام
اوے تلاش کراوی نے اے کیتا بومانے جپن کرینے
اوے ساندھکم آ رابھی نے پوتاںو تھننی نیچے دھن
کراوی ہیدھ۔ جنناۃ مانثی جے کوئی آپنی کوسی
(جپن) نی پاسے آواتو تو تے سانجی جتے۔ کیا رے
ہجرت سُلیمان علیہ السلام نو ویساں یو ایتھیو انے اوے
ارسو پسار یو ایتھیو جے مان ہلما اے رجھانیتھیں
پاش ویساں کری گا۔ پھی شیتاںو مانو سو روپم
بنی یوسراہیل نے اوے جماعت نا پاسے آیو انے
کھےوا لامیو، ہن تھنے اوے ن بتم ثنا رے بھانو
بھاتا ون ؟ لومو اے کھن، جرور بھاتا وی۔ شیتاںو تے لومو نے
لئنے تیاں پھوئیو جیاں سُلیمان علیہ السلام نو تھن
ہتا۔ کھےوا لامیو، اوہی بھوٹکام کرے۔ لومو اے
بھوٹکام کری تو ساندھک نیکھی۔ کھےوا لامیو، انے
لومو۔ کیا رے لومو اے ساندھک بھولی تو اوے مان کیتا بومان
نیکھی جے مان جد مانو لبھلے ہتا۔ شیتاںو کھےوا
لامیو، آ سُلیمان علیہ السلام نو بھانو ہی انے آ
اوے مانو یو ہل (جدا جد) ہی۔ (مآجھلواہ !) انے
وکی سُلیمان علیہ السلام مانو، پکھیا، جنناۃ تھا
ہوا پر ہُکم تکریا کرتا ہتا۔ لومو اے شیتاںوئی
آ واتھیتھی پر بھا ویت یو ایتھی نے جد نے لومو مان
فلایو ہی دھو اے واتھ بھا ہل کری ہی دھو کے
(مآجھلواہ !) ہجرت سُلیمان علیہ السلام جد گارو
ہتا۔ ہمیشہ تاریخی نا آگامن سُلیمانی ہجرت
سُلیمان علیہ السلام نا بارا مان اے ج را یو یو را ویتھا
کے تے اوے نبھی نہیں پاش جد گارو ہتا۔

کیا رے ہمیشہ تاریخی نا اے ہجرت سُلیمان علیہ السلام
تو یو ہل کری ہی شو ر بھا ویتھا لامیو انے واندھو ہلکا ویتھا
کھےوا لامیو کے آپ نبھی اونا ویتھا مان ہجرت
سُلیمان علیہ السلام نو ہلکا ویتھا کرم کرے ہی ؟ اے تو

જાહુગર હતા ! (મઆજલ્લાહ !) એના પર આયત
નાજિલ થઈ કે હજરત સુલૈમાન عليه السلامએ કુઝ નથી
કર્યું, કેમ કે મોટાભાગે જાહુ ખાસ કરીને હજરત
સુલૈમાન عليه السلامના જમાનામાં જે જાહુ હતો તે કુફિયા
જાહુ હતો. એમાં કુફિયા તથા શિર્કિયા મંત્રો રહેતા
હતા. ૨૬ તાલાનો ઈશ્રાદ છે : -

وَمَا كَفَرَ سُلَيْمَانٌ وَلِكُنَّ الشَّيْطَنُ كَفَرَ زَوْا يُكَلِّبُونَ النَّاسَ
السُّخْرَ

"સુલૈમાન عليه السلامએ કુઝ નથી કર્યું, હા ! શૈતાનો
કુઝ કરે છે અને લોકોને જાહુ શીખવાડે છે."

(સ્વ. બક્રાહ, ૨/૧૦૨)

મોહતરમ હજરત ! એ તો તમે જાહુ લીધું કે
લોકોમાં જાહુ કેવી રીતે આમ થયો અને કેવી રીતે તે
વધતાં વધતાં દરેક દૌરમાં ચાલુ રહ્યો અને આજે પણ
લોકો તેને પોતાના બુરા હેતુઓ માટે ઉપયોગમાં લે
છે. યાદ રાખશો કે જાહુ કરવો હરામ તથા
જહન્નમમાં લઈ જનારું કામ છે. અને જો એમાં
કોઈ કુઝી વાતો હોય તો કરનારો કાફિર થઈ
જશે. જાહુ હલાક કરનારી ચીજોમાંથી છે. હદ્દીપોમાં
જાહુ કરનારાઓની સખ્તી સાથે બુરાઈ કરવામાં આવી
છે. જેમ કે આપની ખિદમતમાં હદ્દીપો પેશ કરું છું
જેથી કરીને જો કોઈ આ બુરા કૃત્યમાં સપદાયેલ છે
તો હજ પણ સમય છે કે તૌબા કરી લે, નહીં તો
હલાકત તથા બબાઈ માટે તૈયાર થઈ જાય.

★ હલાક (બર્બાદ) કરનારી ચીજો ★

હદ્દીપ શારીફ : સહીહ બુખારી કિતાબુલ
વસાયામાં હદ્દીપ નં. ૨૭૬૬ નકલ છે. હજરત અબૂ
હુરૈરાહ رضની રિવાયત છે કે નભી પાક عليه السلامએ
ઈશ્રાદ ફર્માવ્યો : સાત હલાક કરનારી ચીજોથી બચ્યો !
સહાબાએ કિરામ رض અને અર્જુન رض એ કઈ ચીજો છે ? ઈશ્રાદ

ફર્માવ્યો : (૧) અલ્લાહ તાલાના સાથે શિર્ક કરવું.
(૨) એ જાનને નાહકક્ર કૃત્ય કરવી જેને અલ્લાહ
તાલાનાએ હરામ કરી. (૩) વ્યાજ ખાવું. (૪)
યતીમનો માલ ખાવો. (૫) જેહાદમાં પીઠ ફેરવીને
ભાગવું. (૬) પાકબાજ સ્ત્રીઓ પર આક્ષેપ મૂકવો.
(૭) જાહુ કરવો.

★ જ્યોતિષો પાસે જવું અને તેમની વાતો પર યક્ણિન કરવું ★

અમુક લોકો જ્યોતિષ, કાહિનો અને રમલ
તથા જફરના જૂઠા દાવેદારોની પાસે જઈ
કિસ્મતનો હાલ માલૂમ કરે છે, પોતાનો હાથ દેખાડે
છે, ફાલનામાં કઢાવે છે પછી એના પ્રમાણે ભાવિ
જવનનું આયોજન કરે છે. આ કાર્યપદ્ધતિમાં નુકસાન
જ નુકસાન છે.

હદ્દીપ શારીફ : સહીહ મુસ્લિમ, બાબ
માં હદ્દીપ નકલ છે. باب تحرير الكهانة وبيان الكهان
નભી કરીમ رض એ ઈશ્રાદ ફર્માવ્યો, "જે કોઈ
નજૂમી (જ્યોતિષ)ની પાસે જઈને કોઈ ચીજના
બારામાં પૂછે, તો ચાલીસ દિવસ સુધી તેની
નમાજ ફ઼બૂલ નથી થતી."

ઈમામ અહમદ રજાખાં رحمه اللہ علیہ ફિતાવા
રજાવિયષ, ૨૧/૧૫૫ (રજા ફાઉન્ડેશન) પર લખે છે :
કાહિનો તથા જ્યોતિષો (જેગીઓ)ને હાથ
બતાવીને તકદીરનું ભલબુરુ પૂછયું જો તેના
પર યક્ણિન રામીને હોય એટલે જે એ બતાવે
છે તે હક્ક છે તો તદ્દન કુઝ છે. અને એટેકાદ
રૂપે (યક્ણિનની સાથે) ન હોય પણ આકર્ષણી સાથે
હોય તો ફ઼બીરા ગુનોહ છે અને જો હંસી મજાક
પૂરતુ હોય તો નિરર્થક તથા મકરણ છે. હા ! જો
આજિજ તથા જલીલ કરવાની નિયત હોય તો વાંધો
નથી.

મોહતરમ હજરાત ! બુદ્ધિ પણ એ વાતને સ્વીકારે છે કે જો એ જ્યોતિષો અને બનાવટી આમલિકોની પાસે એટલો ઈલમ હોત તો તેઓ પોતે જ પોતાનો હાથ જોઈને પોતાની કિસ્મતનો હાલ કેમ માલૂમ નથી કરી લેતા ?! તેઓ જાતે જ પોતાનો હિસાબ કિંતાબ લગાડીને કેમ માલદાર નથી બની જતા ?! જાણવા મળ્યું કે એ લોકો ધોકાબાઝ છે, પ્રપંચી છે. અલ્લાહ કરે આપણા મુસલમાન ભાઈ તથા ખાસ કરીને આપણી બહેનો આ હકીકતને સમજે.

મોહતરમ હજરાત ! હવે અંતમાં હદીષો તથા ઉમ્મતના ઉલમાના કથનોની રોશનીમાં જાદૂનો ઈલાજ માલૂમ કરીએ છીએ.

★ જાદૂના ઈલાજો ★

ઈલાજ નં. ૧ : ઉમ્મતુલ કારી શરહે સહીહ બુખારી, ૧૪/૬૪ પર અલ્લામા બદરુદીન અયની ફર્માવે છે : અલ્લામા કુર્તબી عَلَيْهِ السَّلَامُ એ હજરત વહેબ عَلَيْهِ السَّلَامُ થી રિવાયત કરી. તે ફર્માવે છે, બોરડીના આડનાં સાત પાંદડાં લઈને તેને બે પથ્થરો વરચે પીસી લેવામાં આવે, પછી તેને પાણીમાં ભિલાવી લેવામાં આવે અને એ પાણી પર આયતુલ કુર્સી પઢવામાં આવે અને એમાંથી ત્રણ ઘૂંઠડા જેના પર જાદૂ કરવામાં આવ્યો હોય તેને પીવડાવવામાં આવે અને બાંધાના વડે તેને ગુરુલ આપવામાં આવે. (ગુરુલ કોઈ ટબ વગેરેમાં કરે કે જેથી પાણી બહાર ન પડે. પછી પાણી ભેગુ કરીને ક્યારી વગેરેમાં નાખી દેવામાં આવે) ઈન્શાઅલ્લાહ ! જાદૂ ખત્મ થઈ જશે.

ઈલાજ નં. ૨ : સુનને નિસાઈમાં હદીષ નં. ૨૦૬૫ નક્કા છે. હુગ્રૂ عَلَيْهِ السَّلَامُ એ ફર્માવ્યું, તમને તે કલમા ન બતાવું જે (બદમાશ જિન્નાત, જાદૂ તથા બુરી નજરથી) અલ્લાહ તઆલાની પનાહની તલબમાં સૌથી અફ્ગલ છે ? તેમણે અર્જ કરી, યા રસૂલલ્લાહ !

عَلَيْهِ السَّلَامُ કેમ નહીં ! (આપ જરૂર બતાવો) ઈશાદ ફર્માવ્યો, એ કલમા આ બે સૂરતો છે : સૂરએ ફલક તથા સૂરએ નાસ.

ઈલાજ નં. ૩ : સહીહ બુખારીમાં હદીષ નં. ૫૪૪૫ નક્કા થયેલ છે. નબી પાક عَلَيْهِ السَّلَامُ એ ફર્માવ્યું, જેણે નર્યા કોઈ અજવા ખજૂરની સાત પેશીઓ ખાય લીધી, તે દિવસે તેને જાદૂ તથા જહેર પણ નુકસાન પહોંચાડશે નહીં.

ઈલાજ નં. ૪ : અખૂ દાઉદ શરીફ કિતાબુત્તિબ્બમાં છે : જે શખસને જાદૂ અથવા જિન્નાતના કારણે બુરા ખવાબ આવતા હોય, ગભરાહટ થતી હોય કે ડર મેહસૂસ થતો હોય, તેણે જોઈએ કે આ દુઃખા પઢીને દમ કરી લે અથવા કરાવી લે તો શિક્ષા થશે :-

أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ مِنْ غَضَبِهِ وَشَرِّ عِبَادِهِ وَمِنْ
بَيْزَاتِ الشَّيَّاطِينِ وَإِنْ يُحَضُّونَ

ઈલાજ નં. ૫ : જન્તા જેવરના પેજ નં. ૬૦૮ પર છે કે જાદૂ ટોનાના માટે આ આયત લખીને બીમારના ગળે પહેરાવવામાં આવે અને પાણી પઢીને પીવડાવે તથા એ જ પઢેલા પાણી વડે બીમારને કોઈ મોટા ટબમાં બેસાડીને નવડાવે અને પાણીને કોઈ કયારી વગેરે જગાએ નાખી હે. આયત આ છે :

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
فَلَمَّا آتَقْنَا قَالَ مُوسَىٰ مَا جِئْنُتْمُ بِهِ أَلْسِنَتُهُ إِنَّ اللَّهَ
سَيْبُطِلُهُ إِنَّ اللَّهَ لَا يُصْلِحُ عَمَلَ الْمُفْسِدِينَ

"પછી જ્યારે તેમને નાખ્યો, મૂસાએ કહ્યું, આ તમે જે લાભા તે જાદૂ છે. હવે અલ્લાહ એને બાતિલ કરે દેશે. અલ્લાહ ફસાઈઓનું કામ નથી બનાવતો."

(સૂરએ યુનુસ, ૧૦/૮૧)

ઈલાજ નં. ૬ : અજાઈબુલ કુર્ઝાના પેજ નં. ૨૭૧ પર નક્કલ થયેલ છે કે સૂરાએ ફિલ્ક તથા સૂરાએ નાસ, એ બંનેવ સૂરતો જિન તથા શૈતાનો, અને બુરી નજર તથા વળગાડ તથા તમામ બીમારીઓ, ખાસ કરીને જાદૂ ટોનાનો સચોટ ઈલાજ છે. તેને લખીને તાવીજ બનાવો અને ગળામાં પહેરાવો, અને તેને વારંવાર પઢીને બીમાર પર દમ કરો, અને ખાવા પીવા તથા દવાઓ પર પઢીને ફૂક મારો અને બીમારને ખવડાવો પીવડાવો, ઈન્શાઅલ્લાહુ તઆલા ! દરેક બીમારી ખાસ કરીને જાદૂ ટોના દૂર થઈ જશે અને બીમાર શિફાયાબ થઈ જશે.

ઈલાજ નં. ૭ : ઈસ્લામી જિંદગીના પેજ નં. ૧૩૪ પર નક્કલ થયેલ છે : જો શબે બરાતના બોરડીનાં સાત પાંદડાં પાણીમાં જોશ દઈને (જ્યારે પાણી નહાવા લાયક થઈ જાય ત્યારે) ગુસ્લ કરે તો ઈન્શાઅલ્લાહ ! આખું વરસ જાદૂની અસરથી મેહફૂજ રહેશે.

યાદ રાખશો કે રાત મગરિબ પછી શરૂ થાય છે જેથી ૧૪મી શાબાનની અસર બાદ બોરડીના પાણીથી નહાવાથી આ ફાયદો થશે નહીં, બલ્કે મગરિબ અથવા ઈશા બાદ નહાવા પર આ ફાયદો હાંસલ થશે.

★ અંતમાં એક મહત્વની ચેતવણી ★

મોહતરમ હજરાત ! આ મેં જાદૂનાં ટૂંકાણમાં ઈલાજ આપની સમક્ષ રજૂ કર્યા જેથી આપ જાતે પણ પોતાનો ઈલાજ કરી શકો. બસ છેવટમાં આપની બિદમતમાં એક મહત્વની વાત અર્જ કરું છું કે બનાવટી બાપુઓ, આમિલો લોકોના દિમાગોમાં એ વાતો બેસાડે છે અને દરેક આવનારાને કહે છે કે, "તમારા પર તો કાળો જાદૂ કરવામાં આવ્યો છે, તમારી રોજુ સિફલી ઈલમ વડે બાંધી દેવામાં આવેલી છે." સ્ત્રીઓને વહેમમાં નાખવા માટે કહે છે કે, "તમારા પર તમારી

સાસુએ જાદૂ કરાવ્યો છે." સાસુને કહે છે કે "તમારા પર તમારી વહુએ જાદૂ કરાવ્યો છે." આ પ્રમાણે કુટુંબના જ સભ્યો કે સગાં દેરાણી, જેઠાણી વગેરેનાં નામો લઈને કહે છે કે તેમણે જાદૂ કરાવ્યો છે. અને આ રીતે લોકો આ જહિલ તથા બનાવટી આમિલોના ધોકામાં ફસાતાં ચાલ્યાં જાય છે, આ રીતે તેમનો ધંધો રોજગાર વહેમમાં તથા ટેન્શનનમાં પડી ભાગો છે તથા સગાંઓમાં દુશમનાવટ ઉભી કરીને જિંદગીને જહેર બનાવી દેતા હોય છે.

મારી સુન્ની અવામને ગુજારિશ છે કે ખુદારા ! તેમની બનાવટી વાતોમાં ન આવે, તેમની વાતો પર યક્કિન ન કરે. જો કદી કોઈ મુશ્કેલીમાં સપડાય જાય તો કેવળ અને કેવળ સુન્ની સહીહુલ અફ્કીદા આલિમે બાઅમલ સમક્ષ રજૂ કરે જે સહીહ અમલિયાત જાણતો હોય, કેમ કે અહીં એવા એવા ધોકાબાઝ પણ બેઠેલા છે જેઓ પોતે પોતાને સુન્ની તથા ફલાણા ફલાણા બુજુર્ગના ખલીફા તથા તેમના વંશજ બતાવે છે, પણ તે પોતે બનાવટી કે બદમજહબ પણ હોય છે. અમુક તો મુસલમાન પણ નથી હોતા ! (અલ્લાહની પનાહ !) અલ્લાહ તાઓ આપણાને સૌને પોતાના ફઝૂલો કરમના સાયામાં રાખે અને દરેક મુસીબત તથા પરેશાનીથી મેહફૂજ રાખે. આમીન.

ગોપિયન તકવીમ

ગુજરાતભરમાં પંજગાના નમાજોનું કાયમી રાઈમ ટેબલ A-4 સાઈઝ ફોર કલરાં આગળ પાછળ પ્રિન્ટેડ ૧૪ પેજુસમાં લેમિનેટ છે. જે મસ્જિદો, ઘરો, ખાનકાહોમાં કાયમ માટે ઉપયોગ થાય એવું ટકાવ મજબૂત છે. મહૂર્મોના સવાબ અર્થે મસ્જિદોમાં મૂકો અને અગણિત સવાબના હકકુદાર બનો.	રદ્દિયો રૂ.૩૫૦ ટપાલ ર્યાન રૂ. ૫૦
સંપર્ક કરો : રાવી કિતાબ ઘર, મુ.પો. દચ્ચાદરા, તા. જિ. ભરૂચ, પિન : ૩૬૨૦૨૦ (ગુજરાત)	9427464411 (PhonePe Paytm)

જનગત નિધાન

જમ્મુ કાશ્મીર

કાલે અને આજે

અગ : મુખ્યમંત્રી-મુખ્યમંત્રી

(એડિટર : અશ્રફિયા મંથવી-મુખ્યમંત્રી, જિ. આરમગઢ, પુ. પી.)

અનુપાદક : પટેલ શાઠલીર અલી રાહવી દચાદરવી

હજરત સુલૈમાન عليه السلام જેઓ જલીલુલ કફર પયગંબર હતા. અલ્લાહ તાલાબો તેમને ઉચ્ચ કક્ષાની નબુવ્વત સાથે દુનિયાની હુકમરાની પણ અતા ફર્માવી હતી. તેમની હુક્કમત ઈન્સાનો ઉપરાંત જિન્નાતો પર પણ હતી. પૂરી દુનિયાની દીની તથા દુનિયવી વ્યવસ્થા અલ્લાહ તાલાબો તેમને અતા કરી હતી આપ પોતાના શાહી તખ્તને હુકમ આપતા તો તે ઉડવા લાગતો. રિવાયત છે કે એક દિવસે આપ કાશ્મીરના ઉપરના હિસ્સાથી પસાર થઈ રહ્યા હતા તો તેમની પસંદગીની નજર કાશ્મીરની વાદીઓ પર પડી. ઊંચી પહાડીઓ તથા ખુશગવાર મોસમાં પૂરી વાદી (ઘાટી) પાણીથી લબરેજ હતી. આપે પોતાના તખ્તને (બેડાને) પહાડની એક સૂકી ટોચ પર ઉત્તરવાનો હુકમ આપ્યો. આપની સાથે કૃદાવર સાથી તથા જિન્નાત તથા પરીઓ પણ હતી. હજરત સુલૈમાન عليه السلام હુકમના પ્રમાણે મુશાવરત થઈ અને નક્કી થયું કે જો વાદીમાંથી પાણી કાઢી નાખવામાં આવે તો અહીં આબાદી ઘણી ખુશગવાર જિંદગી ગુજરી શકે છે. પણ સવાલ એ હતો કે પાણી કઈ રીતે કાઢવામાં આવે. જિન્નાતનો સરદાર "કાશ" આગળ વધ્યો અને તેણે અરજ કરી, હુઝૂર! જો પરીઓની રાણી "મીર" સાથે મારી શાહી કરાવી દેવામાં આવે તો

આ બિદમતને અંજામ આપવા માટે હું તૈયાર છું. હજરત સુલૈમાન عليه السلام એ વાયદો કરી આપ્યો. "કાશ" જિને પોતાના તિલિસમાની (ચમતકારિક) અમલ વડે ભારાનો પહાડ કાપી નાખ્યો. "કાશ" જિનના આ અમલથી એ ખુશનુમા વાદીથી પાણી વહી ગયું. વાયદા મુજબ હજરત સુલૈમાન عليه السلام એ "મીર" પરી સાથે તેનો નિકાષ પણ કરાવી આપ્યો. ત્યાર બાદ એ વાદીનું નામ "કાશીર" પડી ગયું. કાશીરના પાછલા વિસ્તારમાં બરમખ પહાડની ટોચ પર સુલૈમાન عليه السلام નો તખ્ત ઉત્તરેલો જેનાથી એ મશહૂર છે. ઈ.સ.ની ૧૪મી સદીમાં જ્યારે શયખે તરીકૃત હજરત સૈયદ અલી હમાની رض કાશીરમાં પદ્ધાર્યા તો તેમણે એ જ મુનાસિબતથી કાશીરનું નામ "બાગે સુલૈમાન عليه السلام" રાખ્યું. કાશીર નામ સંબંધે બેક આઉન્ડોમાંથી એક આ પણ છે જે બૌધ્ધિક દસ્તિએ અધિક સ્વીકાર્ય તથા મશહૂર છે.

આ લખાણનો સાર એ છે કે વાદીએ કશીરની તલાશ એક અલ્લાહ તાલાબાના મહાન પયગંબરે કરી છે, અને એક અલ્લાહ તાલાબાના વલીએ તેનું નામ "બાગે સુલૈમાન عليه السلام" રાખ્યા તેને સમર્થન આપ્યું. આ વાદી (ખીણ પ્રદેશ) પ્રારંભથી જ મુસલમાનોની રહી છે અને બફ્જુલોહી તાલાબાના આજે પણ એમાં બહુમતી મુસલમાનોની જ છે.

વિવિધ દૌરોથી પસાર થતાં થતાં છેવટે જમ્મુ કાશીરના મહારાજા હરિસંઘ બન્યા. વતનના ભાગલાના મોકા પર બાફ્નાયદા તેના વડા પ્રધાન પણ અને રાષ્ટ્ર પ્રમુખ પણ રહેતા હતા. રાજા હરિસંઘ ચાહતા ન હતા કે આ વિસ્તારનો પાકિસ્તાનમાં સમાવેશ થઈ જાય એટલા માટે તે સમયના કાશીરના વડા પ્રધાન ફારૂક અબુલ્લાહે ઉજોનો ડ્રાફ્ટ તૈયાર કર્યો જેમાં કેટલાક વિશિષ્ટ અધિકારો હતો. શયખ અબુલ્લાહે રાજા હરિસંઘને તૈયાર કરી લીધા અને તેની સાથે વડાપ્રધાન જવાહરલાલ નેહરુને પણ તૈયાર કરવાની કોશિશ કરી અને સતત કોશિશ બાદ જમ્મુ કાશીરનું ભારત સાથે જોડાણ થઈ ગયું. તે એક નાજુક સમય હતો એ દૌરમાં

જો કલમ ઉજીની સાથે કાશ્મીરનું જોડાણ ન કરવામાં આવત તો હાલાત ખૂબ જ ખરાબ થઈ શકતા હતા.

એમાં કોઈ શંકા નથી કે જમ્મુ કાશ્મીર ખરેખર જનત નિશાન છે. ત્યાં પહાડોના કિનારાઓથી નીકળતા રસ્તાઓમાં એક બાજુ આકાશ ચૂંદર ઊંચા ઊંચા પહાડ જોવા મળે છે તો બીજુ બાજુ તહુટ્ટ્ટરાની ગહરાઈનો મંજર હોય છે. અમે ઘણીવાર શ્રીનગર, પલવાય, ઈસ્લામાબાદ, અને બારામુલ્લા વગેરેનો તખીગી સફર ખેડ્યો છે. હજરત બાલ દરગાહમાં વિવિધ સમયે બયાનો કર્યા છે અને શ્રી નગરમાં કાશ્મીર યુનિવર્સિટીમાં પણ "ખત્મે નબુવ્વત"ના મસાલા પર બયાનો થઈ ચૂક્યાં છે. જમ્મુ તથા તેના આસપાસના વિવિધ જિલ્લાઓના પણ દૌરા કર્યા છે. કાશ્મીરની વાહિની એક ખાસ સંસ્કૃતિ છે. રહેણી કરણી તથા ખાવા પીવાના પણ અનોખા અંદાજ છે. મનાબ અને જેહલમના કિનારાઓ પર આશ્ર્યજનક આકર્ષણ રહે છે. દલના સરોવરમાં હાઉસ બોટ પણ ઘણી ખૂબસૂરત લાગે છે. અમને પણ એકવાર અમુક દિવસ એમાં રહેવાનો મોક્કો મળ્યો છે. અમે શ્રીનગર તથા બારા મુલ્લા વગેરેમાં કેટલાક મહાન મશાઈખના મજારો પર હાજરીનો શરફ પણ હાંસલ કર્યો છે.

ભારતના વડાપ્રધાન જવાહરલાલ નેહારુની રહેનુમાઈમાં તે સમયના રાષ્ટ્ર પ્રમુખ રાજેન્દ્ર પ્રસાદે કલમ-૩૭૦ જેમ ઈ.સ. ૧૯૫૪માં હુકમનામું જારી કર્યું જેને કલમ A-35નું નામ આપીને તેને બંધારણનો હિસ્સો બનાવી લીધો.

હિંદા બંધારણની કલમ ઉજી જમ્મુ કાશ્મીરને પોતાનું બંધારણ બનાવવાની તથા તેને યથાવત રાખવાની આજાદી આપે છે જ્યારે કે એ અવિકતર બાબતોમાં Federal બંધારણને જમ્મુ કાશ્મીરમાં લગાડવાની મનાઈ કરે છે આ વિશિષ્ટ કલમ હેઠળ સંરક્ષણ બાબતો, આર્થિક તથા બાધ્ય બાબતો વગેરેને છોડીને કોઈ અન્ય મામલામાં કેન્દ્રીય હુકમત સંસદ સભા તથા રાજ્ય સભાના સમર્થન વિના ભારતીય કાનૂનો જમ્મુ કાશ્મીર

રાજ્યમાં લાગુ નથી કરી શકતી. આ ખાસ કલમ હેઠળ નાગરીકો માટે જાયદાદ, નાગરીકત્વ તથા પાયાના માનવ હક્કો સામેલ છે.

મહારાજા હરિસંઘના ઈ.સ. ૧૯૨૭ના રાજ્યના રહેવાસીઓના માટેના કાનૂનને પણ મેહફૂજ રાખવાની કોશિશ કરવામાં આવી છે. ભારતનો કોઈ પણ સામાન્ય નાગરીક જમ્મુ કાશ્મીર રાજ્યમાં સંપત્તિ નથી ખરીદી શકતો. એટલું જ નહીં બલ્કે ભારતીય કોર્પોરેશન તથા અન્ય પ્રાઈવેટ તથા સરકારી કંપનીઓ પણ અહીં રહેઠાણ માટે કોલોનીઓ બનાવવા તથા કારખાના બનાવવામાં રાજ્યના પ્રદેશ પર કબજી નથી કરી શકતા. કોઈ પણ પ્રકારના ફેરફાર માટે રાજ્યના પ્રતિનિધિઓની પરવાનગી હાંસલ કરવી જરૂરી છે જે ચૂંટી કાઢેલ ધારાસભાના રૂપમાં મૌજૂદ હોય છે.

આ કલમનો સબબ જમ્મુ કાશ્મીરના મહારાજા સાથે થયેલ કરાર છે જેમાં એવું કહેવામાં આવ્યું છે કે રાજ્યને કોઈ પણ રીતે હિંદુસ્તાનના Federal બંધારણને સ્વીકારવા માટે મજબૂર નથી કરી શકતુ. તેના અમુક મહત્વના હેતુઓ નીચે પ્રમાણે છે :

(૧) રાજ્ય પર હિંદુસ્તાનનું કેન્દ્રીય બંધારણ કેવળ અમુક બાબતો પર લાગુ થશે. (૨) રાજ્ય પોતાનું બંધારણ બનાવશે જે રાજ્યમાં સરકારી માળખાને ઉભુ કરશે. (૩) કેન્દ્રીય હુકમતની કોઈ પણ તબદીલી કેવળ એ વખતે રાજ્યમાં કરી શકાય છે જ્યારે ત્યાંની રાજ્ય સભા (ધારાસભા) ઈજાઝત આપે. (૪) આ કલમને કેવળ ત્યારે જ બદલી શકાય છે જ્યારે કલમમાં તબદીલીના તકાજા પૂર્ણ થાય. અને રાજ્યની મરજ એમાં સામેલ હોય જેની તર્જુમાની ત્યાંની રાજ્ય સભા કરે છે. (૫) કલમમાં તબદીલી કેવળ ત્યાંની રાજ્ય સભાની ભલામણો પર જ કરી શકાય છે, કેન્દ્રને એનો અધિકાર નથી.

જનત નિશાન કાશ્મીર ૫-ઓગષ્ટ ૨૦૧૮થી સતત નજરકેદ છે. જમ્મુ કાશ્મીરનું રાજ્ય હિંદુસ્તાનની

આજાઈ બાદથી ખેચતાણમાં સપડાયેલું હતું. આ ૭૨ વરસના દૌરમાં જમ્મુ કાશ્મીર વિવિધ આજમાઈશોમાંથી પસાર થતું રહ્યું છે. એમાં દેશના તથા વિદેશના આતંકવાદીઓનું નિશાન પણ બનતું રહ્યું છે. અસલમાં આર્ટિકલ ઉજી તથા A-35ના રદ થયા બાદ જમ્મુ કાશ્મીરને બે ભાગોમાં વહેંચી દેવામાં આવ્યું છે : (૧) લડાખને સેન્ટ્રલ ગવર્નમેન્ટ હેઠળ કરી દેવામાં આવ્યું. હવે ત્યાં પોતાની ધારા સભા નહીં હોય બલ્કે સર્વ કાંઈ કેન્દ્રીય ગવર્નમેન્ટ હસ્તક થશે. (૨) જમ્મુ કાશ્મીર એ પણ અમુક શરતોની સાથે કેન્દ્રીય ગવર્નમેન્ટ હેઠળ રહેશે. એમાં ધારા સભા રહેશે.

યાદ રાખશો કે ૪ ઓગષ્ટ ૨૦૧૮ની રાતથી જ જમ્મુ કાશ્મીરનાં પૂર્વ મુખ્ય મંત્રી મહિબૂબા મુફ્તી, ઉમર અભુલ્લાહ તથા મેઈન ઈસ્ટ્રીમના લીડરોને નજરકેદ કરી દેવામાં આવ્યા હતા. ઈન્ટરનેટ તથા ટેલીફોનની સગવડો થપ કરી દેવામાં આવી, ૧૪૪મી કલમ લાગુ કરી દેવામાં આવી, વિરોધ પાર્ટીઓ તરફથી પી.એસ.પી., આમ આદમી પાર્ટી અને વાય.એસ.આર. કોંગ્રેસે સમર્થન કર્યું છે જ્યારે વિરોધ પક્ષ કોંગ્રેસ, સી.પી.એમ., આર.જે.ડી., એમ.ડી.એમ., તૃણમુલ કોંગ્રેસ તથા સમાજવાદી પાર્ટી સહિત અન્ય પાર્ટીઓએ વિરોધ કર્યો છે, જ્યારે કે એન.સી.પી. એ વોટિંગમાં હિસ્સો ન લેવાનો નિર્ણય લીધો.

ગવર્નમેન્ટના જિઝેદારોએ (૭૦ની કુલમ રદ કરતું) આ બિલ આસાની સાથે મંજૂરીની મહોર સુધી નથી પહોંચાડ્યું, બલ્કે એનો સખત વિરોધ પણ થયો. અસદુદ્દીન ઓવેસી, મિસ્ટર ગુલામ નબી તથા અન્ય વ્યક્તિઓએ જબરદસ્ત વિરોધ નોંધાવ્યો પણ કેમ કે લોકસભા તથા રાજ્યસભામાં (મુસ્લિમ વિરોધી) આર.એસ.એસ. વિચારશ્રેષ્ઠીની વ્યક્તિઓ વધારે છે એટલા માટે સર્વ દલીલો તથા સાક્ષીઓ પ્રતિ ધ્યાન ન અપાયું અને તેની કોઈ ગણના થઈ. સંયુક્ત રાષ્ટ્ર સંઘ (યુનોન)એ પણ દબાયેલા શબ્દોમાં વિરોધ વ્યક્ત કર્યો. અન્ય દેશોએ પણ વિરોધ દર્શાવ્યો છતાં આ સર્વ

વિરોધોનું કોઈ પરિણામ ન આવ્યું અને ન હવે કોઈ પરિણામ આવવાની ઉમ્મીદ છે.

આ બંનેવ આર્ટિકલ-૭૦ તથા ૩૪-A રદ કરવાની પ્રક્રિયા હેઠળ જમ્મુ કાશ્મીરમાં મૌજૂદ સર્વ લોકોના માટે ગવર્નમેન્ટે સતત આહેશો આપ્યા કે જેટલા જલ્દી શક્ય હોય અન્ય દેશ તથા અન્ય રાજ્યની વ્યક્તિઓ હિંદુ હોય કે મુસ્લિમ કે અન્ય લોકો જમ્મુ કાશ્મીરને ખાલી કરી હે. એ વખતે એક આશ્ર્યજનક અફરાતફરીનો માહોલ રહ્યો. જમ્મુ કાશ્મીરમાં ટ્રાન્સપોર્ટ સર્વિસ બંધ કરી દેવામાં આવી. મજૂર વર્ગ તથા ગરીબ વર્ગ શ્રીનગર વગેરેમાં ભૂખ્યા પ્યાસા રહી ગયા, પરત આવવા માટે મજબૂર બન્યા. ગાડીઓનો ઈતેજાર કરતા રહ્યા, પણ એમની મદદ ન ફોજ કરી રહી હતી અને ન રાજકારણી વ્યક્તિઓ. એટલું જ નહીં બલ્કે સક્રિય રાજકારણીઓને નજરકેદ કે ગિરફ્તાર કરી લેવામાં આવ્યા. તેમની સંખ્યા પણ પાંચસોથી અધિક છે. તેમનામાં મિ. ઉમર અભુલ્લાહ, મહિબૂબા મુફ્તી વગેરે ખાસ નોંધપાત્ર છે. અન્ય કાશ્મીરીઓને પણ ગિરફ્તાર કરી લેવામાં આવ્યા તેમની સંખ્યા પણ ચાર હજારથી વિશેષ છે. હાલમાં કાશ્મીરની હાલત અતિશય ભયાનક છે. તેમના સર્વ સંદેશના માધ્યમોને અધધર કરી દેવામાં આવ્યાં છે, ન મોબાઇલ કામ કરી રહ્યા છે અને ન ઈલેક્ટ્રોનિક મીડિયા, ન વર્તમાન પત્રો આવી રહ્યાં છે અને ન મેગેજિનો વગેરે. મીડિયાવાળા પણ અંદર જવા તથા હાલાત જોવા તથા બતાવવાથી લાચાર છે. ઠેક ઠેકાણે કાંટાળા તારો વડે નાકાબંધી કરી દેવામાં આવી છે. જો તેઓ કોઈ ન્યૂઝ મેળવે પણ છે તો તેમને અસલ દર્દનાક દશ્યો દેખાડવાથી સખ્તીથી રોકી દેવામાં આવેછે. સામાન્યતઃ હિંદુસ્તાની મીડિયા તો પહેલેથી જ મોટી હુક્મતનાં ગોઢી બની ચૂકેલ છે. અમુક લોકો કોશિશ પણ કરે છે (અસલ ન્યૂઝની) તો તેમને હુક્મતી દબાણ અસફળ કરી દે છે.

દેશનું મીડિયા અન્યારે તે જ દેખાડી રહ્યું છે જે કેન્દ્રીય હુક્મત ચાહે છે, એટલે કે જમ્મુ કાશ્મીરમાં સબ

سے لوا ملت ہے ! گے ر بھلکی بھی دیسا کوئی ریتے جے کانڈی ہکھ تھا ساتھ بھاتا وبا کے دے بھا دوں نی کو شیش کری رہنے تے نے دھے شی وی ری دھنونو پروپرے گانڈو کھنی نے نجراں اندھا ج کری دھے وامان آ کے ہے۔ اے تلے کے تے پतر کار ہیندھنونو وی ری دھی ہے انے واسن ویکھنا سا سے اے واتو نے کوئی سان بندھ نہیں۔ اے اے تو کے ون ہیندھنونو میسیم رم بھا جانے عتو جن آپی رہنے ہے۔ ہیندھنامن نہ فرست تھا تیر سکار نو مائھول پیدا کر وہا چاہے ہے۔ پشن ساتھ اے ہے کے جے ساتھ ہکھی کتو تھا دار ناک دھیو سا مے آفی رہنے ہے تے نے جوئی نے روانہ ٹھبامن ٹھد جای ہے۔ شری نگر وگو رے مان جیاں ادھیک پرم اشامان میسیم ستری اے وی ری دھ پر دشمن کری رہی ہے انے کھل م-۳۷۰ تھا A-35 نے ۲۶ کر وہا نی وی ری دھ سوڑو پوکاری رہی ہے، تے مانا پر ساتھ جو دھ تھا سان پتھی ٹھد رہی ہے۔ تے مانے جب ر دھ ستی پوکیس تھا جو جنی گا دی اومان ڈکے لی وہا مان آفی رہی ہے۔ آا بھیانک دھیو نے جوئی نے ستری اونی بھکھ دھ پر ر دھ ون آفی رہنے ہے۔ ن جھب کانڈی بولی شکے ہے انے کھل م کانڈی لبھی شکے ہے۔ آا دھ بھا ن کر لیا کش بھی ری پوڑھو ستری اے مان تھا ڈھا پشن عتی جیاں ہے۔ اکھی مان وکھی جی۔

آا بھنے وہ کھل م مان بھت م ثو وہا نو مات بھبھ ہے کے اندھی لوکو بھو بھ ج ڈھ پھر تھا جمین بھری دھ لی شے انے کاش بھی ری بھو ڈھا لوکو ہے تے ائے نو توئی لیا لیا مان ساتھا دھے جمینو وے ہی دھے جئن پری شا م اے آف وہ کے کاش بھی رم میسیم لی دھ متمی مان آفی جشے انے کاش بھی ری لوکو پرے شا نی نی جن دھی گو جھر وہا م ج بھو ر ٹھد جشے۔ تے مان نی ڈے سی یت کھنیا را، پاٹھی بھر نا را، کھلی، رسوئی یا تھا پڑا وہا جے ہی ٹھد جشے۔ اندھی راجھو نا مان دھار کاش بھی ری ستری اونو پشن اس سنا نے ڈھیو گو کر شے۔ تھا مونی مونی ہو تلو بھن شے، بھر ای کر نا را اے یا شی اے کر شے۔ کاش بھی ر اے کے ڈھن دھو پ وادی ہے تھا مونا مونا ڈھن دھو جمینو بھری دھو انے دھن نی ہا لات دھو سے دھو سے بھا دھو۔

آپ جرا وی یا ر کر شے کے آا وی شی ادھی کار

(کھل م-۳۷۰ ہے ہن تھا A-35 ہے ہن) کے ون جمیں کاش بھی ر نے ج ہان سل نہیں بھکھ کر لیا اک اندھی راجھو نے پشن آا وی شی ادھی کار پرای ہے۔ دا.ت. ہا لامان A-371 نا یکی "نام گا لونڈ" مان کوئی پشن بھا ر نا رہے واسی مانے تھا جمین بھری دھا پر پا بندھی ہے، اہنی نی جمین کے ون تھا نی پ ج ج بھری دھی شکے ہے، بھکھ تے مانوں ڈھو پشن اکھا چاہے ہے انے کا یا دھ سر ویجا لے ہی پشن جر عری ہے۔

کھل م ۳۷۱-F سیکھی مان وی شی ادھی کار نا سان بندھی ہے۔ تھا سو پریم کوئی تھا کوئی اندھی ادا لات پشن کوئی کھر ار کے سماں ڈھا پر اکھا وہا کوئی کلھیا پر کوئی کار کھکھ نہیں ڈھ را وہی۔ آا راجھ مان اندھی لوکو جمینو پشن نہیں بھری دھی شکتا۔

"می اجو رم" مان G-371 نا لی دھ اندھی لوکو جمین نہیں بھری دھی شکتا۔ کھل م E-371 اے ج کھل م "لیما یا ل پ دھے شا" مان پشن ہے۔ اہنی اندھی راجھ نا لوکو جمینو نہیں بھری دھی شکتا۔ اے ج سی ختی "اکھا یا ل" تھا "می دھا لی، مان دھی پور، آس ام" اے ڈلھا کھا اومان پشن کوئی کار کھمی وس وہا اک کر وہا چاہے تو اے پشن کھانوں وی ری دھ گا ڈھا شے۔ پشن وی شی ادھی کار کے ون جمیں کاش بھی ر نے ج ساتھ وی ری دھ اے کر وہا مان اکھا ہے۔

آا اے کے سان کھی پت لے بھ ہے جے مان دھ نا دھ نیش ور نا اندھے شا اے ڈج کھری ہے۔ پشن ائے سا سے اے سار یا ای ہے کے آا جے کانڈی پشن ٹھی ہے تے ساتھا پکھ نا جی بھمے دار اوے کر یو ہے۔ شکھ ہے اے مانی دھنی اے اے کھل م مانے ۲۶ کر ون ج مھات ون نے ہو ی۔ آا اے کے وی یا ریک مات بھے ہن ہے۔ دھنیا مان وی یا ریک مات بھے ہن یا ہن دھن نا را ج کار یا تھا لوک شا ہی ہے۔ اکھیا ہتھ تھا لیا جمیں کاش بھی ر تھا لیا بھانی سا سے تے کرے جے تھا نا رہے واسی اونا مانے لیا بھانی تھا بھت ر ہو ی۔

-(اکھر فیکھا مان ٹھلی-می بھار کپور، ساٹھ بھر-۲۰۱۸)

સંપાદક : પટેલ શાલીર અલી રંગવી
(તંત્રી : બરકાતે ખવાજા માસિક-દયાદરા)

આંખ એ અલ્લાહ તાયાલાની અણમોલ નેઅમત છે. આંખોની શું કિંમત છે અનો એહસાસ કોઈ અંધજનને પૂછશો તો ખ્યાલ આવશે. આ જ એવી ચીજ છે જેના થકી દિલમાં હલચલ પેદા થતી હોય છે. મહોષ્યત તથા નફરતના ભાવો દિલો દિમાગમાં આંખના જોવા પછી ઉદ્ભવે છે. પોતાના બાળકને જોઈને માબાપની આંખો ઠંડી થઈ જાય છે. જ્યારે દુશ્મનને જોઈને માણસોના દિલમાં ધૂષણ ઉપજ આવે છે. માબાપના યેહરાને પ્રેમથી જોવો ઈબાદત બની જાય છે, જ્યારે ગેર મેહરમ સ્ત્રીઓને જોવું જહનમાન અગાબનો સબબ બની જાય છે. આવો ! આજે જોઈએ કે આ આંખોને શું જોવા પાછળ રોકવી અને શાનાથી બચાવવી અને એનાં સંબંધે કુઅનિ હદ્દીષ થકી શું હુકમો છે તેને જોઈને અલ્લાહ વ રસૂલ રાજુ રહે એ માર્ગો તેનો ઉપયોગ કરવા કોશિશ કરીએ. —તંત્રી : બરકાતે ખવાજા માસિક

★ આંખનો કમાલ ! ★

અલ્લાહ તાયાલાએ માણસને જોવાની શક્તિ અતા કરી જેના થકી માણસ દુનિયાની બાગો બહારના નજારા કરી દિલો દિમાગને તાજગી બખ્શી છે, રાતના સમયે આકાશમાં નજર ઉઠાવી જબુકતા તારાઓની ચાદરની ગોઠવણમાં ગુમ થઈને કુદરતની અનેરી ખૂબીઓની પ્રશંસામાં મસત થઈ જાય છે, મહોષ્યત ભરી એક નજર પોતાની ઔલાદ, સ્નેહીઓ ઉપર નાખીને તેમના દિલોની કદીઓને ખીલવી હે છે, તો ગજબભરી દ્રષ્ટિ નાખીને દુશ્મનને અકળાવી મૂકે છે ! એવા પણ નજરવાળા છે કે

તેમની આંખના એક ઈશારામાં કોઈની જાન લઈ લેવામાં આવે છે, તો એક ઈશારામાં ગરદન પરથી તલ્વાર હ્ઠી જાય છે ! નજરના કમાલો બેશુમાર છે. પણ ખરેખર આ નજરમાં આપણા માટે આખેરતમાં અમન કયાં છે ? અને બર્બાદી કયાં છે ? તે સમજી લેવું અતિ આવશ્યક છે. આજકાલ આંખને અવિકતર જહનમની કેડીઓ મેંચી જાય એવી જગાઓ પર ઢોડવવામાં આવી રહી છે. માટે આવો ! તમે તમારી જાતને આજાદ ન સમજો જો તમે મોમિન હોવ તો. અને તે રબ તાયાલા જે તમને તમારી મા કરતાંય વિશેષ ચાહનારો છે તેનાં તથા તે રસૂલે પાક ﷺ જે ઉમ્મતીને કદી પણ ન ભૂલ્યા તેમનાં ફર્માનો પરથી બોધ હાંસલ કરી સીધા માર્ગ આવી જાવ.

★ આંખનો ભચાનક ફિલ્નો ! ★

આજે પુરુષો ઔરતના ફિલનામાં ખૂબ જ જલ્દી ગુંચવાઈને પોતાની તથા સાથે કાંઈ કેટલાયની જિંદગીને જીવતે જીવત જહનમ બનાવી મૂકે છે. ૧૬ કે ૧૮ વરસનાં છોકરા-છોકરીઓ એક બીજા સાથે ભાગી જવાના બનાવો સામાન્ય થતા જાય છે. તો વળી કયાંક શાદી શુદ્ધા છે, બાળકો બાલિગ થવા આવ્યાં છીતાં કયાંક પુરુષ અન્યના લફરામાં પડે છે તો કયાંક સ્ત્રી ભાગી જાય છે ! અને બંને જહાનમાં ઈજજત આબરૂના કાંકરા કરી મૂકે છે. આ બધું શાદી થાય છે ? માણસે ઈજજતથી જીવવા માટે કુદરતે જે નીતિ નિયમો જે બંધારણ બનાવ્યું છે તે અમનો અમાનથી ભરપૂર છે તેને ત્યજનાર વ્યક્તિ ન ઘરનો રહે છે ન ઘાટનો. પશ્ચિમનું અનુકરણ માણસને જાનવર પ્રકૃતિનો વિકૃત માનવ બનાવી મૂકે છે, જેને હરામ શું ? હલાલ શું ? સૌ સરખુ લાગે છે !

દોસ્તો ! આપણે ઈમાનવાળા છીએ, અલહમુલિલ્હાહ ! આપણે અંગેજ ક્રોમને અનુસરીએ કે અલ્લાહ વ રસૂલ પશ્ચિમનું અનુસરીએ ? આવો ! આપણે ભલાઈ શામાં છે તે જોઈ લઈએ. રબ ફર્માવે છે : "રસૂલ તમને જે આપે તે લો અને જેનાથી રોકે રોકાઈ જાવ." (સ્વ. હ૨૨, ૫૮/૭)

★ રસૂલે પાક તરફથી જન્મનાની

ગમાનત ! ★

અલ્લાહના પ્યારા હબીબ ﷺ એ ફર્માવ્યુ કે, "જે

برک خواجات

شَجَسْ پُوَتَاَنِيِّ الْبَمْ تَهَا پُوَتَاَنِيِّ شَرْمَغَاهِنِيِّ الْبَمَانَتْ
آَأَپَےِ تَنَےِ ہُنْ جَنَنَتِنِيِّ الْبَمَانَتْ آَأَپَعْنْ ہُنْ۔”

(بُوَبَارِي، مُوسَلِم)

હજરત અબૂ સઈદ ખુદરી رضي الله عنه રિવાયત છે
કે નભી અકરમ صَلَّى اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَسَلَّمَ એ ફર્માવ્યું, “દુનિયા એક મીઠી
અને હરીભરી ચીજ છે, અને અલ્લાહ તમને એના પર
દુનિયાની લિજજતના જ્ઞાનશીન બનાવનાર છે. બસ !
તમે દુનિયાની રંગરેલીઓથી દૂર રહો અને સ્ત્રીઓના
કિંતનાથી બચો. તમારા કરતાં આગલી ઉમ્મત બની
ઈસ્રાઈલની પ્રથમ આજમાઈશ સ્ત્રીના થકી જ થઈ.”

(મુસ્લિમ, ઈન્ને માજહ)

★ સત્રીના ફિનનાથી પનાહ માગો ! ★

સ્ત્રીનો ફિન્ટનો કેટલો ભયાનક છે તેને સમજો !
આજે તો સ્ત્રીનો સ્ત્રી આજાઈના નામ પર રમકડાની
જેમ ઉપયોગ થઈ રહ્યો છે. સ્ત્રીને નગન, અધ્ય નગન કે
બનાવટી પ્રેમ વેરતી, હાસ્ય વેરતી કરીને ગ્રાહકોને
આકર્ષવા, ગ્રાહકોને ખુશ કરી નાણા રણી લેવા માટે તેનો
ઉપયોગ થઈ રહ્યો છે અને તેને આજાઈનું નામ
આપવામાં આવી રહ્યું છે. આ આજાઈ પાછળ
વ્યાપારિક હેતુ સાથે એયાશીનો હેતુ પણ છે. શું કોઈ
એવું પસંદ કરે છે કે તેની પત્ની કે મા, બહેન કે પુત્રી
પરાયા પુરુષો સાથે નખરાં કરતી, હાસ્ય વેરતી
છૂટછાટથી વર્તે ? જેનું જમીર જિંડા હશે તે હરગિઝ
એવું વિચારી પણ નહીં શકે. તો દોસ્તો ! ઈસ્લામી તાલીમ
શું છે કે, દરેક પરાયી સ્ત્રી જેનાથી તમારા નિકાહ નથી
થયા તે તમારા માટે મા બહેન સમાન છે, તેણીનું માન
રાખવામાં આવે, તેના પ્રતિ ખરાબ નજરો દોડાવવામાં
ન આવે, પણ સર્વ ઠકાણે ખાસ કરીને ટી.વી.ના પડઢા
પર સ્ત્રીને તેનું રૂપ, તેનાં અંગોને પ્રદર્શન કરતી દર્શાવી
લોકોને ગુનાહ તરફ ખેંચી લેવામાં આવે છે અને તે એવી
રીતે કે જોનારને ગુનાહનો એહસાસ પણ થતો નથી !
એટલા માટે સદા હુઅા કરવી જોઈએ કે
أَلَّا لَلَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ فَتْنَةِ النَّاسِ
મને સ્ત્રીના ફિનનાથી પનાહ આપ !”

ફર્માને નબવી તો છે કે, “જો કોઈ નામહરમ સ્ત્રી
પર અચાનક નજર પડી જાય તો તુરત નજર ફેરવી લો.”

(મુસ્લિમ, તિર્મિજી, અબૂ દાઉદ) જ્યારે અહીં તો હાલ
એ છે કે નજરોને પર સ્ત્રીના નજારા માટે છોડી દેવામાં
આવે છે અને નજર પર સ્ત્રીને જોવા શોધમાં રહે છે !

આજે કુર્બાન તથા હદીષની નહીં પણ ટી.વી.ની
તાલીમ પ્રમાણે લોકો ચાલી રહ્યા છે ! ઈસ્લામી તાલીમને
પીઠ પાછળ રાખી દીધી છે, અને ઘણી સ્ત્રીઓ
નર્તકીઓના, બેહદ્યા સ્ત્રીઓના અનુકરણમાં બેપર્દગી
અપનાવી પોતાના શાણગારનું પ્રદર્શન કરતી રહે છે અને
પહેરેલ કપડે નગન હોય તેવી જણાય છે અને પોતાના
અંગ પ્રદર્શનમાં આનંદ અનુભવી રહી છે, તેવી બહેનો
જાણી લે કે અલ્લાહ તચાલાના પ્યારા હબીબ صَلَّى اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَسَلَّمَ શું
ફર્માવે છે :-

“તે સ્ત્રીઓ જેઓ લિબાસ પહેરવા છતાં નગન રહે
છે, જે લટક મટક કરીને ચાલે છે અને જેઓ જીટની
ખાંધની જેમ ખભાઓને હલાવી હલાવીને નાજ તથા
અદાનો ઈઝહાર કરે છે તેઓ જન્નતમાં દાખલ થશે
નહીં, બલ્કે તેની ખુશ્યુ પણ સુંધી શકશે નહીં, જ્યારે કે
જન્નતની સુગંધ દૂર દૂર સુંધી ફેલાએલી હશે.” (મુસ્લિમ)

એકબીજા તરફ જોવાને આજે રમત સમજવામાં
આવે છે ! પણ હે લોકો ! સમજો ! અધર્મી લોકોનો
ખયાલોને ન અપનાવો બલ્કે આપણાને તો ઈસ્લામ જેવો
પવિત્ર મજહબ નસીબ થયો છે તો આપણું કામ
પાકીજગીનો ફેલાવો કરવું અને ગંદ્ધીને રોકવાનું છે, જો
આપણો જ ગંદ્ધીમાં પડ્યા રહીએ તો કેટલા અફસોસની
વાત કહેવાશે !

હુજૂરે અકરમ صَلَّى اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَسَلَّمَ એ નામરહમ મર્દો સમક્ષ
શશગાર સજ્જધજાને નખરાં કરનારી સ્ત્રીને કિયામતના
અંધકારની જેમ દર્શાવી છે. (મિશકાન) અને હુજૂર
صَلَّى اللّٰهُ عَلٰيْهِ وَسَلَّمَ એ ફર્માવ્યું, “લઅનત કરે અલ્લાહ નામહરમ
સ્ત્રીને જોવાવાળા પર અને એ જ પ્રમાણે નામહરમ
પુરુષને જોનારી સ્ત્રી પર.”

★ અધર્મીઓ જોવા ન જનો ! ★

કેટલાક અધર્મી ખયાલના લોકો એવું વિચારે છે કે
એકબીજાને રાજ ખુશીથી જોવામાં, મળવામાં, પ્રેમ
કરવામાં શું જાય છે ? માણસ પોતે પોતાનો મુખ્તાર છે,
સ્વેચ્છાએ જે ચાહે તે રીતે આનંદ માણી શકે છે !

ઈસ્લામમાં એના પર પાબંધી શા માટે છે ? ! દોસ્તો ! એ વાતને સમજવા માટે એક બાળકનું દ્રાઘાંત લઈ લો, સળગતા દીવાને જોઈને નાદાન બાળક તેના તરફ લપકે છે, ઘસડાઈને મહેનત કરીને દીવા સુધી પહોંચે છે કે બાળકની પ્રેમાળ મા તેને પકડીને ખસેડી લે છે, તો એ બાળક રડવા લાગે છે, એને ખોટુ લાગે છે કે મને શા માટે કેદ કરવામાં આવે છે ? ! એને ખખર નથી કે દુંગર દૂરથી રણ્યામણા જેવું છે, આ દીવાની જ્યોત પર હાથ લાગતાં મારો હાથ બળી જશે જેની પીડા અસહય હશે. તે જ પ્રમાણે નાદાન માણસ પોતાની નજરો તથા શરીરને આજાદ છોડી મૂકવા માગે છે પણ એની ભલાઈ એમાં નથી એ રબ જાણે છે જે પોતાના બંદાઓ પર મા બાપથી અધિક મહેરબાન છે, જેથી જ તે ફર્માવે છે :-

★ બદકારીથી બચવાનો કુર્ચાની નુસ્ખો ! ★

કુર્ચાન મજાદ, સૂરાએ નૂર, આ. ૩૦-૩૧માં ઈશ્વરાદ છે : “હે નબી ! **મુખુલુ** મોમિન મર્દોને હુકમ આપો કે પોતાની નજરો સંભાળીને (નીચી) રાખે અને પોતાની શર્મગાહોની રક્ષા કરે. આ તેમના માટે અધિક પાકીજા તરીકો છે, બેશક ! તેઓ જે કરે છે તેનાથી અલ્લાહ બાખબર છે અને હે નબી ! **મુખુલુ** મોમિન ઔરતોને હુકમ આપો કે પોતાની નજરોને સંભાળીને (નીચી) રાખે અને પોતાની પાકદામનીની હિફાજત કરે અને પોતાનો સાજ શાંતાર ન દેખાડે પણ એટલુ જે જાહેર છે.”

બદકારી તથા વ્યભિચારની બુરાઈથી બચવા માટે અલ્લાહ પાકે કેટલો ઘારો, આસાન અને મજબૂત નુસ્ખો બતાવી દીધો કે જ્યારે આંખ ગૈર ઔરત કે ગૈર મર્દની પ્રતિ ઉઠો નહીં તો ફિનાનો સવાલ જ નથી ઉઠતો. સર્વ ખરાબીઓ તો પર સ્ત્રી કે પુરુષને ધૂરવામાંથી જે ઉપસ્થિત થાય છે.

જે લોકો મનમાની કરવામાં માને છે તેનાં ખરાબ પરિણામો પણ રોજબરોજ સમાચાર પત્રોમાં જોવા મળે છે. નિકાહના પવિત્ર બંધન વિના થતા સંબંધોના પરિણામોનો ભોગ બનેલ સ્ત્રીઓની સ્થિતિ ન કહેવાય અને ન સહેવાય જેવી હોય છે. એટલા જ માટે ઈસ્લામે એવા સંબંધ ઉપસ્થિત થવા ન પામે માટે જ નજરો પર પ્રતિબંધ લગાડી દીધો.

કેટલાક “જવાની દીવાની”ના સૂત્રને અપનાવી, જવાનીના નશામાં ખરાબ માર્ગે વહી જાય છે પણ જવાંમદી તો એમાં છે કે જો નજર ગૈર પર ઉઠવા ચાહે તો તેને રોકવામાં આવે, એવા તકાજાનો સામનો કરવામાં આવે અને એનાથી બચવાની શક્ય તે કોશિશ કરવામાં આવે. પછી જુઓ હિલમાં કેવું નૂર ઝગમગી ઉઠે છે. હદીષ શરીફમાં છે કે, “નિગાહને રોકવાથી ઈમાનની મીઠાશ નસીબ થાય છે.” અને તક્કવાનો કમાલ એ જ છે કે આ પ્રકારની બદનજરારીની વાંદનાઓનો અડગતાથી સામનો કરવામાં આવે.

લોકો આ ગુનાહને ખૂબ જ મામૂલી સમજે છે પણ હકીકતમાં આ ઘણો જ ગંભીર જુમ્બ છે. એની એક ખરાબી તો એ છે કે એનાથી (પર સ્ત્રીને નજરોથી તાકવાથી) માણસ કદી સૌર નથી થતો. બીજી ખરાબી એ કે વ્યભિચારનું એ પ્રથમ પગથિયું છે. પ્રથમ આંખોથી વ્યભિચાર શરૂ થાય છે. નજર પછી પ્રગતિ કરતાં કરતાં માણસ આગળ વધતો જાય છે. છેવટે પરિણામ અતિ ભયાનક આવે છે કે વ્યભિચારની ઊંડી અંધારી ગર્તામાં ગબડીને બંને જહાનની તારાજી વહોરી બેસે છે.

★ મોબાઈલ પર ગંદી ફિલ્મો જોવાનો અંજામ ★

વર્તમાનયુગમાં ટેકનોલોજીની પ્રગતિના દુરૂપયોગ રૂપે ગંદી વેબ સાઈટો નેટ થકી મોબાઈલમાં ઓપન કરીને જિનાનાં ગંદા વ્યભિચારનાં દશ્યો જોવાનો ચસ્કો નાની વયના બાળકોથી લઈને આધીડો બલકે વૃદ્ધો બલકે ક્યાંક કહેવાતા દીનદારો પણ એમાં સપણાતા જોવા મળી રહ્યા છે ! જેનાથી માણસોમાં ઉતેજના પેદા થાય છે અને એના જ લીધે જિનાના તથા બળાત્કાર, ગેગ રેપ જેવા બનાવો રોજ બરોજ બનતા જઈ રહ્યા છે. એ ગંદી વેબ સાઈટો પર કોઈ પ્રતિબંધની વાત પણ નથી કરતું બલકે બળાત્કારનો બનાવ બને, દુષ્કર્મ થાય પછી હત્યા થાય ત્યારે ગુનેગારો પર એશકન લેવા રેલીઓ નીકળે છે. પણ અસલ મૂળ ગંદી વેબસાઈટો પર જ પાંદી લગાડવાની ડિમાન્ડ કેમ નથી થતી ! આંખના જિનાથી વધીને માણસ કેટલી ભયાનક બર્બાદીમાં પડી જાય છે

તે આપણે દુનિયાભરમાં જોઈ અનુભવી રહ્યા છીએ.
ગવર્નરમેન્ટે એ વેબ સાઈટો પર પાબંધી મૂકવી જોઈએ.

★ કાફિરો જેવા વિચારો ન બનાવો ! ★

હે લોકો ! તમે મુસ્લિમાન છો ! તમે ઈમાનવાળા છો ! તમે દુનિયાની જાહેરી પ્રગતિના પ્રભાવ હેઠળ આવીને અંજાઈ ન જાવ ! તમે આધુનિક યુગથી અંજાઈને તેને એડવાન્સ યુગ ગણી અને વિચારશો કે દુનિયા કેટલી આગળ વધી ગઈ અને હજુ આપણે રૂઢી ચુસ્ત બનીને રહીએ તે કેમ ચાલે ?! એવું વિચારીને શરીરઅતની સીમાઓને તોડી કાફિરોની દેખા દેખી ટી.વી.ના કે મોબાઈલના દીવાના બનીને છૂટછાટવાળી જિંદગી અપનાવશો તો આખેરતમાં કડક શિક્ષાઓનો સામનો કરવો પડશે. કુર્અન ફર્માવે છે કે, “પર સ્ત્રીને ન જુઓ, ન જાંકો !” “પરાયા મર્દોથી પદ્દો કરો !” અને આજનો કહેવાતો મુસ્લિમાન વિચારે કે, “અરે ! ૨૧મી સદીમાં આપણે આવી ગયા ! દુનિયા કયાંથી કયાં પહોંચી ગઈ અને આપણે પર્દાની ફિકરમાં રહીએ ? ! પર પુરુષો સાથે લચ્છેદાર મજાની મેહફિલો ગૈર કૌમની સ્ત્રીઓ માણે અને આપણે પર્દામાં રહેવાનું ?!” તો વિચારો કે તમારું કુર્અન પર ઈમાન કયાં રહ્યું ?! અને શું તમે તમારી બુદ્ધિને કુર્અન હદીષ કરતાં ઉચ્ચ સમજો છો ?! એ કાફિરાના ખ્યાલ છે કે **Beauty is only to see, not to touch** ! શું કોઈ પોતાની માં કે બાળેન માટે આવું વાક્ય બોલી રજા આપણે ?! આજે કોલેજોમાં પ્લાસ્ટિક જેવાં પારદર્શક કપડાંમાં તથા અર્ધનગન દશામાં બેહેયા છોકરીઓ આવે છે, તેનો વિરોધ અમુક લોકોએ કર્યો તો અંગેજમાં ઉપર મુજબનો બેશરમ જવાબ આપવામાં આવ્યો જે અખબારોમાં છપાયો હતો, જ્યારે કે **Not to touch** કહેનારા કયારે કુમળી કળીઓને વિખેરી નાખે છે તે ખબર પણ પડતી નથી અને સર્વ ભોગવવાનું તે નાદાન સ્ત્રીઓના ભાગે જ આવે છે, તેણીનાં કુટુંબીજનોના ભાગે આવે છે. માટે જ ઈસ્લામે પાયામાંથી જ વ્યભિચારને દૂર કરવા માટે નજર પર પાબંધી મૂકી કે **Don't see** ! અને ઓરતોને પર્દામાં રહેવાનો અને અંગોને જહેર ન કરવાનો હુકમ આપ્યો છે.

★ તાક ઝાંક કરનારી આંખ ફોડી નાખવાને પાત્ર છે ★

પર સ્ત્રીઓ પર તાક ઝાંક કરનારાઓને ચેતવણી માટે નીચેની હદીષો પૂરતી છે :-

(૧) જે શખ્સ કોઈ પર સ્ત્રી (નામહરમ)ની ખૂબસૂરતીની જગાઓએ વાસનાની નજર ફેંકશે તેની આંખોમાં કૃયામતના દિવસે પીગાળેલું સીસુ રેડવામાં આવશે.

(૨) આપ **સ્ટ્રોક્સ**એ ફર્માવ્યું, “જો કોઈ શખ્સ તારા ઘરમાં જાંકે અને તું લાકડી મારીને તેની આંખ ફોડી નાખે તો કાંઈ ગુનોહ નથી.” મતલબ કે એ આંખ ફોડી કાઢવાને લાયક છે જે નામહરમ સ્ત્રીઓને જાંકતી રહે છે. (અરે ! સ્ત્રી તો સ્ત્રી છે પણ નજર કયાં કયાં સાચવવાની છે તે પણ જાણી લો. હુઝૂર **સ્ટ્રોક્સ**એ કોઈનો પત્ર પણ તેની રજા વિના વાંચવાની ના પાડી છે ફર્માવ્યું, “જેણે પોતાના ભાઈની ઈજાજત વિના તેના પત્ર પર નજર નાખી તે જાણો કે આગમાં જાંકયો.” માટે આ વાત પણ ધ્યાનમાં રાખશો. એટલે કે આ કુન્ય પણ નાજાઈજ અને જહન્નમમાં લઈ જનારું છે.)

આપ સરકારે દો જહાં **સ્ટ્રોક્સ**નો નિયમ હતો કે જ્યારે કોઈના ઘરમાં તશરીફ લઈ જતા તો દરવાજાની ઓઠમાં એક બાજુ ખસીને ઉભા રહેતા અને અલગ અલગ ગાળામાં ત્રણ વખત દરવાળાંઓ પર સલામ મોકલતા. પછી જો કોઈ બોલાવી લેતું અથવા સ્વાગત માટે બહાર આવી જતું તો તેના ઘરમાં જતા અથવા બહારથી મળી લેતા. પરંતુ જો ત્રણવાર સલામ કરવા છતાં પણ કોઈ જવાબ ન મળતો તો પાછા ચાલ્યા આવતા, ન દરવાજો ખટખટાવતા, ન ત્યાં ઉભા રહેતા, ન ખોલવાનો આગ્રહ કરતા.

★ આંખ શા માટે બનાવી છે ? ! ★

કેટલાક અક્કલના આંધળા સવાલ કરી બેસે છે કે, “તો પછી આ આંખોને શું કરવાની ? દુનિયાની મજા માણવા, રંગીન નજારા જોવા માટે તો આ આંખો મળી છે !” તેમને અમારો જવાબ છે કે હાથને સ્પર્શ કરવા માટે જ આપ્યા છે તેનાથી આગને કેમ પકડતા નથી !

જલ્ભ ચાખવા માટે જ આપી છે તેનાથી સાઈનાઈડ (ઝેર) કેમ ચાખતા નથી ! કેમ કે એમાં તમારું નુકસાન છે કે મૌત છે. એ જ પ્રમાણો તમને ભલે મીઠ લાગે પણ આંખોને પર સ્ત્રીની સુંદરતા જોવા લગાડી દેવી એ પણ એક પ્રકારનું મીઠ જહેર છે જે તમારા દિલને મુર્દા કરી મૂકે છે, અને પછી તમામ બુરાઈઓના તમને શિકાર બનાવી તમને જહનમનું બળતણ ઠરાવી દે છે. તમને સમજાય કે ન સમજાય પણ જોણે સૌને સમજ અતા કરી, આંખ અતા કરી, હાથ, પગ, કાન, બુદ્ધિ... સર્વ કાંઈ અતા કર્યું તે જ માલિક તથા ખાલિક રબ તથાલા તથા જેમના વસીલાથી સર્વ કાંઈ મળ્યું તે રબના મહબૂબ જીજાની રોકે તેમાં અગણિત ભલાઈઓ દુનિયા તથા આખેરતની હોય છે એવું એક મુસલમાને તો સમજવું જ જોઈએ, અને પછી તેનાથી રોકાઈ જવું જોઈએ.

આપણી સમક્ષ દુનિયાના કેટલાય દાખલા મૌજૂદ છે જેને જોઈને આપણે સબક લેવો જોઈએ કે જે રબે આપણને દરેક જાતની શક્તિ આપી છે તેનો શુક અદા કરવો જોઈએ, અને શુક અદા કરવાની રીત એ છે કે તેના કહ્યા પ્રમાણો ચાલવું અને નાશુકી તેને કહેવાશે કે તેના ફર્માનોથી વિમુખ જવામાં આવે. સાંભળો !

આપણો જોઈએ છીએ કે એક માણસ સાજો સમો હતો ને અચાનક તેની કિડની ફેઈલ થઈ ગઈ ! હવે તે ડાયાલિસિસ ઉપર દિવસો કાઢે છે, કશા કામનો રહ્યો નથી, કેવળ જીવે છે અને તે પણ મહીને હજારોના ખર્ચા ડાયાલિસિસ કરાવવા માટે દવાખાનાંઓમાં કરે છે. બોલો ! તમે જો તંહુરસ્ત છો તો એ અલ્લાહનું તમારા પર એહેસાન નથી ? ! છતાં તમે તેની નાફર્માની કરો છો ? ! શરમાવ !

એક માણસ કરોડો રૂપિયાના ઢગલા પર બેઠો છે, આંખો મીંચીને ઘન દૌલત વાપરી મોજ મજા કરે છે, અચાનક તેને ડાયાબિટિશ થઈ ગયું ! તો તેણે હજારો પાંદીઓ પાડવી પડે છે, આ નહીં ખાવાનું તે નહીં ખાવાનું ! શરીર શીથિલ થઈ જાય છે. ત્યારે કેમ નથી કોઈ કહેતુ કે મોહું ખાવા માટે છે તો એને કેમ મજાનાં ભોજનોથી રોકવામાં આવી રહ્યો છે ? ! વળી કોઈને અકસ્માત થયો અને ‘કૌમા’માં સરી પડ્યો, વરસો થયાં

ઇતાં હજ કૌમા”માં જ છે, હોશમાં જ નથી આવતો ! હજારો નહીં લાખોએ ખર્ચ પહોંચ્યો, ફર જ નથી પડતો ! વળી કોઈનું અકસ્માતે દિમાગ સુન થઈ જાય છે, તો વળી કોઈની આંખો જવાબ આપી દે છે. દોસ્તો ! દુનિયાની ચીજે પર ચિંતન કરશો તો આપણે અલ્લાહની નેઅમતોનો શુક કર્ય રીતે અદા કરવો તે પ્રશ્ન બની જશે ! એટલી નેઅમતો આપણને મળી છે. અને કોઈની પાસે કાંઈ પણ ન હોય છતાં ‘ઈમાન’ની જે નેઅમત આપણને મળી છે, તેની તથા તેના પ્યારા મહબૂબ જીજાની મહોભિત નસીબ થઈ છે, તેનું કોઈ મૂલ્ય તમે આંકી શકો છો ? આ તે ચીજ છે જેના વિના તમે યકૃતન હમેશાંની જહનમનાં બળતણ બની જાવ ! તો આપણે સમજવું જોઈએ કે આ ફાની દુનિયાની કણિક લિજજતો ખાતર ખુદાના નાશુકા બંદા બની આખેરતની તખાહી શા માટે વહોરીએ ? !

આવો મૂળ વિષય પર આવીએ. મિર્જા મજહર જાન જાનાં જીજાની એ ‘તફસીરે મજહરી’માં એક પ્રસંગ વર્ણાચાર્યો છે કે, “એક સ્ત્રીએ કાગીની અદાલતમાં દાવો મૂક્યો કે મારા પતિએ બીજી શાદી કરી લીધી છે.” કાગીએ કહું, “આ કોઈ જુર્મ નથી.” સ્ત્રીએ કહું, ‘કાગી સાહબ ! મને શરમ નડે છે, નહીં તો હું મારા ચહેરેથી પદ્દો હટાવું અને તમે જુઓ કે મારાથી વધીને કોઈ સ્ત્રી સુંદર હોશ નહીં ! છતાં એ બીજી શાદી કરે છે.”

ત્યાં હજર રહેલ એક બુજુર્ગ માણસે જ્યારે સ્ત્રીની આ વાત સાંભળી તો બેહોશ થઈ ગયા. હોશમાં આવતાં કાગીએ પૂછ્યું, “તમને શું થયું ?!” તો આરિફે કહું, જ્યારે સ્ત્રીએ એ વાત કહી, ત્યારે ગયબથી (અલ્લાહ તરફથી) અવાજ આવ્યો, “સાંભળ્યું તમે ! સ્ત્રી શું કહે છે ? કસમ છે મારી અજમતો જલાલની ! જો હું પદ્દો હટાવી લઈ તો તમે જુઓ કે મારી જાત કેટલી અજમત તથા જલાલવાળી છે ! છતાં તમે અન્યો પ્રતિ ધ્યાનિત થાવ છો !”

હદીષ શરીફમાં છે, (જન્નતમાં) અલ્લાહ તેમની તરફ જોશે અને તેઓ અલ્લાહની તરફ જોશે. પછી જ્યાં સુધી અલ્લાહ તેમનાથી પદ્દો ફર્માવશે નહીં ત્યાં સુધી તેઓ જન્નતની અન્ય કોઈ નેઅમતની પ્રતિ ધ્યાન આપશે નહીં અને તેના પ્રતિ જોતા રહેશે.”

(ઇને માજહમાં હજરત આબિરથી)

મુસ્લિમ અને તિર્મિજીમાં હજરત સુહેબ رضي الله عنه ની રિવાયત છે કે હુઝૂર નભીયે અકરમ رضي الله عنه એ ફીમાવ્યું, “જ્યારે જન્તું લોકો જન્તમાં દાખલ થઈ જશે તો અલ્લાહ તથાલા તેમને પૂછશે કે શું તમે ચાહો છો કે હું તમોને કાંઈક અવિક આપું ? ! તેઓ અર્જ કરશે, શું તે અમારા ચહેરા રોશન નથી કર્યા ? ! શું તે અમને જન્તમાં દાખલ નથી કર્યા અને જહનમથી નથી બચાવ્યા ? ! તેના પર અલ્લાહ તથાલા પર્દો હટાવશે અને તે લોકોને જે કાંઈ ઈનામો મળ્યા હતાં તેમાંથી કોઈ ઈનામ પણ તેમને એનાથી વિશેષ પ્રિય ન હશે કે તેઓ પોતાના રખના દીદારથી મુશર્ફ થાય.

પરંતુ જન્તમાં આપણો આ આંખો વડે અલ્લાહ પાકને જોઈશું નહીં જેવી રીતે આપણે દુનિયાની દરેક ચીજને જોઈએ છીએ, બલ્કે ત્યાં કોઈ એવી કેફિયત હશે જે આપણી સમજ બહારની ચીજ છે અને ન તેની કલ્પના કરી શકીએ છીએ. ઐર ! એ જે પણ કેફિયત હશે, અલ્લાહનો દીદાર જન્તું ન મયસ્સર થશે.

દોસ્તો ! રિવાયતોમાં છે કે, “જો જન્તું હૂરનો દુપણો દુનિયાવાળાઓ સમક્ષ જાહેર થઈ જાય તો તેને જોઈને લોકો પાગલ બની જાય.” તો એ હૂરની સુંદરતા કેવી હશે ? ! એ હૂરો જન્તમાં હશે તેના તરફ પણ જન્તું ધ્યાન કરશે નહીં જ્યારે કે અલ્લાહ તથાલાનો દીદાર નસીબ થશે ! માટે આ આંખોનો જો સહી ઈસ્તે માલ થશે તો જ જન્ત મયસ્સર થશે અને જન્તું હૂરો, અન્ય નેઅમતો બલ્કે અલ્લાહ તથાલાનો દીદારની તમના હોય તો જ્યારે ફેશનેબલ સ્રીઓ આકર્ષક રીતે અંગ પ્રદર્શન કરી તમને દાવતે નજારા આપે તો તમે જમાલે ખુદાવંદીને ખ્યાલમાં લાવીને તમારી નજરોને બચાવી લો.

આ આંખો અલ્લાહ તથાલાના પ્યારા મહબૂબ رضي الله عنه ના દીદાર માટે છે. કબરમાં ગ્રીજો સવાલ થશે ત્યાં હુઝૂર رضي الله عنهનો દીદાર મયસ્સર થશે, ઉપરાંત હશે માં, મીજાન પર, હૌઝે કૌષર પર હુઝૂર رضي الله عنه નજરે કરમ ચાહતા હોઉં તો તમારી નજરોની હિફાજતની જમાનત લઈ લો તો રસૂલે કરીમ صلوات الله عليه وآله وسلام તમારા માટે જન્તું જામીન થશે. દુનિયાની ક્ષણિક

લિજજતના લટટુ બનીને આખેરતની હમેશાંની નેઅમતોથી શા માટે મેહરુમ થાવ છો ? !

આ આંખ મા બાપના દીદાર કરવા માટે છે. સૈયદના હજરત ઈબે અખ્બાસ رضي الله عنه થી રિવાયત છે કે તાજદારે મદીના હુઝૂર رضي الله عنه ઈશ્વાદ ફર્માવ્યો, “મા બાપ સાથે સદ્વર્તાવ કરનારા જ્યારે પણ રહમતની નજર વડે તેમને જુએ તો અલ્લાહ તથાલા દરેક વખતે જોવાના બદલામાં એક મકબૂલ હજજનો સવાબ અતા ફર્માવે છે. સહાબાએ કિરામ رضي الله عنه અનુષ્ઠાન અનુષ્ઠાન એ અર્જ કરી, જો દરરોજ ૧૦૦ વખત એ પ્રમાણે જોવામાં આવે તો ? ! ફર્માવ્યું, અલ્લાહ તથાલા ઘણો જ મહાન તથા ઘણો જ પાક છે.”

મહોબ્બતની નજરે મા બાપના ચહેરાને જોવું સવાબ, કા'બા શરીરને જોવું સવાબ, કોઈ મુસ્લિમાન ભાઈને જોઈ તેના તરફ પ્રેમપૂર્વક સિમત કરવું, તેમના દિલને બુશ કરી દેવું સવાબ, આંખ વડે કુર્ચાને પાકને જોવું સવાબ, હુઝૂર નભી કરીમ رضي الله عنه રોજાએ પાકના દીદાર કરવા, ગુંબદે બદરાને મહોબ્બતની નજરે જોવું બંને જહાનની ભલાઈનો સબબ છે. ઉલમાએ કિરામ વ મશાઈએ એજામના દીદાર કરવા સવાબનું કામ છે.

દુનિયા આખેરતનો નમૂનો છે. આ દુનિયાનાં દરશો જોઈને આખેરતને સુધારવા ઈશ્વત પકડવી, બોધ ગ્રહણ કરવો જોઈએ. માણસ જો ચિંતનપૂર્વક દુનિયાને જોતો રહે તો હર પલ તેને આખેરતની ફિકર પડશે અને તે પોતાની આખેરત સમારવા શરીરાતનો પાબંદ બનશે. દા. ત. જો કોઈ વાહનધારી ટ્રાફિક સિંગલને ગણકાર્ય વિના રેડ લાઈટમાં પણ રોડ કોસ કરવા જશે તો તુરત જ ટ્રાફિક પોલીસ દંડ ફટકારશે. આપણો જોઈએ છીએ કે ત્યાં રેડ લાઈટ થતાં જ સર્વ વાહનોને બ્રેક લાગી જાય છે ! તો કાનૂને ખુદાવંદી શું કોઈ મામૂલી ચીજ છે કે તેને તોડવામાં જરાય ખચ્યકાર લોકો નથી અનુભવતા ! નમાજ, રોજા તથી દેનારને ભયાનક શિક્ષાઓ થશે જેના સંબંધે કુર્ચાન, હદ્દિષ્માં અથળક આયતો, હદ્દીષો ચેતવણી આપતી આવેલી છે, તો શું એ આયતો અમસી જ છે ? ! એને નહીં જ ગણકારવાની ! તો તમે પોતાને કયા મોઢે આશીકે રસૂલ અને ગુલામે નભી અને ઈસ્લામના દીવાના કહો

છો ? ! જરા દિલને પૂછો ! ગુનાહ લખનાર ફરિશ્તો
તમારી સેકડે સેકડને નોંધી રહેલ છે, તો શું એના પર
તમારું ઈમાન નથી ? !

સાંભળો ! કેટલાક લોકો તીરથી નજરે, ચુપકે ચુપકે,
લોકોથી છુપાઈને કે કાળા ચશ્મા પહેરીને ગૈર મહરમ
ઓરતોની યુવાનીને તાકે છે, વળી કેટલા તો એટલા
બેશરમ થઈ ચૂક્યા છે કે ચૌરે ચૌટે ટોળકીઓમાં બેસી
આવતી જતી સ્ત્રીઓને તાકતા રહીને બિભન્સ શઘડો
બોલીને ચેનચાળા પણ કરતા હોય છે. અલ્લાહ આ બધું
જોઈ રહ્યો છે એ અને તમારા જુમોની સજી તમને મળશે
એ વાત ભૂલશો નહીં. સમજુ લો ! આવી મેહફિલોમાં
બેસીને તમે તમારી આંખોમાં જહન્નમની આગ ભરી
રહ્યા છો તેનો ખ્યાલ રાખશો.

★ ગુનાહને આજે આવશ્યક ચીજ સમજવામાં આવે છે ! ★

હે મોભિનો ! સાંભળો ! અમને ટી.વી.નો કોઈ એવો
પડદો દર્શાવો જેના પર સ્ત્રી ન આવતી હોય !
પિકચરો-સિરિયલોની વાત નહીં પણ ન્યૂઝિલાન્ડમાં પણ સ્ત્રી
બની ઠનીને આવે, એડવર્ટાઈઝોમાં અર્ધ નજન સ્ત્રીઓ
નખરાં દર્શાવતી આવે, કિકેટના મેદાનમાં કેમેરા સ્ત્રીઓ
પર ફેરવીને દર્શાવાય, હુદ્દ તો એ કે કદીક નજન થઈને
મેદાનમાં દોડતી સ્ત્રીઓ પણ પડદા પર બતાવાય છે !
અને હવે તો મેદાનમાં "ચિયર્સ ગર્લ્સ" એ જ ધંધો કરે
છે ! અને વિવિધ બિભન્સ ચેનલોનો તો રાફડો ફાટી
નીકળ્યો છે કે માણસના દિલો દિમાગને બેકરાર કરી
મૂકીને ગુનાહો તરફ દોરી જાય છે. કહેવાતા શરીફ
ઘરાનાની ઓરતો પુરુષો આ જોઈને નાલાયક બની આડા
ધંધા કરવા મંડી જાય છે, તેવાં અસંખ્ય દ્રષ્ટાંતો તમને
જોવા મળશે. શરાફત અને ખાનદાની જાણો કે મરી
પરવારી છે. જે આધેડો, વૃદ્ધો, વૃદ્ધાઓ અને સ્ત્રીઓ
કદી ઘરની બહાર નથી નીકળી, સિનેમા હોલમાં નથી
ગઈ, પણ ઘરમાં ટી. વી. આવ્યું ને ૨૪ કલાક પિકચરો,
સિરિયલોની ધૂમ મંચી ગઈ ! અને હવે મોભાઈલે તો
સત્યાનાશ વાળ્યું છે ! તો બતાવો શરાફત ત્યાં ટકશો
ખરી ? તમે ઘરમાં આગ લગાડો છતાં તેની આંચથી તમે
બચેલા રહો, એ શક્ય છે ખરું ? !

આ ટી. વી. તથા મોભાઈલ એવી બલા છે કે શરીફ
કહેવાતા લોકોમાંથી પણ માન, સ્વમાન, શરમ, હ્યા,
શરાફત, ખુદારી જાણો મરી પરવારવા લાગી છે. કેટલાક
કહે છે કે અમારે ત્યાં તો ટી. વી. ન જોવામાં આવે તો
દિમાગ ખરાબ થઈ જાય ! ટાઈમ પાસ કરવા માટે તેને
જીવું જ પડે ! હવે એ અનિવાર્ય ચીજ થઈ ગઈ ! એટલે
કે આ આંખોથી ગુનાહ કરીને જ જીવવું શક્ય રહ્યું !
દોસ્તો ! આજે એ પરિસ્થિતિ એટલા માટે છે કે આપણે
ઈમાન તથા ઈસ્લામની, શરીઅતની કદર નથી કરી. જો
પ્રથમથી જ શરીઅતની પાંબંદી હોત તો મુસલમાનની
એક પેહચાન રહેત કે આવા ગુનાહિત કામો તે ન જ
કરી શકે. પણ રહ્યા મુસલમાન અને અનુકરણ કાફિરોનું
કર્યું, જેથી હવે પોતે લાયાર બની રહ્યા છે ! જતા દહાડે
એવી સ્થિતિ પણ આવી શકે કે ભાઈ ! આ તરફ માહોલ
જ એવો છે કે આડા સંબંધો સામાન્ય થઈ ગયા છે,
વિભિન્ન તો આમ છે, એટલે અમે શું કરીએ ? સર્વ
સ્ત્રીઓ અર્ધ નજન જ ફરે છે તો તેમાં આપણી સ્ત્રીઓને
એવી જ ફરવા દેવી પડે ! જો આ પ્રમાણે ગુનાહો સામે
શરણાગતી સ્વીકારી લઈએ તો જતા દહાડે એવું પણ
જોવા મળો કે ભાઈ ! બસ ! અહીં તો સૌ આજાદ છે
મોજ મજા જેને જેમ ફાવે તેમ કરે ! કોઈ રોકી ન શકે.
મુસલમાનનાં છોકરાં છોકરી ગમે તે કોમની સાથે મેરેજ
કરી લે, બસ ! મનમાં આવે તેમ કરે ! કાંઈ જ કરી ન
શકીએ ! તો બતાવો ! આ જિંદગીનો મતલબ શો ? જ્યાં
ગુનાહોની શરણાગતી સ્વીકારવી પડે, જ્યાં ગમે તે કાફિર
સાથે તમારી ઔલાદ થઈ જાય ત્યાં કયા લાભ ખાતર
રહેવું ?? કેવળ અને કેવળ હુનિયવી સુખ સગવડો
મેળવવા ?? કે બીજુ કાંઈ ?? અને જો એમ જ હોય તો
આખેરત પરનું તમારું ઈમાન કયાં ગયું ? શું તમે
હુનિયાને, હુનિયાની મજાઓને, સગવડોને આખેરત
કરતાં વિશેષ જાણી લીધી ? ! નહીં, દોસ્તો ! એવું નથી !
મુસલમાન જ્યારે ઈમાનનું ઈસ્લામનું આખેરતનું સાથે
જ મહત્વ સમજે તો ખુદા વ રસૂલના ફર્માન સામે આ
પ્રમાણે ગરદન જુકાવી દે છે. સાંભળો :-

★ ઈમાનવાળા તે આનુનુ નામ ! ★

કહેવાય છે કે દારૂની લત કદાચ જ છૂટે ! દારૂની
આદતવાળા ખુલાર થઈ જાય પણ આદત છોડતા નથી !

પણ અરબસ્તાનમાં દારુની એવી આદતોવાળા હતા કે ખૂબ જ દારુ પીતા એટલે સુધી કે દારુની હોજોમાં નણીઓ મૂકીને ઘરાઈ ઘરાઈને પીતા હતા. પણ જ્યારે દારુના હરામ હોવાનો હુકમ આવ્યો અને એવાન કરવામાં આવ્યું કે, દારુને અલ્લાહે હરામ કર્યો છે, તો તે જ ક્ષણે જે લોકોના હાથમાં દારુના જમ હતા તેને ત્યાંથી જ છોડી દીધા, દારુના મટકાંઓ ફોડી નાખવામાં આવ્યાં અને ગલીઓમાં દારુની નદીઓ વહેવા લાગી ! બસ ! અલ્લાહ પાકનો હુકમ થયો, રસૂલે કરીમ ﷺ એ જણાવી દીદું, વાત ખતમ ! એટલે સુધી કે દારુના માટે વપરાતાં વાસણો પણ વાપરવામાં આવતાં ન હતાં. કોઈએ લાચારી નથી દર્શાવી કે, યા રસૂલલ્લાહ ! ﷺ અમે આટલાં વરસોથી દારુના આઠી છીએ ! હવે અચાનક કેમ કરીને છોડીએ ? ! નહીં ! એ ઈમાનવાળા હતા કે સરકાર ﷺ ના ફર્માન પર જાન કુર્બાન કરી આપવા તત્પર રહેતા.

હજરત અબુલ્લાહ ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ થી રિવાયત છે કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ એક શાખસના હાથમાં સોનાની અંગૂઠી (વીટી) જોઈ. આપે તેને કાઢીને ફંકી દીધી અને ફર્માવ્યું કે તમારામાંથી કોઈ એવું ઈચ્છે છે કે આગનો અંગારો પોતાના હાથમાં નાખે ? ! રસૂલુલ્લાહ ﷺ ના તશરીફ લઈ ગયા બાદ તે શાખસને કોઈકે કહું કે, તું તારી (સોનાની) વીટી લઈ લે અને વેચીને તેનાથી ફણદો ઉદાવ ! તેણે જવાબ આપ્યો, નહીં ! અલ્લાહની કૃસમ ! હું તેને કદાપિ લઈશ નહીં ! જ્યારે રસૂલે ખુદા ﷺ એ તેને ફંકી દીધી છે તો હું તેને કદાપિ લઈશ નહીં. (મિશકાત) આજ સોનાની વીટી, ચેઈનને પહેરવી કહેવાતા આશિકે રસૂલ ભાઈઓએ ફેશન રૂપે અપનાવેલ છે ! અફ્સોસ !

આ ઈમાનવાળા હતા ! આ આશિકે રસૂલ હતા ! કે ફર્માને રસૂલ પર જ તેમની નજર રહેતી અને તેના પર મરી ઝીટવાનો જજબો તેમનામાં હતો. આજે આપણો શો હાલ છે ? દુનિયવી નુકસાન દેખાશે ત્યાંથી હટી જશે, અને દીનનું ગમે તેવું નુકસાન થતું હશે પણ

દુનિયવી લાભો ત્યાં હશે તો ત્યાં જ જમી જશે. મૌલા કરીમ દરેકને સાચી સમજ આપે. આમીન.

આવા તો અસંખ્ય પ્રસંગો દીનના માટે સર્વસ્વ કુર્બાન કરવાના છે. તેઓ કેવળ ‘અબાની આશિકે રસૂલ’ ન હતા પણ ‘હફ્ટીકી આશિકે રસૂલ’ હતા. ખુદા વ રસૂલની રજા તથા ખુશી માટે ત્યાગભાવનાનું એક વધુ દ્રષ્ટાંત જોઈ લો :-

જે દિવસે હુઝૂર ﷺ જંગ માટે તખુક ગયા ત્યારે હજરત અબુલ્લાહ બિન ઐષમા ﷺ પોતાના ઘરે આવ્યા. તેમની બે સુંદર, ખૂબસૂરત પત્નીઓ હતી જે મણે તે દિવસે ખસના પડદાને પાણીમાં રાખીને એનાથી ઘણું જ સારું પાથરણું બનાવ્યું, પછી એના પર અબુલ્લાહના માટે ઘણું જ સારું અને સ્વાદિષ્ટ ખાવા બનાવી રજૂ કર્યું. જેવી હજરત અબુલ્લાહે આ ખાવાની ચીજો જોઈ તો કહું, સુષ્ણાનલ્લાહ ! એ રસૂલુલ્લાહ ﷺ જે મને પરવરદિગારે આલમે પહેલાં તથા બાદમાં ગુનાહોથી મેહકૂજ રાખ્યા, તે તો આ સખત ગરમીની અંતુમાં કાફિરોની સાથે લડાઈના માટે તશરીફ લઈ જાય ! અને અબુલ્લાહ ! તુ રંગબેરંગી ખાવાથી ઘરાઈને આ પત્નીઓ સાથે સંભોગ કરે ! એવું નથી થઈ શકતું ! ખુદાની કસમ ! જ્યાં સુધી હું રસૂલુલ્લાહ ﷺ નિષ્પત્તી બિદમતમાં નહીં પહોંચ્યું ત્યાં સુધી પત્નીઓ સાથે વાત નહીં કરું ! ઘરેથી ઊંટ પર નીકળીને તખુકના સ્થળે પહોંચ્યા. તો હુઝૂર ﷺ એ ફર્માવ્યું, “હે ઈબ્ને ઐષમા ! કેટલી સારી વાત છે કે તમે ફના થનારી ને અમતોને છોડી ખુદાની રજામાં ખોવાઈ ગયા, જે તમારા માટે શ્રેષ્ઠ છે.”

(શવાહિનુનખુબુવત-૧૬૮)

આજે આપણે ત્યાં શું થઈ રહ્યું છે ? અસંખ્ય લોકો થકી ટી. વી. તથા મોબાઈલ પર આ નજરો વડે શરમનાક દ્રશ્યો, નગ્ન ડાન્સો, બલુ ફિલ્મોની લહાણી થઈ રહી છે ! હરામ દ્રશ્યોને જોવા માટે, દીનથી ગાફેલ કરી દેનારી રમતો જોવા માટે, કિકેટના દઢાની પાછળ નજરને રોકી રાખીને ટી. વી. પર નજરોને જમાવી જમી ગયા છીએ ! શાદીના પ્રસંગો સ્ત્રી પુરુષોની ભેળસેળવાની ભીડમાં હરામ પ્રોગ્રામો સ્ટેજો પર થઈ રહ્યા છે. નમાજો પર

نماજوના સમય વહી રહ્યા છે, આપણને જરાય અહેસાસ નથી થતો બલ્કે આપણા રંજ તथા ખુશીનો આધાર પ્રિય કિક્ટરોના રનના કે વિકેટના જુમલા પર નિર્ભર છે ! કે યુવક યુવતીઓનાં હઠા મશકરીનાં તથા નામેહરમોને જોતાં જોતાં સીટીઓ કે ચીસો પાડવામાં રહેલ છે. અફ્સોસ ! અફ્સોસ ! તે મુસલમાનો હરામને તો સ્પર્શતા ન હતા, પણ ખુદા વ રસૂલને રાજુ કરવા હલાલ પત્નીઓને પણ ત્યજ્ઞને નીકળી પડતા હતા ! જ્યારે આપણી પાસે દાવાઓ તો ઘણા છે, પણ દલીલ કોઈ નથી !

★ હજુ સમય છે ! તૌબા કરી લો ! ★

હે લોકો ! સમજો ! હજુ સમય છે ! તૌબા કરો ! પલટી આવો ! હુનિયાની ભૂમી લપસણી છે તેને પામવા ન લપકો બલ્કે આખેરતની ફિકર કરો. જે કાંઈ કરો શરીરાતને પ્રથમ લક્ષમાં લો, રોજુ કમાવ તો શરીરાતને લક્ષમાં રાખો, હરામ રોજને છોડો, હલાલ મેળવવા પ્રયત્નો કરો. ટી. વી. ચેનલોના સંચાલક ન બનો પણ દીની ઈલમના પ્રચારક બનો, લોકોના ગુનાહોના એજન્ટ ન બનો, બલ્કે લોકોને દીન તરફ વાળવા માટે કોશિશ કરી દીનના ખાદિમ બનો ! સારી વાતોનો હુકમ આપો બુરી વાતોથી લોકોને રોકો એમાં જ મોમિનની શાન છે.

બસ ! દોસ્તો ! અંતમાં કહું છું કે તમે આંખો મીંચી જાવ અને વિચારો કે જો મારી આંખો આંધળી હોય તો મારો શો હાલ થાય ! અથવા રાત્રીના ઘોર અંધકારમાં લાઈટોને બુઝાવી દો અને વિચારો કે આ આંખોનું નૂર જો ન હોય તો મારી શી હાલત થાય ! કરી જુઓ આ અનુભવ ! પછી ખુદાનો શુક માનો અને ગુનાહોથી દૂર થઈ જાવ, અને દેખતી આંખોએ આંધળા ન બનો, ઈસ્લામના હુકમોથી આંખ આડા કાન ન કરો ! એક દિવસે આ હુનિયામાંથી જવાનું છે, ફિબરની અંધારી કોટીમાં પૂરવાનું છે, આપણી નજરો સમક્ષ કાંઈ કેટલા યુવાન વૃદ્ધ જતા રહ્યા, જેને તમે જોતા રહ્યા, હવે કઈ ઘડીએ તમને તેડુ આવી જાય ! તો સમજો ! હુનિયાની ઘટનાઓને જોઈને બોધ ગ્રહણ કરો. કુર્અન મજદમાં ઈર્શાદ છે :-

“જુઓ ! તમારી પાસે તમારા રબની તરફથી આંખો ખોલનારી દલીલો આવી, હવે જે બીનાઈથી

(જોઈને) કામ લેશે તે પોતાનું ભલુ કરશે, અને જે આંધળો બનશે તે પોતે જ નુકસાન વેદશે અને હું તેમનો નિગેહબાન નથી.” (સ્વ. અન્યામ-૧૦૪)

કુર્અન મજદમાં એ પણ છે કે જે આ હુનિયામાં આંધળો રહ્યો (જોવા છતાં) તે આખેરતમાં પણ આંધળો રહેશે. એટલે કે તેણે આ આંખોથી જોઈને હુનિયાથી સબક હાંસલ ન કર્યો અને આખેરતની તૈયારી ન કરી તે આખેરતમાં પણ નાકામ રહેશે અને જન્નત જોશે નહીં બલ્કે જહનમાં જશે. પછી ફર્માવ્યું,

“તે લોકોને અમે કિયામતના દિવસે ઉંઘા મોઢે ઘસેડી લાવીશું; આંધળા, ગુંગા તથા બહરા, તેમનું ઠેકાણું જહનમાં છે.” (સ્વ. બની ઈસ્રાઈલ, આ. ૮૬)

મારી પ્યારી દીની બહેનો ! તમે હિરોઈનો કે નાચનારીઓનું અનુકરણ ન કરો ! બલ્કે રસૂલે પાક પ્રાર્થનાની પ્યારી બેટી, જન્તી ઔરતોની સરદાર, હજારત ફાતેમા જોહરા નુહિનું અનુકરણ કરો ! જે મણે જીવનભર પર્દા કર્યો, એ તો દીક પણ આખરી સમયે વસિયત કરી કે મારો જનાઓ રાતના અંધારામાં કાઢજો જેથી મારા જનાઓ ઉપર પણ કોઈ ગૈર મહરમની નજર ન પડે. વિચારો ! ગૈર મેહરમની નજર કેટલી અજાબ લાવનારી હશે ! તમે પણ પરદાને અપનાવો, શરમને અપનાવો અને ઈજજતદાર ખાતુનની જેમ જીવો.

આવો ! દોસ્તો ! ગુનાહોની તૌબા કરી લો ! આ આંખોની નેઅમતનો સદ્ગુર્યોગ કરો. રડી લો ! આ આંખોએથી આંસુ સારો ! અરે ! આ આંખોએથી ખૌફ ખુદામાં આંસુ સારવાની ફીલત કેટલી હશે ? તે વિચારો કે, અલ્લાહના પ્યારા નબી પ્રાર્થના પણ પોતે માસૂમ હોવા છતાં દુઅા કરતા હતા કે, “હે અલ્લાહ ! મને તારા ખૌફમાં રડવાવાળી આંખો અતા ફર્માવ !” આ જોતાં તો આપણે કેટલા રડવું જોઈએ ! ગુનાહોને યાદ કરો ! ને રડી રડીને તૌબા કરતા રહો. હઠીપ શરીફમાં છે, “ગુનાહગારનાં આંસુ અલ્લાહના ગજબને હંડો કરી આપે છે.” વળી હદીષે પાકમાં છે, “જે મોમિન બંદાની આંખોએથી કાંઈક આંસુ નીકળે, ભલે તે પ્રમાણમાં ઓછાં હોય જેમ કે માખીના માથા બરાબર હોય છતાં તે આંસુ વહીને તેના ચહેરા પર પહોંચી જાય તો અલ્લાહ તથાલા તે ચહેરાને દોઝખની આગ માટે હરામ કરી દેશે. □□□

અમ : અતાઉર્હમાન નૂરી-માલેગાંવ
અનુપાદક : પટેલ શાલીર અલી રજીવી દયાદરવી
(ખલીફા : હુસ્તુર તાજુશાહીઅલી, તંત્રી : બરકાત ખવાજા-માસિક)

સિટીઝનશિપ એમેન્ડમેન્ટ એકટ ૧૮૫૫ એક એવો વ્યવસ્થિત તથા વિગતવાર કાનૂન છે જે માં હિંદુસ્તાની નાગરિકત્વના નીતિ નિયમો રજૂ કરવામાં આવેલા છે. જે મ કે : જન્મના લેણાજથી નાગરિકત્વ, બાપદાદાના લેણાજથી નાગરિકત્વ, રજીસ્ટ્રેશનના થકી નાગરિકત્વ તથા નેચરલાઇઝેશન થકી નાગરિકત્વ. આ એકટ હેઠળ NPR તથા NRC જેવી મહત્વની બાબતો અંજામ આપવામાં આવે છે. અત્યારે એ જ એકટને એમેન્ડ કરેવામાં આવેલ છે. કોઈપણ અસલ એકટ તથા કાનૂનમાં ફેરફાર કે તબદીલી કરવાના માટે અસલ એકટને એમેન્ડ કરવામાં આવે છે અને તે નવા બિલને "એમેન્ડમેન્ટ બિલ" કરેવામાં આવે છે. "સિટીઝનશિપ એમેન્ડમેન્ટ બિલ" ઘણા છે. આ વખતના એમેન્ડમાં બી.જી.પી.ની ગવર્નરમેન્ટ સિટીઝનશિપ એકટ ૧૮૫૫ના સેક્શન ૨-માં અમુક ફેરફારો કરીને સિટીઝનશિપ એમેન્ડમેન્ટ બિલ (CAB) પાર્લિમેન્ટમાં રજૂ કર્યું. પાર્લિમેન્ટની મંજૂરી અને રાષ્ટ્રપતિની સહીથી આ બિલ હવે એક એકટ (કાયદો) બની ગયું છે જે ને સિટીઝનશિપ એમેન્ડમેન્ટ એકટ Citizenship

Amendment Act 2019 કહેવામાં આવે છે, જેને ટૂંકમાં CAA કહે છે.

CAA નાગરિકત્વ સંશોધન એકટની પૃષ્ઠભૂમિકા

CAA 2019 (નાગરિકત્વ સંશોધન કાનૂન ૨૦૧૮)ને પ્રથમવાર ૧૯-૭-૨૦૧૫ના રોજ લોકસભામાં રજૂ કરવામાં આવ્યો હતો જેના પર ખાસ્સી ચર્ચા વિચારણા થઈ. ત્યાર બાદ એ બિલને ૧૨-૮-૨૦૧૬ સંયુક્ત પાર્લિમેન્ટી કમિટીના પાસે મોકલવામાં આવ્યું હતું. કમિટીએ ૩-૧-૨૦૧૮ના પોતાનો રિપોર્ટ પેશ કર્યો અને પછી બીજા ૪ દિવસે ૮-૧-૨૦૧૮ના રોજ આ બિલ લોકસભામાં મંજૂર થઈ ગયું હતું. પણ પ્રતિકૂળ સંજોગો, બહુમતિના અભાવ તથા કેટલાય કારણોસર એ બિલ રાજ્યસભામાં પાસ ન કરવામાં આવ્યું. પાર્લિમેન્ટની પ્રણાલી પ્રમાણે જો કોઈ લોકસભાની મંજૂરી બાદ રાજ્ય સભામાં મંજૂર નથી થતું તો તે બિલ ફરી બીજાવાર બંને ગૃહોમાં રજૂ કરવામાં આવે છે. એટલા માટે બીજાવાર સત્તામાં આત્મા બાદ બીજેપી ગવર્નરમેન્ટે એ બિલને ફરીવાર બંને ગૃહોમાં રજૂ કર્યું. આ બિલને ૮-૧૨-૨૦૧૮ના રોજ લોકસભામાં રજૂ કરવામાં આવ્યું. ૩૧ એમ.પી.એ એ બિલને સમર્થન આપ્યું અને ૮૦ એમ.પી.એ વિરોધમાં વોટ આપ્યા. ૧૧-૧૨-૨૦૧૮ના રાજ્ય સભામાં વોટિંગ થયું તો એ બિલના સમર્થનમાં ૧૨૫ વોટ અને વિરોધમાં ૧૦૫ વોટ પડ્યા. આ પ્રમાણે બંનેવ ગૃહોમાં વોટોની બહુમતીએ એ બિલ મંજૂર કરી લેવામાં આવ્યું અને ૧૨-૧૨-૨૦૧૮ના રાષ્ટ્રપતિની સહીથી એ બિલે કાયદાનું સ્વરૂપ ધારણ કરી લીધું.

સામાન્યતા: એવો કોઈ કાયદો જેની અસર પૂરા દેશ પર પડવાની હોય તો એવા બિલ પર સત્તાધારી ગવર્નરમેન્ટ વિરોધ પક્ષોથી વિચાર વિમર્શ કરે છે.

برک خواجات

સૌની રજામંદીથી ફેરફાર, ઘટાડા વધારાના હેતુથી એ બિલને "સિલેક્ટ કમિટી"ની સામે રજૂ કરવામાં આવે છે અને પછી એ બિલને બંનેવ ગૃહોમાં મંજૂર કરવામાં આવે છે. જ્યારે કે આ બિલના માટે એ પ્રણાલિને સંદર્ભ નજરઅંદાજ કરી દેવામાં આવી ! વિરોધપક્ષો તથા પદ્ધિકના તરફથી ઉઠનારા સવાલો તથા વાંધાઓના સંતોષકારક જવાબો આપવાનું પણ યોગ્ય ન સમજવામાં આવ્યું.

સિટીઅનશિપ એમેન્ડમેન્ટ ૨૦૧૮ શું છે ?

આ એકટમાં હિંદુ, જૈન, બુદ્ધ, સિખ, પારસી તથા ઈસાઈ ધર્મના એવા લોકોને હિંદુસ્તાનનું નાગરિકત્વ આપવાની જોગવાઈ કરવામાં આવી છે જે મનો સંબંધ પાકિસ્તાન, અફઘાનિસ્તાન તથા બંગલાદેશથી છે. અને એ દેશોમાં એ લોકોનું ધાર્મિક શોષણ પણ થયું હોય. આ કાયદા પહેલાં ભારતનું નાગરિકત્વ પામવા માટે કોઈ પણ કાયદેસરના હિજરત કરનાર વ્યક્તિએ કમસેકમ ૧૧ વરસ હિંદુસ્તાનમાં હિંદુસ્તાનના કાનૂન પ્રમાણે રહેવું અનિવાર્ય હતું. પણ આ કાયદામાં જે કાનૂની હિજરતીઓ (ધૂસણખોરો) જે મનો સંબંધ વર્ણવેલ ત્રણ દેશોના વર્ણવેલ છ ધર્મોથી છે તે મના માટે એ મુદ્દતને કેવળ પાંચ વરસ કરી દેવામાં આવી છે. આ કાયદા હેઠળ વર્ણવેલ જે કાનૂની વતનને ત્યાગનારાઓ જો ૩૧-૧૨-૨૦૧૪ સુધી હિંદુસ્તાનમાં આવી ચૂક્યા છે તો એવા સર્વ જે કાનૂની લોકો હિંદુસ્તાની નાગરિકત્વ મેળવવા માટે અરજ તથા દરખાસ્ત આપવાને પાત્ર છે. પણ એ વાત પણ દિલચ્સ્પીથી ખાલી નથી કે આ એકટ ૩૧-૧૨-૨૦૧૪ની ડેઢ લાઈન બાદ આવનારાઓના વિશે કોઈ પણ પ્રકારનો કોઈ ખુલાસો પ્રદર્શિત નથી કરતો, કે એ ડેઢ લાઈન બાદ આવનારાઓને પાંચ વરસના આધાર પર નાગરિકત્વ આપવામાં આવશે કે અગીયાર વરસના

આધાર પર ?! કેવળ કાયદેસરના હિજરતીને (નાગરિકત્વ) આપવામાં આવશે કે જે કાનૂની હિજરતીને પણ આપવામાં આવશે ?

અત્યાર સુધી હિંદુસ્તાનનો કાયદો એવા કાયદેસરના હિજરતીઓને (ફોરેનરને) ૧૧ વરસો બાદ હિંદુસ્તાની નાગરિકત્વ આપતો હતો જે હિંદુસ્તાન મેન્ટથી મંજૂર થયેલ દસ્તાવેજો સાથે હિંદુસ્તાનમાં હિંદુસ્તાની કાનૂન પ્રમાણે જીવન પસાર કરતા હતા. કાયદેસરના હિજરતીઓથી મુરાદ એ કે તેમની પાસે કોઈ પણ એક દેશનું નાગરિકત્વ હોય, અને તેઓ કાયદેસરના દસ્તાવેજો / પાસપોર્ટ તથા વિઝાની સાથે હિંદુસ્તાનમાં વર્સી ચૂક્યા હોય. જે મ કે અદનાન સમીઅ વગેરે. પરંતુ હવે આ કાયદો ખાસ દેશો તથા ખાસ ધર્મોના એવા લોકોને પણ નાગરિકત્વ આપશે જે જે કાનૂની હિજરતીઓ કે જે કાનૂની વતન ત્યાગનારાઓ અથવા બીજા શબ્દોમાં ધૂસણખોરો છે. હા ! પણ એવું નથી કે આ છ ધર્મના સર્વ માનનારાઓને રાહત મળી જશે, બલ્કે તેમણે પણ વર્ણવેલ ત્રણેવ દેશોએથી આવવાની સાબિતી તથા તેમના ધાર્મિક શોષણની સાબિતી રજૂ કરવી પડશે. યકીનન ! આ રીતની સાબિતી ૨૪ કરનારાઓની સંખ્યા ખૂબ જ મામૂલી હશે, પણ ખૂબ થાય બુરાઈ ચાહનારા રાજકરણીઓનું જે મણે હિંદુસ્તાનની એકતા તથા અખંડિતતાને કેવળ પોતાના લાભ ખાતર બલીનો બકરો બનાવી દીધો છે.

વિરોધ પક્ષો કેમ સહીમત નથી ?

આ કાયદાની કેટલીય ક્લિમો એવી છે જે મતભેદનો સબબ અથવા વિરોધ પક્ષોમાં હલચલ પેદા કરી રહી છે અને તેને લઘુમતી વિરુદ્ધ દરાવી રહી છે. મતભેદ કરનાર વિરોધી ગૃહોનું કહેવું છે કે આ કાયદામાં ખાસ કરીને મુસલમાનોને નિશાન બનાવવામાં આવ્યા છે. વિરોધ પક્ષોએ કહું કે આ

કાયદો બંધારણના આર્ટિકલ ૧૪ની વિરુદ્ધ વર્તે છે કે જે સમાનતાના હક્કની વાત કરે છે. આર્ટિકલ ૧૪ ધર્મ, વંશ, જીત પાત કે જન્મના આધાર પર કોઈની સાથે ભેદભાવનું વર્તન કરવાથી મના કરે છે અને આ એકટમાં (CAAમાં) ધર્મને પાચો બનાવવામાં આવ્યો છે એટલા માટે આ કાયદો બંધારણના આર્ટિકલ ૧૪ની વિરુદ્ધ છે. વિરોધ પણોનું એ પણ કહેવું છે કે આ કાયદાના લાગુ કર્યા બાદ NRCને લાગુ કરવાની મજબૂત શક્યતા છે. આ સ્થિતિમાં દરેક તે ઘુસણખોર (ગૈર ફાનૂરી હિજરત/ગૈર ફાનૂરી વતન ત્યાગનાર) હિંદુસ્તાની નાગરિકત્વ હુસ્લ કરી દેશે જે વર્ષાવેલ છ ધર્મો સાથે સંબંધ ધરાવે છે. આ કાયદો એ વાતનો પણ નિર્દેશ કરે છે કે હિંદુસ્તાનના મુસ્લિમાન આ દેશમાં બીજા વર્ગના વતની બનીને રહી જશે.

CAA વિશે કેટલીક મહત્વની વાતો

ડૉ. મુકુર્ઝી સ્મૃતિન્યાસે હિંદી ભાષામાં તર પેજનું "કમલ સંદેશ બનામે નાગરિકતા સંશોધન અધિનિયમ-૨૦૧૮ એક પરિચય" પ્રસિદ્ધ કર્યો છે જેમાં દર્શાવેલ અમુક મુદ્દા રાત્રે ૨જૂ કરીએ છીએ :

- હિંદુ, જૈન, બુદ્ધ, સિખ, પારસી તથા ઈસાઈ ધર્મના માનવાવાળાઓ એવા લોકો જે ઓ પાકિસ્તાન, બંગલાદેશ તથા અફઘાનિસ્તાનથી હિંદુસ્તાન આવ્યા છે તેમને આ કાયદા હેઠળ નાગરિકત્વ આપવામાં આવશે.
- વર્ષાવેલ વ્યક્તિત્વો જો ઉ૧-૧૨-૨૦૧૪ સુધીમાં હિંદુસ્તાન આવી ચૂક્યા છે તો એવા સર્વ લોકો હિંદુસ્તાની નાગરિકત્વની પ્રાપ્તિ માટે અરજી-દરખાસ્ત આપવાને પાત્ર છે.
- અત્યાર સુધી હિંદુસ્તાની નાગરિકત્વ પામવા માટે ૧૧ વરસો સુધી હિંદુસ્તાનમાં કાયદેસર રીતે રહેવું જરૂરી હતું, પણ હવે એ ગ્રાન્ટ

દેશોએથી આવેલા છ ધર્મના લોકોને પાંચ વરસોમાં નાગરિકત્વ આપવામાં આવશે.

□ આ એકટમાં હહેવામાં આવ્યું છે કે જો એવો કોઈ શખ્સ (ગૈર ફાનૂરી વતન ત્યાગનાર) હિંદુસ્તાની નાગરિકત્વના માટે અરજી દાખલ કરે છે અને આ એકટની શર્તોને પૂરી પાડે છે તો તે શખ્સની વિરુદ્ધ પહેલાંથી ચાલી રહેલી "ગૈર ફાનૂરી હિજરતી, શર્તી નાગરિક" તથા અન્ય ફાનૂરી કાર્યવાહી તેના નાગરિકત્વમાં રૂકાવટ નહીં બને. એનો મતલબ એ છે કે આસામમાં જે ૧૯ લાખ લોકો ફોરેન ટ્રીબ્યુનલની તકલીફ વેઠી રહ્યા છે તેમાંથી વર્ષાવેલ છ ધર્મવાળા લોકોના કેસો આપોઆપ ખત્મ થઈ જશે. બીજા શર્દોમાં એ કે ફોરેન ટ્રીબ્યુનલમાં કેવળ મુસ્લિમો બાકી રહી જશે અને કેવળ મુસ્લિમાનોને એ તકલીફદાર રાહથી પસાર થવું પડશે.

□ નાગરિકત્વ સંશોધન એકટ ૨૦૧૮ બનતા પહેલાં અફઘાનિસ્તાન, બંગલાદેશ અને પાકિસ્તાનથી ઘણા લોકો સિટીઝનશિપ એકટ ૧૯૮૫ના સેક્શન-૫ હેઠળ નાગરિકત્વ માટે દરખાસ્ત આપતા હતા. પરંતુ જો તેઓ પોતાની હિંદુસ્તાની વંશની સાભિતી આપવામાં લાયાર ૨હી જતા તો તેમને સિટીઝનશિપ એકટ ૧૯૮૫ના સેક્શન-૬ હેઠળ એટલે કે નેચરલાઇਜેશનના હેઠળ નાગરિકત્વના માટે દરખાસ્ત આપવાના માટે હહેવામાં આવતું હતું. આ સેક્શનના કારણે તે હિજરતીઓને ઘણી બધી તકલીફો તથા મુશ્કેલીઓનો સામનો કરવો પડતો હતો. હવે આ એકટ એવા લોકો માટે ઘણા મોકા તથા કાયદા પૂરા પાડશે. આ સહૂલત ફાનૂરી હિજરતીઓ માટે હતી પણ હવે તેના દરવાજા ગૈરફાનૂરી હિજરતીઓ માટે પણ ખોલી ઢેવામાં આવ્યા છે.

برک خواجات

- ناگاریکت و سُدھارણા કાનૂન ૨૦૧૮ ઉત્તરપૂર્વ રાજ્યો તથા પૂર્વ બંગાળની ખાસ કાનૂની રક્ષાને યથાવત રાખશે. (નોંધ : એકટમાં આ પ્રકારનું કોઈ પણ વાક્ય દર્શાવેલ નથી. આ બાબતે અત્યાર સુધી કેવળ નિવેદનબાજી ચાલુ છે, ત્યાં સુધી કે ગૃહમાં પણ એવું કહેવામાં આવ્યું છે. શક્ય છે કે એને લાગુ કરવા માટે કોઈ અમલ માટેનો દસ્તૂર તૈયાર કરવામાં આવે અથવા ફેરફાર કરવામાં આવે અથવા કોઈ પ્રકારની કાનૂની પ્રક્રિયામાંથી પસાર કરવામાં આવે, કેમ કે એકટમાં આ શબ્દો વર્ણન થયેલા છે :
Is shall come into force on such date as the Central Government may, by notification in the Official Gazette, appoint.
"આ કાયદો કેન્દ્રીય ગવર્નર્મેન્ટના સરકારી ગેજેટના નોટીફિકેશનની તારીખ પછી અમલને પાત્ર થશે."
- વર્તમાન હિંદમાં નાગરિક સુધારા કાનૂન—૨૦૧૮ના હેઠળ ફોરેનર કાર્ડ હોલ્ડર (OCI)ના કાર્ડને ૨૯ કરવાનો અધિકાર સેન્ટ્રલ ગવર્નર્મેન્ટની પાસે રહેશે પણ તેમના કાર્ડને ૨૯ કરતા પહેલાં તેમને સાંભળવાનો મોક્કો પણ આપવામાં આવશે.

OCI શું છે ?

Overseas Citizenship of India એક ઈભીગ્રેશન હેસિયત છે જે હિંદના વંશવાળા પરદેશી નાગરિકને હિંદુસ્તાનમાં અનિશ્ચિત મુદ્દત સુધી રહેવા તથા કામ કરવાની ઈજાત આપે છે. "ઓસીઆઈ"ને હિંદુસ્તાની વતનીઓ ખાસ કરીને પ્રગતિ પામેલ દેશોના થકી ડબ્લુ નાગરિકત્વની માગણીના જવાબમાં ઓળખાવવામાં આવેલ હતું. એ ઓગસ્ટ-૨૦૦૫માં સિટીઝનશિપ એમેન્ડમેન્ટ એકટ ૨૦૦૫ના થકી પ્રતિપાદિત કરવામાં આવેલ હતું. તેની

શરૂઆત ૨૦૦૫ના અંતમાં હેદ્રાભાદમાં યોજાયેલ "પ્રવાસી ભારતીય દિવસ કન્વેશન"ના દરમ્યાન કરવામાં આવ્યો હતો.

- પશ્ચિમ બંગાળમાં ઘણા હિજરતીઓ વર્ણવેલ ત્રણ દેશો અને છ ધર્મોથી આવેલા છે. જો તેઓ સિટીઝનશિપ એકટ-૧૯૫૫ના લાગુ થયા બાદ એટલે કે ૧૯૫૫ પછી અને ૩૧-૧૨-૨૦૧૪થી પહેલાં હિંદુસ્તાન આવેલા છે તેમને એ તારીખથી નાગરિકત્વ આપવામાં આવશે જે દિવસથી તેઓ આ દેશમાં આવેલા છે અને એનાથી તેમણે કોઈ પણ પણ પ્રકારનો Legal Consequence વેઠવો નહીં પડે.

★ જો વર્ણવેલ લઘુમતી વતન ત્યજનારાઓના વિરુદ્ધ હિંદુસ્તાનમાં ગૈર કાનૂની હિજરત કે દુખલગીરી અથવા હિંદુસ્તાની નાગરિકત્વના બારામાં કોઈ કેસ ચાલી રહ્યો હોય તો એ મામલો આ એકટના આધારે આપોઆપ ખત્મ થઈ જશે. એ કેસના સંબંધે એ નાગરિકે કોઈ પણ કાનૂની કાર્યવાહી (Legal Consequence)નો સામનો નહીં કરવો પડે.

- હિંદુસ્તાની કેટલીય જગાઓ પર એ ત્રણ દેશોના વર્ણવેલ છ ધર્મોના ગૈર કાનૂની હિજરતીઓ આવેલા છે અને તેમણે પોતાનો કારોબાર પણ શરૂ કરી દીધેલો છે. અત્યારે તેમની દુકાનો તથા તેમનો રોજગાર કાનૂનની દાખિએ ગૈર કાનૂની છે, પણ આ કાયદો તેમની હિફાજત કરે છે અને તેઓના એ સર્વ ગૈર કાનૂની કામોને કાયદેસરનાં કરી આવશે. એટલે કે આ કાયદો ન કેવળ તે ગૈર કાનૂની હિજરતીઓને દેશથી બેદખલ થવાથી બચાવી લેશે બલ્કે તેમની મિલકતોને પણ કાયદેસરની કરી આપશે અને એ ગૈર કાનૂની હિજરતીઓની શાદી વિવાહ, બાળ બર્ચયાં અને તેમની સર્વ ચીજોને બાક્યાયા બનાવી દેશે.

CAA ઉત્તર પૂર્વી રાજ્યોમાં કેમ લાગુ થશે નહીં ?

ડૉ. મુકુર્લુ સ્મર્તિન્યાસના પુસ્તક "કમલ સંદેશ બનામે નાગરિકતા સંશોધન અધિનિયમ-૨૦૧૮ એક પરિચય"ના પ્રમાણે આ એકટ ઉત્તર પૂર્વી રાજ્યોમાં લાગુ નહીં થાય, કેમ કે ઉત્તર પૂર્વી રાજ્યોના હક્કોને, તેમની ભાષાઓને, તેમની સંસ્કૃતિ તથા કલ્યાણને તથા તેમની સામાજિક ઓળખની રક્ષાના માટે આ એકટમાં કુલમો મૌજૂદ છે :

- આ બિલ ફ્લાઇલી (ફ્લાઇલાવાળા) વિસ્તારોમાં લાગુ થશે નહીં.
- ઉત્તર પૂર્વી રાજ્યોને જે હક્કો આપવામાં આવેલા છે તે જે હક્કોને આગળ ધ્યાવતાં છઢા શિડ્યુલના પ્રમાણે આસામ, મેઘાલય, મીઓરમ, ગ્રીપૂરા તથા મણીપુરમાં એ લાગુ થશે નહીં.
- એ જે પ્રમાણે Bengal Eastern Frontier Regulation Act ૧૯૭૩ના હેઠળ ઈનર લાઈન પરમિટ (Inner Line Permit)ના વિસ્તારો એટલે સંપૂર્ણ મીઓરમ, અરુણાચલ પ્રદેશ, અધિકતર નાગાલેન્ડ તથા મણીપુરમાં સિટીઝનશિપ એકટ ૨૦૧૮ લાગુ થશે નહીં.

બંગાલ ઈસ્ટર્ન ફન્ડાઈન રેગ્યુલેશન એકટ-૧૯૭૩

આ બંગાળની પૂર્વી સરહદોના વિસ્તારના અમુક જિલ્લાઓમાં શાંતિ સ્થાપના તથા સત્તાના માટે બનાવવામાં આવેલ એક બંધારણ છે. આ બંધારણ હેઠળ તેના હેઠળ આવનારાં રાજ્યો, જિલ્લાઓ, વિસ્તારોને નીચે પ્રમાણેના હક્કો પ્રાપ્ત થાય છે :

- (૧) સ્થાનિક સરહદ (૨) ઈનર પરમિટ લાઈનને તબદીલ કરવાની કે ફેરફાર કરવાની શક્તિ
- (૩) પાસ કે પરવાના વગર ઈનર પરમિટ લાઈન પાર કરવા પર સજા આપવાનો હક્ક (૪) પરવાના

ફોર્મ કે પાસની રૂપરેખા કે શક્લ તજવીજ કરવાનો અધિકાર (૫) હુકમના ઉલ્લંઘનની સ્થિતિમાં મુજાહિમની બનાવેલ ચીજોને જરૂર કરવાનો અધિકાર (૬) ધરપકડ કરવાનો અધિકાર (૭) તે જિલ્લાઓના રહેવાસીઓના સિવાય કોઈ અન્ય વિસ્તારના નાગરિકના થકી જમીનમાં ફાયદાની પાસી (૮) હાથીઓને મારવા કે પકડવા (૯) જુર્માના રૂપે અધિકારનું ક્ષેત્ર.

ILP (ઈનર લાઈન પરમિટ) શું છે ?

ઈનર લાઈન પરમિટ એક સરકારી સફરી દસ્તાવેજ છે જે સંબંધિત રાજ્યના તરફથી લાગુ કરવામાં આવે છે જેથી કોઈ પણ હિંદુસ્તાની નાગરિકને એ રાજ્યના કોઈ અંદરના તથા મેહફૂજ વિસ્તારમાં સફરની પરવાનગી ન હોય. એ રાજ્ય સિવાય અન્ય રાજ્યોના હિંદુસ્તાની નાગરિકોના માટે અનિવાર્ય છે કે એ રાજ્યના એ ભાગમાં પ્રવેશવા માટે પરમિટ હાંસલ કરે. આ દસ્તાવેજ ગવર્નમેન્ટની એક કોશિશ છે જે હિંદુસ્તાનની આંતર રાષ્ટ્રીય સરહદની નજીક આવેલા અમુક વિસ્તારોમાં આવજાને સુરક્ષિત તથા વ્યવસ્થિત બનાવે છે. એ "બંગાલ ઈસ્ટર્ન ફન્ડાઈન રેગ્યુલેશન એકટ-૧૯૭૩"ના હેઠળ લાગુ થયેલ છે અને એ બિનિશ ગવર્નમેન્ટ થકી અમલમાં આવેલ છે. આ હફીકૃતના છતાં કે ILP અસલમાં અંગેજોએ પોતાના વ્યાપારિક લાભોની રક્ષા માટે બનાવ્યો હતો, તેનો ઉપયોગ હિંદમાં હજી પણ ચાલુ છે.

કાયદેસર ધોરણે ઉત્તર પૂર્વ હિંદુસ્તાનમાં ફ્લાઇલી સંસ્કૃતિઓની રક્ષાના માટે વિવિધ પ્રકારના ILP છે. જેમ કે એક સૈર કરનારાઓ માટે અને બીજો એવા લોકોના માટે જે લાંબા સમય સુધી નોકરીના હેતુથી રહેવાનો ઈરાદો ધરાવે છે. અરુણાચલ પ્રદેશ, મીઓરમ, નાગાલેન્ડ, મણીપુર તથા જમ્મુ કાશ્મીર "લિયહ" વિસ્તારમાં ILPનું હોવું અનિવાર્ય છે. જ્યારે કે જમ્મુ કાશ્મીરના અન્ય વિસ્તારોથી અને ખતમ કરી

દેવામાં આવેલ છે. પાછલાં કેટલાક વરસોથી મેઘાલય, અંદામાન નિકોબાર પણ પોતાની સરહદોમાં બહારના લોકોને પ્રવેશને બાકુયદા બનાવવા માટે ILP પ્રતિપાદિત કરવાની માગણીઓ કરી રહેલ છે.

CAAની વર્તમાન પરિસ્થિતિ

૪-૧૨-૨૦૧૯થી પૂરા દેશમાં CAA તથા NRCના હવાલાથી વિરોધ પ્રદર્શનનો તથા અહિંસક વિરોધ થઈ રહેલ છે. આ એક વર્ષથંભ્યો કેમ છે જેની શરૂઆત ૪-૧૨-૨૦૧૮ના રોજ આસામ, દિલ્હી, મેઘાલય, મણિપુર તથા ત્રીપુરાથી થઈ. હવે એ પ્રદર્શનો ધર્મ કે જાતિના ભેદભાવ વિના પૂરા દેશમાં ફેલાય ચૂક્યાં છે. વિરોધ પ્રદર્શન કરનારાઓના અંદેશાઓ વિવિધ પ્રકારના છે. જેમ કે : -

૦૧. આસામ તથા ઉત્તર પૂર્વી રાજ્યોના પ્રદર્શનકારીઓ ધર્મ તથા જાતિના ભેદભાવ વિના ગૈર કાનૂની હિજરતીઓ (ધૂસણખોરો)ને હિંદુસ્તાની નાગરિકત્વ આપવાની વિરુદ્ધ પોતાનો અવાજ બુલંદ કરી રહ્યા છે કેમ કે તેમને ખતરો છે કે એનાથી એમના વિસ્તારની વસ્તીમાં ફેરફાર થવાનું નિશ્ચિત છે જેના પરિણામે તેમના રાજનૈતિક હક્કોનો ખાત્મો થશે, સંસ્કૃતિ, જમીન, રોજગારના મોડ્ઝાઓ તથા રોજીમાં કમી ઉભી થશે. એનાથી આસામ કરાર Accor ૧૯૮૮ની વિરુદ્ધ વર્તન થશે. તેની સાથે બંગલાદેશથી અધિક દેશ પરિવર્તન માટેની ચળવળ ઉભી થશે. આ વિરોધનું પાયાનું કારણ આસામ NRC પણ છે, કેમ કે જે લોકો આસામ NRCના કારણે ગૈર કાનૂની સાબિત થઈ રહ્યા છે તેમને પણ ધર્મના આધાર પર નાગરિકત્વ આપી દેવામાં આવશે. આ રીતે પાછલા કેટલાય વરસોથી ચાલતી પ્રોસેસ તથા જિદ્દો જેહદ કોશિશ(ની કોઈ હેસિયત બાકી રહેશે નહીં).

૦૨. હિંદુસ્તાનના અન્ય ભાગોમાં પ્રદર્શનકારીઓને એ વાત પર શંકા છે કે નવો કાનૂન ખાસ ધર્મના લોકોને ધૂટ આપે છે પણ અન્ય ધર્મના માનનારાઓને આ હક્કથી વંચિત રાખવામાં આવેલ છે. જો પાકિસ્તાન, અફઘાનિસ્તાન તથા બંગલાદેશથી ધાર્મિક શોષણા આધાર પર આવેલા લોકોને નાગરિકત્વ આપવાનો હેતુ છે તો મહિબના લેદબાવ વિના દરેકને નાગરિકત્વ મળવું જોઈતુ હતું, પણ એવું નથી. એટલા માટે આ કાનૂન હિંદુસ્તાની બંધારણા આર્ટિકલ ૧૪ની વિરુદ્ધ વર્તે છે.
૦૩. પ્રદર્શનકર્તાઓ તથા લીડરોને એ પણ શંકાકુશું કા છે કે હિંદુસ્તાનના મુસ્લિમ નાગરિકોને નિશાન બનાવવામાં આવી રહેલ છે અથવા ભવિષ્યમાં બનાવવામાં આવશે અને તેમને બેવતન કરવામાં આવશે.
૦૪. અમુક જગાએ વિરોધનો સબબ પોલીસ તથા વ્યવસ્થા તંત્ર પર ગુસ્સો તથા આકોશ છે, કેમ કે પોલીસે યુનિવર્સિટીઓના વિદ્યાર્થીઓ તથા વિદ્યાર્થીનીઓ પર લાઢી ચાર્જ કર્યો, ગોળીઓ વરસાવી, અશ્વુગેસનો ઉપયોગ કર્યો. લાયબ્રેરીમાં ધૂસીને વિદ્યાર્થીઓની મારપીટ કરી જેમાં કોઈની આંખ, કોઈનો હાથ કે પગ કે કોઈના પ્રાણ જતા રહ્યા.
૦૫. આ કાયદા હેઠળ કેવળ તે હિંદુ, સિખ, જૈન, બુધ, ઈસાઈ તથા પારસી શરણાર્થીઓને નાગરિકત્વ આપવામાં આવશે જે ૩૧-૧૨-૨૦૧૪થી પહેલાં અફઘાનિસ્તાન, પાકિસ્તાન તથા બંગલાદેશથી આવેલા છે પરંતુ તે દેશોથી મુસલમાનો તેમજ અન્ય ધર્મવાળાઓના જુલ્મપીડિત લોકોને વંચિત રાખવામાં આવ્યા છે. જો આર્ટિકલ-૧૪ના પમાણે સૌની સાથે સમાન વર્તાવ કરવામાં

આવતો તો સર્વ લોકોને નાગરિકત્વ પણ આપવું જોઈતુ હતું. પણ હકીકતમાં સ્થિતિ એનાથી વિપરિત છે કેમ કે શ્રીલંકાથી ભ્યાનમારથી રોહિંગ્યા મુસ્લિમ તથા હિંદુ હિજરતીઓ તથા તિબેતથી આવનારા બુધ્ય હિજરતીઓ વગેરે હજી પણ ગૈર ફાનૂની તથા ગૈર મુલ્કી જ રહેશે.

અત્યાર સુધીમાં પાંચ રાજ્યો તથા યુનિયન ટેરીટરી (UT)એ એલાન કર્યું છે કે તેઓ આ એકટને પોતાની હઠોમાં લાગુ નહીં કરે. પણ સવાલ એ ઉમ્મો થાય છે કે સેન્ટ્રલ ગવર્નર્મેન્ટના ફાનૂનને રાજ્યમાં લાગુ થવાથી કઈ રીતે રોકી શકાય છે? તેનું લાગુ થવું તો ગમે તેમ પણ નિશ્ચિત છે, કેમ કે હિંદુસ્તાનનું તંત્ર પાલામેન્ટરી છે, પછી લોકોને ગુમરાહ કરવાના માટે આ પ્રકારના નિવેદનો શા માટે આપવામાં આવી રહ્યા છે?! શું એ રાજ્યોના પંત પ્રધાનો પોતાનાં એ નિવેદનોને રાજ્યની હુક્કમતોથી મંજૂર થયેલ દસ્તાવેજોમાં લેખિત સ્વરૂપમાં આપી શકે છે? જો નહીં! તો પછી જૂઠો દિલાસો શા માટે આપવામાં આવી રહ્યો છે?!

ગવર્નર્મેન્ટની ડિમુખી પોલીસી

અત્યાર સુધીમાં વર્તમાન ગવર્નર્મેન્ટના સર્વ રાજનૈતિક લીડરો ભાગલા પાડવાના હેતુથી કેવળ વર્ષવેલ છ ધર્માન્ના લોકોનું નામ લઈને નિવેદનો આપી રહ્યા હતા. સંસદમાં પણ ગૃહમંત્રી થકી વારંવાર કેવળ હિંદુ, જૈન, બુધ્ય, સિખ, પારસી તથા ઈસાઈ ધર્મવાળાઓનું નામ લેવામાં આવ્યું હતું. પણ બિલની મંજૂરી બાદથી હિંદુસ્તાનની પરિસ્થિતિ વણસેલી છે એટલા માટે એમના નિવેદનોના સૂર તથા તાલ તબદીલ થઈ ચૂક્યા છે. હવે તેઓ પોતાના નિવેદનોમાં "મુસલમાન ભાઈ"નો ઉમેરો કરીને માહોલને ઠંડો કરવાની સતત કોશિશ કરી રહ્યા છે! સવાલ એ ખડો થાય છે કે અત્યારે આ રાજનૈતિક લીડરોની પાર્ટી

બહુમતી સાથે સત્તામાં છે. નિવેદનો આપવું પણ તેમના હાથમાં છે અને ગવર્નર્મેન્ટ નોટીફિકેશન, જીઆર, સરક્યુલર, રિઝવેલ્યુશન ઈશ્યુ કરવું પણ તેમના અધિકારમાં છે, તો પછી તેઓ જબાની જમા ખર્ચ (જીબ થકી) શા માટે કામ લઈ રહ્યા છે? જો એ લીડરો સર્વ ધર્મોના હક્કમાં એટલા બધા નિખાલસ છે જેવું કે નિવેદનોથી જાહેર કરી રહ્યા છે તો પછી લેખિત અવરૂપે હુકમનામું પસિદ્ધ કરીને પઠિલકને સંતુષ્ટ કેમ નથી કરી રહ્યા ?! કેમ, કેવળ છેતરપિંડી કરી લાભાં નિવેદનો તથા ધોકાબાજુથી કામ લઈ રહ્યા છે ?! તે પણ એવા નાગ્રજુક સમયમાં જ્યારે ખુદ વડાપ્રધાનના બચાનો તથા ઈન્ટરવ્યુમાં વિરોધાભાસ જેવા મળી રહ્યો છે. વડાપ્રધાન તથા ગૃહપ્રધાનની વાણી તથા વર્તનમાં સમાનતા જેવા નથી મળતી. આવામાં ફિલ્તરી ચીજ છે કે કોઈ પણ જબાની બચાન પર ભરોસો કરશો નહીં. હવે તો સંસદની ડેસિયત પણ મજરૂહ થઈ ગઈ છે, કેમ કે ત્યાં પણ જૂઠ, દયા તથા ધોકાનું પ્રદર્શન કરવામાં આવી રહ્યું છે. પ્રજાએ જોઈએ કે આવી રાજકીય પાર્ટીઓના અસલી ચહેરાને ઓળખે, પોતાની આસ્તીનોમાં ઉછેર પામનારા અજગરોથી પૂરી ક્રોમની હિફાજત કરે તથા મીર જાફર તથા મીર સાઢિક જેવા રહણુમાઓ પર રજમાત્ર વિશ્વાસ ન મૂકે.

હવે હિંદુસ્તાનીઓએ શું કરવું જોઈએ ?

સિટીઝનશિપ એમેન્ડમેન્ટ એક્ટ-૨૦૧૮ના વિશે દરેક તજવીઓ રજૂ કરી રહેલ છે એવામાં લોકોમાં દિમાગી કશ્મકશ તથા ઉલઝનો વધી રહી છે. આ બાબતે અમુક તજવીઓ તથા મશવરા લખી રહ્યો છું જેથી ઠોસ હલની તરફ ક્રોમનું માર્ગદર્શન થઈ શકે.

૦૧. આસામને નમૂના રૂપે તથા પાછલી વસ્તી ગણત્રીના કાગળોને સામે રાખતાં પોતાના દસ્તાવેજોને એકત્ર કરે અને જો એમાં કોઈ પણ

برک خواجات

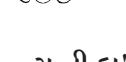
- પ્રકારની ભૂલો હોય તો તેમને સત્વરે દુરુસ્ત કરે.
૦૨. સંસદમાં પોતાનો અવાજ પહોંચાડવાના હેતુથી ધર્મ તથા જીતિના ભેદભાવ વિના સૌ મળીને એક અવાજે અહિંસક રીતે વિરોધ પ્રદર્શિત કરે.
૦૩. પોતાના વિસ્તારના કોર્પોરિટર, એમ.એલ.એ., તથા એમ.પી.ની સાથે સલાહ મશવરાની મીટિંગો ગોઠવે અને એ લોકોની સાથે મળીને રાજ્ય ગવર્નર્મેન્ટ પર પ્રેશર બનાવે અને તેમને આ એકટની રોકથામ માટે તૈયાર થવાના માટે રાજી કરે.
૦૪. રાષ્ટ્રીય, રાજ્યકક્ષાની, જિલ્લા કક્ષાની, શહેરી સંસ્થાઓ તથા તન્જીમોએ જોઈએ કે તેઓ આ એકટની વિરુદ્ધ સુધ્રિમ કોર્ટમાં પીટીશન દાખલ કરે અને પોતાના હક્કના માટે કાનૂની કાર્યવાહી કરે.
૦૫. વર્ષાવેલ તજવીજો પર અમલ કરીને ધીરજ તથા સંયમથી કામ લે. જે ચીજ અત્યારે આપણા હાથમાં છે જ નથી તેના પર વાત કરવા, અક્કલના ઘોડા ઘોડાવવા તથા નકારાત્મક વાતો ફેલાવવાથી ક્રોમમાં અધિક ખૌઝ તથા ચિંતા પેદા થશે. એટલા માટે દરેક ખાસ તથા આમને ગુજરાતિશ છે કે જે બાબતે જ્ઞાન નથી એ બાબતે જ્ઞાન ખોલવા કે લખવાથી પહેલાં જ્ઞાનકારોથી વાત કરી લે જેથી અફ્વાઓનું બજાર ગરમ ન થાય.
૦૬. મોટાભાગના રાજકારણી પક્ષો આવા ઈશ્યૂઝને હલ કરવાને બદલે તેને ઈલેક્શનને લગતો મુદ્દો બનાવવાની કોશિશ કરતા રહે છે. જેમ કે નકારાત્મક નિવેદનો કરવાં, વિરોધ પ્રદર્શનમાં રેલીઓ કાઢવી અને મેમોરેન્ડમ આપવું (વગેરે) વર્ષાવેલ કામોથી તે રાજકીય પક્ષોની વોટબેંક તો વધી જાય છે પણ મૂળ સમસ્યાનો હલ નથી નીકળી શકતો. બાદમાં એ જ રાજકીય પક્ષો કેવળ પોતાની ખૂરશી બચાવવા માટે નફરત ફેલાવનારાઓ સાથે સાંઠગાંઠ કરીને તેમને મજબૂતી પહોંચાડવાની પ્રવૃત્તિઓ કરે છે. જો
૨૧. રાજકીય પાર્ટીઓ લોકસભા તથા રાજ્યસભામાંથી વોક આઉટ કરીને છુપી રીતે સમર્થન કરવાને બદલે વિરોધમાં વોટ આપત તો આ જિલ પાસ જ થઈ શકતુન હતું ! જેથી અત્યારે જરૂરી બની જાય છે કે ઉશ્કેરણીજનક નિવેદનોના શિકાર ન બનશો, કોઈના ઉપર પર આંખો મીંચીને ભરોસો ન કરશો અને આપસની એકતાને સાચવી રાખશો.
૦૭. જે સેક્યુલર પાર્ટીઓનો આજ સુધી આપણે સાથ આપ્યો છે તેમને એ વાત માટે રાજી કરો કે તે આ એકટના ખાત્માના માટે કાનૂની તથા ટેકનિકલી કોશિશો કરે.
૦૮. રાજ્યની ગવર્નર્મેન્ટો સાથે પ્રતિનિધિમંડળના રૂપમાં સતત મુલાકાતોનો કમ ચાલુ રાખે.
૦૯. ધર્મિક નેતાઓએ પણ જોઈએ કે તેઓ કેવળ અમુક અમલો તથા રસમોની તાલીમ આપવાના બદલે ઈસ્લામના વેશ્વિક પયગામને આમ કરે, તાલીમી તથા રાજનૈતિક વિસાતને મજબૂત કરે અને વર્તમાન સંજોગોને અનુલક્ષીને ક્રોમનું માર્ગદર્શન કરે.
૧૦. કમસે કમ હવે મુસલમાનોની શાન ઠેકાણે આવી જવી જોઈએ, હોશમાં આવવું જોઈએ. રાજનૈતિક, શૈક્ષણિક તથા આર્થિક મેદાનમાં પોતાનો પગ જમાવવો પડશે. ઘણી જ હિક્મત તથા શાશપણની સાથે ભવિષ્ય માટે કાર્યવાહીનું માળખું પણ તૈયાર કરવું પડશે.
૧૧. જે મુસ્લિમો કેવળ પોતાના અંગત લાભ ખાતર નફરત ફેલાવનારી પાર્ટીઓના હાથા બનીને મુસ્લિમ વોટોના વિભાજનનો સબબ બની રહ્યા છે, તેમણે પોતાના આ ધૃષ્ણાસ્પદ અમલથી તૌબા કરવી પડશે. સામૂહિક રીતે ક્રોમની ડેસિયતથી એકમતી તથા એકતાનું પ્રદર્શન કરવું પડશે.
(કન્ઝુલ ઈમાન ઉર્દૂ મંથલી-દિલ્હી, ફેબ્રુઆરી-૨૦૨૦)

ગુબારક

શાદી

- દ્વાદ્શા : ખાતે જનાબ અધૃતરહમાન વલી લહેરીની નેક દુખ્તર મહેશરના નિકાષ સૂરત નિવાસી હાજી એયુબ વલી પટેલના નેક ફરજંદ શાકિર સાથે તા. ૪-૧૧-૨૦૧૯ સોમવાર હિ.સ. ૬ રબીઉલ અવ્વલ શરીફ હિ. ૧૪૪૧ના રોજ મુખ્તારુલ મસાજિદ દ્વાદ્શામાં રાખવામાં આવ્યા. આ મુખ્તારક પ્રસંગ નિમિત્તે ૧-૧૧-૨૦૧૯ જુમાના રોજ ઈશા બાદ મોટા ચકલામાં "મેહફિલે નઅત"નો પ્રોગ્રામ રાખેલો જેમાં હિંદના મશાદૂર નઅતખ્યાં જનાબ કારી રિયાજુદીન અશારજી (મુખ્તિલ્ગે સુન્ની દા'વતે ઈસ્લામી-મુંબઈ) એ પોતાના અનોખા અંદાજમાં નઅતો મન્જુબતના ગુલદસ્તા પેશ કર્યા હતા.
- દ્વાદ્શા : ખાતે જનાબ ફારૂક મુહમ્મદ ભાની નેક દુખ્તર ફાતિમાના નિકાષ ટંકારીઆ નિવાસી ડેલાવાલા મુશ્તાક ઈસા ડેલાવાળાના નેક ફરજંદ મુહમ્મદાજફર સાથે ૧૨-૧-૨૦૨૦ રવિવાર મુ. તા. ૧૬ જ્માદિઉલ અવ્વલ હિ.સ. ૧૪૪૧ના રોજ થયા. સલાતો સલામ સાથે હોલથી દ્વાદ્શા મુખ્તારુલ મસાજિદ-નૂરાની મસ્જિદ પહોંચીને કારી મફ્ઝૂદ સાહબ થડી કિરાઅત, નઅતની મેહફિલ થઈ પછી નિકાષ વિધિ થઈ. સલાતો સલાબ બાદ દુઅા થઈ હતી. આ શાદી નિમિત્તે તા. ૮-૧-૨૦૨૦ જુમેરાતે ઈશા બાદ પટેલ સ્ટ્રીટમાં મેહફિલે નઅત તથા બયાનનો પ્રોગ્રામ થયો જેમાં જનાબ કારી મફ્ઝૂદ કાવીવાળા (પેશાઈમાં) તથા હાઇજ જ્યાનુલ આબિદીન વો. સમનીવાળાએ નઅતો, મન્જુબત, સેહરો પઢી મેહફિલમાં રોનક લાવી દીધી હતી. તથા હજરત મૌલાના જહીર મિસ્થાહી (નિગરાં : સુન્ની દા'વતે ઈસ્લામી-જંબુસર) એ તર્બિયતે ઔલાદ તથા પતિ પત્નીના હક્કો સંબંધે ઈમાન અફરોજ બયાન કર્યું હતું. છેવટમાં સલાતો સલામ બાદ દુઅા ગુજરવામાં આવી.
- નબીપુર : ખાતે જનાબ મુશ્તાક આદમ મૂસા કહુજી (તંત્રી : બરકાતે ખ્વાજાના મામા)ની નેક દુખ્તર મેહજબીનના નિકાષ કોઠી (વાંતરસા) નિવાસી ઉસ્માન દાઉદ પારખેતીયાના નેક ફરજંદ રિઝવાન સાથે તા. ૨૮-૧૨-૨૦૧૯ શનિવાર મુ. ચાંદ ૧-જ્મા. અવ્વલ હિ. ૧૪૪૧ના રોજ જામા મસ્જિદ નબીપુર ખાતે જહોર બાદ રાખવામાં આવ્યા.
- નબીપુર : ખાતે ઈસ્માઈલ ઈશ્રાહીમ બરેની દુખ્તરે નેક અખ્તર "હબીબા"ના નિકાષ મદ્રસા હોલ ખાતે તા. ૧૮-૧-૨૦૨૦ રવિવાર મુ. ચાંદ ૨૩ જ્મા. અવ્વલ હિ. ૧૪૪૧ના રોજ ૧૦ વાગ્યે સવારે વોરાસમની નિવાસી યુનુસ અહમદ મોદના નેક ફરજંદ સાહિલ સાથે રાખવામાં આવ્યા.

હુલ્હા હુલ્હનો, કુટુંબીજનો સૌને ખૂબ ખૂબ મુખારકબાદ ! અલ્લાહ પાક તેના ખ્વારા હબીબ યાદુલીલ ના સદ્કામાં સૌને બંને જહાનની ખુશીઓથી માલામાલ રાખે. (આમીન) —તંત્રી : બરકાતે ખ્વાજા (માસિક)

દીનેકાલ પુરમલાલ ::

- દ્વાદ્શા : (તા. જિ. ભરુચ) ખાતે આદમભાઈ અહમદ કાપડીયાનો તા. ૧૮-૧૨-૨૦૧૯, મુ. ચાંદ ૨૧ રબિઉલ આખર, હિ.સ. ૧૪૪૧ જુમેરાતના રોજ ઈન્નેકાલ થયો છે. તથા અહમદ ઈસ્માઈલ કીરીવાલાનો તા. ૨૪-૧૨-૨૦૧૯, મુ. ચાંદ ૨૫ રબિઉલ આખર, હિ.સ. ૧૪૪૧ મંગળવારના રોજ ઈન્નેકાલ થયો છે. તથા જુલેખાં અહમદ કીરીવાલાનો તા. ૧૪-૧-૨૦૨૦, મુ. ચાંદ ૧૮ જ્માદિઉલ અવ્વલ, હિ.સ. ૧૪૪૧ મંગળ વારના રોજ ઈન્નેકાલ થયો છે.
રેખે કરીમ તેના ખ્વારા મહિબૂબ યાદુલીલ ના સદ્કામાં સર્વ મર્હૂમોની કરવટ કરવટ મગફેરત ફર્માવે, જન્તમાં આ'લા મક્કામ અતા કરે, કુટુંબીજનોને, સન્હીઓને, ચાહકોને સંભે જમીલ અતા કરે. (આમીન) સર્વ મર્હૂમોના માટે દારુલ ઉલૂમ બરકાતે ખ્વાજા-આમોદ તથા દારુલ ઉલૂમ ગુલશને અજમેર-ભર્ય ખાતે કુર્ચાનખવાની કરાવીને ઈસાલે સવાબ કરી મગફેરતની દુઅા કરવામાં આવી હતી. —તંત્રી : બરકાતે ખ્વાજા (માસિક)

જશે ઈદે મીલાદુન્નબી

عَلَيْكُمْ سَلَامٌ

નરસંડા (નડિયાદ) : ખાતે તા. ૨૫-૧૨-૨૦૧૯ના રોજ દર સાલની જેમ આ સાલે જશે ઈદે મીલાદુન્નબી આમદે રસૂલ ﷺ મનાવવામાં આવ્યું હતું. આ મોફ્ફા પર ઈસાલે સવાબમાં કુર્અને પાક ૧,૩૫,૦૦૦ (એક લાખ પાંત્રીસ હજાર), દુર્દશ શરીફ ૧૨,૦૦,૦૦,૦૦૦ (બાર કરોડ), કલમા શરીફ ૭,૦૦,૦૦,૦૦૦ તથા અન્ય વિર્દ વજાઈફ લાખોની સંખ્યામાં એકત્રિત કરી ઉમ્મતે મુસ્લેમાને બક્ષવામાં આવ્યા હતા. પ્રોગ્રામની સરપરસ્તી મુફ્તીએ ગુજરાત પીરે તરીકૃત હજરત અલ્હાજ પીર સૈયદ કુમરુદીન બાવા દરિયાઈ અશરફી કુદરી બાવા કારંટવી હતા. જેરે સદારત પીર સૈયદ અલ્હાજ મોહમ્મદ મદનીબાવા દરિયાઈ કુદરી રિફાઈ સાહબ હતા. મુખ્ય વાયેજીનમાં જનાબ અલ્હાજ મુફ્તી અશરફ રાઝ કુદરી રફાઈ તથા પીર સૈયદ અમીનુલ કુદરી બાવા (ઉમરેઠ)એ બયાન કર્યાં હતાં. નિઝામત જનાબ મહેમુદ્ખાન (વસો) અને જનાબ હબીબુલ્લાહ હાફિજ સાહબે અદા નિભાવેલ. ઉપરાંત સૈયદ સમદાનીમિયાં-કિછૌછાશરીફ, મુફ્તી અસ્ગરઅલી, સૈયદ અબ્દુલકુદિર બાવા-નાપા, સૈયદ નાગાણી બાવા, ઈસાણી સાહબ (સુની મુસ્લિમ કમિટી-ગોડલ), હબીબ તરકવાડિયા-જસદણ વગેરે હાજર રહ્યા.

રાત્રે જનાબ હજરત શહેઝાદાએ ગાજીએ મિલ્લત તાજુલ ઉલમા સૈયદ નૂરાનીમિયાં અશરફી કિછૌછવી સાહબે શાનદાર જિતાબ કર્યો હતો. કુર્અને પાક અન્ય વિર્દ વજાઈફ પઢનારાઓને ઈનામ આપી પોત્સાહિત કર્યા હતા. સલામ દુઅા બાદ નરસંડાની તમામ કમિટીઓ અને જનાબ અબ્દુલ કેયૂમ દરિયાઈ અશરફી માટે ખાસ દુઅા સર્વ તરફથી કરવામાં આવી હતી. જલ્સો ઘણો જ કામિયાબ રહ્યો હતો. —મેહબૂબ એસ. ખાન, નરસંડા

બિતાલ હજ એન્ડ ઉમરાહ દુર્સ એન્ડ ટ્રાવેલ્સ

હજ પ્રોગ્રામ-૨૦૨૦

લોન્ડ્રી ફી, સવારે રહા-નાસ્તો અને
સવાર-સાંજ જમવાનું મળશે.

ઉમરાહ ૨૦૨૦નું બુકીંગ ચાલુ છે

મક્કા મદીનાની તમામ જિયારતો સાથે રહીને તથા અનુભૂતીને સાથે રાખીને કરાવવામાં આવશે
તથા ઉમરાહના તમામ અરકાનો પણ સારી રીતે કરાવવામાં આવશે.

રવાનગી તા. એરલાઈન્સના બુકીંગ પ્રમાણે જાણ કરવામાં આવશે.

એરલાઈન્સ તથા સરકારી ટેક્ષમાં વધારો થશો તો તે વધારો લેવામાં આવશે.

પટેલ ઈરફાન હાજુ ઈરમાઈલ નુનીયા (નબીપુરવાલા)

અરબ સ્ટ્રીટ, મુ. પો. નબીપુર, તા. જી. ભરૂચ. ફોન: ૨૮૩૨૧૬

મો. ૯૮૮૮૮૫૧૨૩૫૭/૯૪૨૭૪૧૩૨૧૬/૯૮૮૮૫૮૮૩૧૬

લક્ઝરી ડ્રારા નબીપુરથી મુંબઈ એરપોર્ટ રીટન નબીપુર ખાસ સેવા આપવામાં આવશે.

ફેબ્રુઆરી-૨૦૨૦

50

બરકાતે ખવાજા

